

LATVIJAS REPUBLIKAS KONSOLIDĒTAIS 2024. GADA PĀRSKATS

1. SĒJUMS

FINANŠU MINISTRIJA

2025

Latvijas Republikas konsolidētais 2024. gada pārskats

Satura rādītājs

Nr.	Nosaukums	Lpp.
1. sējums		
	<i>Ziņojums par Latvijas Republikas konsolidēto 2024. gada pārskatu</i>	4
1.tabula	Konsolidētā grāmatvedības balance	8
2.tabula	Konsolidētais pārskats par darbības finansiālajiem rezultātiem	9
3.tabula	Konsolidētais naudas plūsmas pārskats	10
4.tabula	Konsolidētais pašu kapitāla izmaiņu pārskats	12
	<i>Finanšu pārskata pielikums</i>	13
2. sējums		
5.tabula	Pārskats par konsolidētā kopbudžeta izpildi	4
	<i>Skaidrojums par konsolidētā kopbudžeta izpildi</i>	5
6.tabula	Konsolidētais valsts budžeta izpildes pārskats	12
	<i>Skaidrojums par konsolidēto valsts budžeta izpildi</i>	13
7.tabula	Likuma par valsts budžetu 1.pielikuma “Valsts konsolidētais budžets” izpilde	35
8.tabula	Likuma par valsts budžetu 2.pielikuma “Valsts budžeta ieņēmumi” izpilde	37
9.tabula	Likuma par valsts budžetu 3.pielikuma “Valsts pamatbudžeta un valsts speciālā budžeta kopsavilkums” izpilde	43
10.tabula	Likuma par valsts budžetu 4.pielikuma “Valsts pamatbudžeta ieņēmumi un izdevumi pa programmām un apakšprogrammām” izpilde	121
11.tabula	Likuma par valsts budžetu 5.pielikuma “Valsts speciālā budžeta ieņēmumi un izdevumi pa programmām un apakšprogrammām” izpilde	392
12.tabula	Likuma par valsts budžetu 6.pielikuma “Mērķdotācijas pašvaldībām – pašvaldību pamata un vispārējās vidējās izglītības iestāžu, pašvaldību speciālās izglītības iestāžu un pašvaldību profesionālās izglītības iestāžu pedagogu darba samaksai un valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām” izpilde	400

Nr.	Nosaukums	Lpp.
13.tabula	Likuma par valsts budžetu 7.pielikuma “Mērķdotācijas pašvaldībām – interešu izglītības programmu pedagogu daļējai darba samaksai un valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām” izpilde	401
14.tabula	Likuma par valsts budžetu 8.pielikuma “Mērķdotācijas pašvaldībām – pašvaldību speciālo pirmsskolas izglītības grupu pedagogu darba samaksai un valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām, speciālajām izglītības iestādēm, kas nodrošina internāta pakalpojumus” izpilde	402
15.tabula	Likuma par valsts budžetu 9.pielikuma “Mērķdotācijas pašvaldībām – pašvaldību izglītības iestādēs bērnu no piecu gadu vecuma izglītošanā nodarbināto pedagogu darba samaksai un valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām” izpilde	403
16.tabula	Likuma par valsts budžetu 10.pielikuma “Mērķdotācijas pašvaldību māksliniecisko kolektīvu vadītāju darba samaksai un valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām” izpilde	404
17.tabula	Likuma par valsts budžetu 11.pielikuma “Valsts budžeta ilgtermiņa saistību maksimāli pieļaujamais apjoms” izpilde	405
18.tabula	Valsts konsolidētā ziedojumu un dāvinājumu izpilde	460
19.tabula	No valsts budžeta daļēji finansētu atvasinātu publisku personu un budžeta nefinansētu iestāžu konsolidētā pamatdarbības izpilde	462
20.tabula	Konsolidētais pašvaldību budžeta izpildes pārskats	465
	<i>Skaidrojums par konsolidēto pašvaldību budžeta izpildi</i>	466
21.tabula	Konsolidētais pašvaldību pamatbudžeta izpildes pārskats	481
22.tabula	Konsolidētais pašvaldību ziedojumu un dāvinājumu izpildes pārskats	483

Ziņojums par Latvijas Republikas konsolidēto 2024. gada pārskatu

Zemā ekonomikas izaugsme pasaulē un galvenajās Latvijas ārējās tirdzniecības partnervalstīs 2024. gadā būtiski bremsēja Latvijas ekonomikas attīstību, kā rezultātā Latvijas iekšzemes kopprodukts (turpmāk – IKP) 2024. gadā salīdzināmās cenās ir samazinājies par 0,4 %, salīdzinot ar 2023. gadu. Ekonomikas attīstības tempus bremsējusi gan saspringtās ģeopolitiskās situācijas radītā nenoteiktība, Krievijas karš Ukrainā un tam sekojošais cenu kāpums, gan joprojām augstās procentu likmes. Salīdzinājumam, Eiropas Savienības (turpmāk – ES) dalībvalstu ekonomiku vidējais pieaugums 2024. gadā bijis 1,0 %.

2024. gadā vispārējās valdības budžeta deficīts¹ bija 1,8 % no IKP², kas bija zemāks kā likumā “Par valsts budžetu 2024. gadam un budžeta ietvaru 2024., 2025. un 2026. gadam” plānotais deficīta līmenis – 2,8 % no IKP³ (neskaitot fiskālā nodrošinājuma rezervi 0,1 % no IKP apmērā), un bija zemāks par ES dalībvalstu vidējo rādītāju – 3,2 %. Salīdzinot ar 2023. gadu, vispārējās valdības budžeta deficīts samazinājās par 225,4 milj. *euro*. Deficīta izmaiņas pozitīvi ietekmēja augstāki ieņēmumi, kā arī mazāki izdevumi gan ES fondu projektiem, gan valsts pamatfunkcijām, kas netika izlietoti plānotajā apmērā.

Latvijas vispārējās valdības parāds⁴ 2024. gada beigās bija 18,8 mljrd. *euro* jeb 46,8 % no IKP. Neskatoties uz pēdējo gadu pieaugumu, Latvijas vispārējās valdības parāda līmenis joprojām ir viens no zemākajiem eirozonas dalībvalstu vidū un vēl aizvien ir ievērojami zemāks nekā vidēji ES dalībvalstīs (81,0 %). Valsts un pašvaldību parāds⁵ salīdzinājumā ar 2023. gadu pieauga par 7,9 %, savukārt valsts parāds, kas 2024. gada beigās bija 19,1 mljrd. *euro* nominālvērtībā (bez parāda vērtspapīriem piesaistīto atvasināto finanšu instrumentu valūtas rezultāta), pieauga par 8,0 %. Tā pieaugumu noteica pagājušajā gadā veiktie aizņemšanās pasākumi kopējās finansēšanas nepieciešamības nodrošināšanai, tai skaitā, lai finansētu valsts budžeta deficītu un pārfinansētu valsts parāda saistības.

Elastīgi pielāgojoties aktuālajai finanšu tirgus situācijai, kurai līdzīgi kā iepriekšējos gados, bija raksturīgs izteikts svārstīgums un nenoteiktība, Valsts kase 2024. gadā diversificēja aizņemšanās instrumentus, savlaicīgi un ar optimālām valsts parāda apkalpošanas izmaksām nodrošinot resursus kopējās finansēšanas nepieciešamības segšanai. Resursu piesaiste 3,1 mljrd. *euro* apmērā veikta gan emitējot obligācijas starptautiskajos finanšu tirgos, veicot apgrozībā esošo obligāciju papildu laidienų izsolēs ar primāro dīleru starpniecību, gan ar krājobligācijām no privātpersonām.

Maijā, emitējot 10 gadu etalona obligācijas 1,25 mljrd. ASV dolāru apmērā, nodrošināta Latvijas kā emitenta stratēģiskā atgriešanās ASV dolāru tirgū pēc 12 gadu pārtraukuma. Lai pilnībā novērstu valūtas risku, vienlaicīgi ar šo obligāciju emisiju tika noslēgts valūtas mijmaiņas darījums, kā rezultātā šo obligāciju efektīvā procentu likme pēc mijmaiņas darījuma bija zemāka par līdzīga termiņa aizņemšanās izmaksu līmeni *euro*. Septembrī veikta aizņemšanās EUR kapitāla

¹ saskaņā ar Eiropas Savienības nacionālo un reģionālo kontu sistēmas 2010 (turpmāk - EKS2010) metodoloģiju; datu avots: [Statistics | Eurostat \(europa.eu\)](https://statistics.eurostat.eu)

² saskaņā ar Centrālās statistikas pārvaldes datiem – 40,2 mljrd. *euro* faktiskajās cenās

³ likumā “Par valsts budžetu 2024. gadam un budžeta ietvaru 2024., 2025. un 2026. gadam” plānotais rādītājs 45,5 mljrd. *euro* faktiskajās cenās

⁴ saskaņā ar EKS'2010 metodoloģiju

⁵ saskaņā ar nacionālo metodoloģiju, bez atvasinātajiem finanšu instrumentiem

tirgū, emitējot septiņu gadu obligācijas 600 milj. *euro* apmērā. Pieprasījums pēc šīm obligācijām sasniedza vēsturiski lielāko apjomu, kāds ir bijis Latvijas valsts vērtspapīru emisijās EUR valūtā, kā arī investoru skaits bija viens no lielākajiem. 2024. gadā, rīkojot regulāras apgrozībā esošo dažāda termiņa eiroobligāciju papildu laidienus izsoles ar primāro dīleru starpniecību, Valsts kase piesaistīja resursus 1,085 mljrd. *euro* apmērā, līdzīgi 2023. gadā izsolēs piesaistītajam finansējuma apjomam. Kopš izsolēs tiek piedāvāti eiroobligāciju papildu laidieni, ir palielinājusies starptautisko investoru interese par Latvijas valsts vērtspapīriem, ļaujot piesaistīt resursus ar izdevīgām procentu likmēm.

Latvijas iedzīvotāju pieprasījums pēc krājobligācijām ir bijis stabils un noturīgs, liecinot par krājobligāciju atpazīstamību un iedzīvotāju uzticību šim instrumentam. Iedzīvotāju interesi par krājobligācijām uztur finanšu tirgus tendencēm atbilstošas procentu likmes, iespēja saņemt ar nodokļiem neapliekamu fiksētu procentu ienākumu līdz ieguldījuma termiņa beigām, valsts garantēts ieguldījumu drošums un krājobligāciju iegādes ērtums. Krājobligācijas iedzīvotāji var iegādāties jebkurā diennakts laikā vietnē www.krajobligacijas.lv, norēķinoties par iegādi tiešsaistē. Latvijas iedzīvotāju īpašumā esošais krājobligāciju apjoms 2024. gada beigās sasniedza 322 milj. *euro*, gada laikā palielinoties par aptuveni 70 milj. *euro*.

2024. gadā valsts budžets izpildīts, īstenojot likumā “Par valsts budžetu 2024. gadam un budžeta ietvaru 2024., 2025. un 2026. gadam” noteiktos vidēja termiņa budžeta politikas prioritāros attīstības virzienus – drošība, veselība, izglītība.

Konsolidētajā kopbudžetā (valsts un pašvaldību budžetu izpilde⁶) 2024. gadā fiksēts finansiālais deficīts 700,4 milj. *euro*, kas ir par 629,6 milj. *euro* mazāk salīdzinājumā ar 2023. gada rādītāju. Deficīta samazinājumu noteica ārvalstu finanšu palīdzības (turpmāk – ĀFP) un nodokļu ieņēmumu pieaugums, kā arī mazāki nekā plānots izdevumi gan ES fondu projektiem, gan valsts pamatfunkcijām.

Konsolidētā kopbudžeta ieņēmumos 2024. gadā saņemti 17,2 mljrd. *euro*, kas ir par 1,5 mljrd. *euro* jeb 9,9 % vairāk, salīdzinot ar 2023. gadu. Ieņēmumu kāpumu lielā mērā skaidro lielāki saņemtie ĀFP ieņēmumi 1,8 mljrd. *euro*, kas bija par 357,6 milj. *euro* jeb 24,2 % vairāk nekā pērn. Nodokļu ieņēmumi pēc krituma Covid-19 gados un tad straujā pieauguma inflācijas un energoresursu cenu kāpuma periodā pakāpeniski atgriežas pie pieauguma, kāds bija vērojams pirmspandēmijas periodā (vidēji 6 – 7 % gadā faktiskajās cenās). Kaut ekonomiskā izaugsme 2024. gadam ir zema, nodokļu ieņēmumu pieaugums to pārsniedza, galvenokārt pateicoties augstam darbaspēka nodokļu pieaugumam un papildus ieņēmumiem no banku sektora.

Konsolidētā kopbudžeta izdevumi 2024. gadā sasniedza 17,9 mljrd. *euro*, kas ir par 913,5 milj. *euro* jeb 5,4 % vairāk nekā 2023. gadā. Lielākais izdevumu pieaugums novirzīts atlīdzībai un sociāla rakstura maksājumiem un pabalstiem, savukārt izdevumi ĀFP projektu īstenošanai bijuši zemāki kā gadu iepriekš.

Konsolidētā kopbudžetā kapitālie izdevumi 2024. gadā veidoja 1,5 mljrd. *euro*, par 92,5 milj. *euro* jeb 6,3 % pārsniedzot 2023. gada līmeni. Valsts pamatbudžetā kapitālie izdevumi (neieskaitot transfertus starp budžeta līmeņiem) salīdzinājumā ar 2023. gadu pieauguši par 179,7 milj. *euro* jeb 21,3 % – galvenokārt pamatfunkciju bruto pamatkapitāla veidošanai

⁶ saskaņā ar naudas plūsmas metodi

aizsardzības nozares investīciju un ES fondu projektiem. Tostarp valsts pamatbudžeta kapitālie izdevumi Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumenta līdzfinansētajam *Rail Baltica* projektam 2024. gadā bija 158,0 milj. *euro*, kas ir par 9,8 milj. *euro* jeb 6,6 % vairāk nekā 2023. gadā. Pašvaldību budžetā kapitālie izdevumi 2024. gadā samazinājušies par 15,2 % jeb 87,4 milj. *euro*. Līdz ar iepriekšējā ES fondu plānošanas perioda noslēgšanos, pašvaldību budžetā vērojams būtisks kapitālo izdevumu kritums ES fondu projektiem (par 159,6 milj. *euro* jeb 61 %).

Pašvaldību budžetā 2024. gads noslēgts ar deficītu 48,3 milj. *euro* apmērā, uzlabojoties par 107,6 milj. *euro* salīdzinājumā iepriekšējo gadu. Deficīta samazinājumu galvenokārt ietekmēja ieņēmumu pieaugums 268,7 milj. *euro* apmērā, kas apsteidza izdevumu pieaugumu 161,1 milj. *euro* apmērā. Ieņēmumu pieaugumu ietekmēja iedzīvotāju ienākuma nodokļa ieņēmumi pašvaldību budžetā, kas 2024. gadā bija 2,1 mljrd. *euro* un par 232,5 milj. *euro* jeb 12,4 % pārsniedza 2023. gada rādītāju. Pieaugums saistīts ar strauju vidējās darba samaksas pieaugumu valstī kopumā 2024. gadā.

Pašvaldību budžetā izdevumi 2024. gadā sasniedza 3,8 mljrd. *euro*, no tiem izdevumi atlīdzībai bija 1,9 mljrd. *euro*, kas, salīdzinot ar 2023. gadu, pieauga par 241,5 milj. *euro* jeb 14,5 %, kas saistīts gan ar minimālās algas celšanu valstī, gan ar izdevumu pieaugumu pedagogu atalgojumam. Izdevumi par precēm un pakalpojumiem samazinājušies par 44,1 milj. *euro* jeb 5,3 %, savukārt, kapitālie izdevumi 2024. gadā samazinājušies par 87,4 milj. *euro* jeb 15,2 %. Mazāk nekā pērn izdots būvniecības, kapitālā remonta un rekonstrukciju projektiem, savukārt transporta būvēm izlietots par 31,5 milj. *euro* vairāk.

Sākot ar 2024. gadu, stājoties spēkā ES ekonomikas pārvaldības ietvara reformai, ES dalībvalstīm vienu reizi četros vai piecos gados jāsagatavo vidēja termiņa Fiskāli strukturālais plāns, kas aizstāj ikgadējo Stabilitātes programmu un Nacionālo reformu programmu, un kurā tiek noteikta fiskālā trajektorija⁷. Jaunais ES ekonomikas pārvaldības modelis izvirza tādus fiskālās disciplīnas noteikumus, kas nodrošina, ka ilgtermiņā, šobrīd līdz 2038. gadam, valsts parāds atrodas zem 60 % no IKP un deficīts ir zem 3 % no IKP. Latvijas Fiskāli strukturālajā plānā 2025. – 2028. gadam ietverta pasākumu kopums, scenārijā pie nemainīgas politikas, nodrošina vispārējās valdības budžeta deficīta pieauguma pārtraukšanu un deficīta pakāpenisku samazināšanu posmā no 2025. gada 2,9 % no IKP apmērā līdz 2028. gadam 2,2 % no IKP apmērā. Atbilstoši Latvijas Fiskāli strukturālajam plānam vispārējās valdības parāds turpinās pieaugt, bet līdz 2038. gadam tas nepārsniedz 60 % robežu.

Finanšu ministrijas šā gada februārī izstrādātais makroekonomiskās attīstības scenārijs 2025. –2029. gadam paredz, ka 2025. gadā ekonomiskā izaugsme sasniegs 1,2 % un nākamajos gados tā turpināsies aptuveni 2,2 % apmērā. Izaugsmes atjaunošanos veicinās sabiedriskā un privātā patēriņa pieaugums, kā arī intensīvāka ES fondu investīciju apguve un straujāks eksporta kāpums.

⁷ Fiskālā trajektorija (jeb “neto izdevumu virzība” saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2024. gada 29. aprīļa Regulas (ES) 2024/1263 par ekonomikas politikas efektīvu koordināciju un budžeta daudzpusēju uzraudzību un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1466/97 terminoloģiju) ir noteikts pieļaujamais pieauguma līmenis izdevumiem, kur tiek izslēgtas vairākas pozīcijas – procentu izdevumi, diskrecionārie ieņēmumu pasākumi (valdības apstiprinātās izmaiņas nodokļos, nenodokļos, maksas pakalpojumos un citos pašu ieņēmumos), izdevumi par ES fondu programmām un valsts līdzfinansējums ES fondu programmām, kā arī bezdarbnieku pabalstu izdevumu cikliskie elementi; avots: <https://www.fm.gov.lv/lv/fiskali-strukturalais-plans>

Likumā “Par valsts budžetu 2025. gadam un budžeta ietvaru 2025., 2026. un 2027. gadam” par vienīgo vidēja termiņa budžeta politikas prioritāro attīstības virzienu noteikta drošība.

2024. gadā Latvijas valsts kredītreitings stabili saglabājās augstajā, investīcijām drošajā “A” grupā. *Moody's Investors Services* un *Fitch Ratings* saglabāja Latvijas kredītreitingu līdzšinējos līmeņos. *Moody's* arī saglabāja nemainīgu (stabilu) kredītreitanga nākotnes novērtējumu. *Fitch Ratings* 2024. gada 15. novembrī Latvijas kredītreitanga nākotnes novērtējumu mainīja no pozitīva uz stabilu, ko pamatoja ar to, ka vidējā termiņā, ņemot vērā ģeopolitiskās situācijas ietekmi, Latvijas ekonomikas izaugsme nominālā izteiksmē būs lēnāka nekā aģentūra iepriekš prognozēja, kā rezultātā valsts budžeta deficīts vidējā termiņā palielināsies, izraisot vispārējās valdības parāda līmeņa pakāpenisku pieaugumu. *S&P Global*, savukārt, 2024. gada 31. maijā pazemināja Latvijas kredītreitingu par vienu pakāpi no A+ līmeņa līdz A līmenim, nosakot stabilu kredītreitanga nākotnes novērtējumu un pamatojot savu lēmumu ar to, ka Krievijas – Ukrainas karš un reģionālie ģeopolitiskie riski vidējā termiņā turpinās ietekmēt Latvijas fiskālos rādītājus, ekonomisko izaugsmi un starptautisko konkurētspēju, lai gan šīs ietekmes apmēru joprojām ir grūti precīzi novērtēt. Lai gan Latvijas ekonomikas un fiskālie rādītāji līdz šim kopumā ir bijuši noturīgi pret netiešo Krievijas – Ukrainas kara ietekmi, taču, pēc aģentūras *S&P Global domām*, ekonomikas ātrāku izaugsmes atjaunošanos un valsts budžeta deficīta līmeņa samazināšanos var aizkavēt izdevumu pieaugums prioritārām jomām – valsts drošībai un aizsardzībai.

Latvijas Republikas konsolidētais 2024. gada pārskats (turpmāk – Pārskats) sagatavots atbilstoši Likuma par budžetu un finanšu vadību 31. panta prasībām un struktūrai, kas noteikta Ministru kabineta 2021. gada 28. septembra noteikumos Nr. 652 “Gada pārskata sagatavošanas kārtība”, par periodu no 2024. gada 1. janvāra līdz 2024. gada 31. decembrim, apkopojot informāciju no ministriju, citu centrālo valsts iestāžu un pašvaldību pārskatiem, ikgadējā pārskata par valsts budžeta finanšu uzskaiti un ikgadējā pārskata par Valsts ieņēmumu dienesta administrētajiem nodokļiem, nodevām un citiem tā administrētajiem uz valsts budžetu attiecināmiem maksājumiem.

Pārskatā ietvertie valsts budžeta iestāžu, no valsts budžeta daļēji finansētu atvasinātu publisku personu un budžeta nefinansētu iestāžu gada pārskati un pašvaldību budžeta iestāžu un kopīgo iestāžu gada pārskati sagatavoti atbilstoši Grāmatvedības likumam, likumam “Par pašvaldību budžetiem”, likumam “Par valsts budžetu 2024. gadam un budžeta ietvaru 2024., 2025. un 2026. gadam” un citiem normatīvajiem aktiem budžeta un grāmatvedības jomā.

Pārskatu veido divi sējumi, kopā 571 lpp. Pārskata 1. sējumā iekļauti 2024. gada finanšu pārskati – valsts konsolidētā grāmatvedības bilance, konsolidētais pārskats par darbības finansiālajiem rezultātiem, konsolidētais naudas plūsmas pārskats, konsolidētais pašu kapitāla izmaiņu pārskats un finanšu pārskatu pielikums ar skaidrojumiem.

Pārskata 2. sējumā iekļauta informācija par budžetu izpildi 2024. gadā, kas sastāv no konsolidētā kopbudžeta izpildes pārskata un tā pielikumiem – pielikuma, kurā sniedz skaidrojumu par konsolidētā kopbudžeta izpildi, konsolidētā valsts budžeta izpildes pārskata un konsolidētā pašvaldību budžeta izpildes pārskata.

Finanšu ministrs

(paraksts*)

A.Ašeradens

*Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu

Konsolidētā grāmatvedības bilance

(tūkst. euro)

Konta Nr.	Posteņa nosaukums	Piezīmes numurs	Pārskata perioda beigās	Pārskata perioda sākumā
A	B	C	1	2
AKTĪVS				
1000	Ilgtermiņa ieguldījumi		37 730 863	34 133 914
1100	Nemateriālie ieguldījumi	<u>KB.1.1.; V1.; V3.; V4.</u>	271 740	260 560
1200	Pamatlīdzekļi	<u>KB.1.2.; V1.; V3.; V4.; V7.; V9.</u>	16 052 455	15 172 550
1300	Ilgtermiņa finanšu ieguldījumi	<u>KB.1.3.; V8.; V9.</u>	18 714 762	16 256 621
1400	Ilgtermiņa prasības	<u>KB.1.4.; V3.; V5.; V9.</u>	701 726	538 261
1500	Ieguldījuma īpašumi	<u>KB.1.5.; V1.; V4.</u>	754 874	681 879
1600	Bioloģiskie aktīvi lauksaimnieciskajai darbībai	<u>KB.1.6.; V4.</u>	1 235 306	1 224 043
2000	Agrozāmie līdzekļi		7 331 315	6 347 871
2100	Krājumi	<u>KB.2.1.; V1.; V3.; V4.</u>	1 777 589	1 545 557
2300	Īstermiņa prasības	<u>KB.2.3.; V3.; V5.; V9.</u>	2 189 043	1 801 370
2400	Nākamo periodu izdevumi un avansa maksājumi par pakalpojumiem un projektiem	<u>KB.2.4.</u>	303 265	527 012
2500	Īstermiņa finanšu ieguldījumi	<u>KB.2.5.; V9.</u>	111 931	74 289
2600	Naudas līdzekļi	<u>KB.2.6.; V1.</u>	2 949 487	2 399 643
	BILANCE (1000+2000)		45 062 178	40 481 785
PASĪVS				
3000	Pašu kapitāls		8 852 853	8 880 987
3300	Rezerves	<u>KB.3.3.</u>	2 716 951	2 338 659
3500	Budžeta izpildes rezultāti	<u>KB.3.5.; V7.</u>	6 135 902	6 542 328
4000	Uzkrājumi	<u>KB.4.; V6.</u>	3 564 512	2 708 348
5000	Saistības		32 644 813	28 892 450
5100	Ilgtermiņa saistības	<u>KB.5.1.; V3.; V7.; V9.</u>	26 335 449	23 485 920
5200-5900	Īstermiņa saistības	<u>KB.5.2.-5.9.; V3.; V5.; V6.; V7.; V9.</u>	6 309 364	5 406 530
	BILANCE (3000+4000+5000)		45 062 178	40 481 785
ZEMBILANCE				
9100	Zembilances aktīvi	<u>KB.9.1.</u>	849 386	919 382
9500	Zembilances pasīvi	<u>KB.9.5.; V4.; V6.; V9.</u>	7 820 620	7 067 307

Finanšu ministrs

(paraksts*)

A.Ašeradens

Valsts kases pārvaldnieka vietā –
pārvaldnieka vietniece

(paraksts*)

G.Medne

*Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu

Konsolidētais pārskats par darbības finansiālajiem rezultātiem

(tūkst. euro)

Kods	Posteņa nosaukums vai darbības apraksts	Piezīmes numurs	Pārskata periods	Iepriekšējais pārskata periods
A	B	C	1	2
A1	Ieņēmumi (A11 līdz A19 rindas summa)		19 128 704	17 479 156
A11	Nodokļu ieņēmumi	<u>V5.</u>	13 698 715	12 630 112
A12	Nenodokļu ieņēmumi	<u>V5.</u>	966 069	907 056
A13	Maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	<u>FD.A13., V4.</u>	619 742	511 067
A14	Ārvalstu finanšu palīdzība	<u>FD.A14.</u>	1 789 204	1 416 753
A15	Transferti		0	369
A16	Ziedojumi un dāvinājumi	<u>V1.</u>	46 520	55 400
A18	Procentu ieņēmumi		223 919	173 777
A19	Pārējie ieņēmumi, kas nav klasificēti A11 līdz A18 rindā		1 784 535	1 784 622
A2	Izdevumi (A21 līdz A31 rindas summa)		19 509 043	17 451 582
A21	Atalgojums	<u>FD.A21.</u>	3 096 601	2 774 742
A22	Darba devēja valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas, pabalsti un kompensācijas		991 565	912 199
A23	Mācību, darba un dienesta komandējumi un dienesta, darba braucieni		44 533	44 169
A24	Pakalpojumi	<u>V4.; V6.</u>	1 302 153	1 303 669
A25	Krājumi, materiāli, energoresursi, preces, biroja preces un inventārs, periodika	<u>V4.; V6.</u>	572 432	607 647
A26	Nodokļu, nodevu un naudas sodu maksājumi		31 965	32 170
A27	Subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti, kārtējie maksājumi Eiropas Savienības budžetā un starptautiskā sadarbība	<u>V6.</u>	9 459 416	8 890 135
A28	Procentu izdevumi	<u>FD.A28.</u>	508 462	374 714
A30	Nolietojuma un amortizācijas izmaksas		896 738	817 724
A31	Pārējie izdevumi, kas nav klasificēti A21 līdz A30 rindā	<u>FD.A31.; V6.</u>	2 605 178	1 694 413
A	Ieņēmumu un izdevumu rezultāts (A1 – A2)		-380 339	27 574
N1	Ieņēmumi (+) vai izdevumi (–) no finanšu instrumentiem	<u>V9.</u>	-35 554	12 086
N2	Ieņēmumi (+) vai izdevumi (–) no nefinanšu aktīvu atsavināšanas		9 467	27 612
REZ	Budžeta izpildes rezultāts (A + N1 + N2)		-406 426	67 272

Konsolidētais naudas plūsmas pārskats

(tūkst. euro)

Kods	Posteņa nosaukums vai darbības apraksts	Piezīmes numurs	Pārskata periods	Iepriekšējais pārskata periods
A	B	C	1	2
I	Ieņēmumi kopā (A1 + B1 + C1 + D1)		32 916 941	29 075 005
II	Izdevumi kopā (A2 + B2 + C2 + D2)		32 389 428	29 070 913
A	Naudas līdzekļu plūsma no pamatdarbības (A1 – A2)		1 204 112	273 045
A1	Ieņēmumi no pamatdarbības (A11 līdz A19 rindas summa)		18 052 042	16 413 350
A11	Nodokļu ieņēmumi		14 430 240	13 376 195
A12	Nenodokļu ieņēmumi	<u>NP.A12.</u>	1 010 227	907 576
A13	Maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi		533 803	493 679
A14	Ārvalstu finanšu palīdzība	<u>NP.A14.</u>	1 863 946	1 489 940
A15	Transferti		0	132
A16	Ziedojumi un dāvinājumi	<u>V1.</u>	1 837	1 841
A17	Aizdevumu atmaksas		91 961	33 133
A18	Procentu ieņēmumi		111 075	90 509
A19	Citi ieņēmumi no pamatdarbības		8 953	20 345
A2	Izdevumi no pamatdarbības (A21 līdz A19 rindas un A32 līdz A33 rindas summa)		16 847 930	16 140 305
A21	Atalgojums	<u>NP.A21.</u>	3 056 034	2 724 507
A22	Darba devēja valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas, pabalsti un kompensācijas	<u>NP.A22.</u>	1 864 768	1 641 182
A23	Mācību, darba un dienesta komandējumi un dienesta, darba braucieni		44 629	45 051
A24	Pakalpojumi		1 367 452	1 458 457
A25	Krājumi, materiāli, energoresursi, preces, biroja preces un inventārs, periodika		690 710	777 526
A26	Nodokļu, nodevu un naudas sodu maksājumi		25 784	27 299
A27	Subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti, kārtējie maksājumi Eiropas Savienības budžetā un starptautiskā sadarbība		9 744 281	9 376 904
A28	Procentu izdevumi		39	449
A32	Aizdevumu izsniegšana		53 157	85 589
A33	Citi izdevumi no pamatdarbības		1 076	3 341
B	Naudas līdzekļu plūsma no ieguldījumu darbības (B1 – B2)		-1 655 136	-1 488 543
B1	Ieņēmumi no ieguldījumu darbības (B11 līdz B15 rindas summa)		1 814 048	106 567
B11	Nemateriālo ieguldījumu pārdošana un atmaksātie avansa maksājumi par nemateriālajiem ieguldījumiem		1	105
B12	Pamatlīdzekļu pārdošana un atmaksātie avansa maksājumi par pamatlīdzekļiem		41 056	48 419
B13	Līdzdalības kapitālsabiedrību kapitālā, akciju un vērtspapīru pārdošana		1 103	87
B14	Procentu ieņēmumi		20 172	332
B15	Citi ieņēmumi no ieguldījumu darbības	<u>NP.B15.</u>	1 751 716	57 624
B2	Izdevumi no ieguldījumu darbības (B21 līdz B27 rindas summa)		3 469 184	1 595 110
B21	Nemateriālo ieguldījumu iegāde un avansa maksājumi par nemateriālajiem ieguldījumiem		37 453	43 300
B22	Nemateriālo ieguldījumu izveidošana		45 884	53 967
B23	Pamatlīdzekļu iegāde un avansa maksājumi par pamatlīdzekļiem	<u>NP.B23.</u>	797 925	687 946
B24	Pamatlīdzekļu izveidošana un nepabeigtā būvniecība		668 530	668 917
B25	Līdzdalības kapitālsabiedrību kapitālā, akciju un vērtspapīru iegāde		138 639	51 961

(tūkst. euro)

Kods	Posteņa nosaukums vai darbības apraksts	Piezīmes numurs	Pārskata periods	Iepriekšējais pārskata periods
A	B	C	1	2
B26	Procentu izdevumi		1 648	1 014
B27	Citi izdevumi no ieguldījumu darbības	<u>NP.B27.</u>	1 779 105	88 005
C	Naudas līdzekļu plūsma no finansēšanas darbības (C1 – C2)		1 021 879	1 293 983
C1	Ieņēmumi no finansēšanas darbības (C11 līdz C13 rindas summa)		3 167 705	3 619 042
C11	Aizņēmumi un emitētie parāda vērtspapīri	<u>NP.C11.</u>	3 091 173	3 568 271
C12	Procentu ieņēmumi		31 532	4 418
C13	Citi ieņēmumi no finansēšanas darbības		45 000	46 353
C2	Izdevumi no finansēšanas darbības (C21 līdz C23 rindas summa)		2 145 826	2 325 059
C21	Aizņēmumi un emitētie parāda vērtspapīri	<u>NP.C21.</u>	1 729 169	2 096 768
C22	Procentu izdevumi	<u>NP.C22.</u>	371 657	228 291
C23	Citi izdevumi no finansēšanas darbības		45 000	0
D	Naudas līdzekļu plūsma no piesaistītajiem līdzekļiem (D1 - D2)	<u>NP.D.</u>	-43 342	-74 393
D1	Ieņēmumi no piesaistītajiem līdzekļiem		9 883 146	8 936 046
D2	Izdevumi no piesaistītajiem līdzekļiem		9 926 488	9 010 439
III.	Naudas līdzekļu plūsma kopā (I. - II.)		527 513	4 092
IV.	Naudas plūsma kopā (III.)		527 513	4 092
V.	Ārvalstu valūtu kursu svārstību rezultāts (+,-)		22 369	-13 527
VI.	Naudas līdzekļu un noguldījumu izmaiņas pārskata periodā (NL1 - NL2)		-549 882	9 435
NL1.	Naudas līdzekļu un noguldījumu atlikums perioda sākumā		2 399 653	2 409 088
NL2.	Naudas līdzekļu un noguldījumu atlikums perioda beigās		2 949 535	2 399 653

4. tabula

Konsolidētais pašu kapitāla izmaiņu pārskats

(tūkst. euro)

Kods	Periods	Apraksts	Pašu kapitāls						
			rezerves			budžeta izpildes rezultāts			pavisam
			finanšu instrumentu patiesās vērtības rezerve	pārējās rezerves	kopā (1. + 2.)	iepriekšējo pārskata gadu budžeta izpildes rezultāts	pārskata gada budžeta izpildes rezultāts	kopā (4. + 5.)	
A	B	C	1	2	3	4	5	6	7
301		Iepriekšējā pārskata perioda sākumā	1 048	1 928 204	1 929 252	5 904 874	564 511	6 469 385	8 398 637
312		kļūdu labojumi	0	19 246	19 246	7 685	-2 014	5 671	24 917
313	Iepriekšējais pārskata periods	Iepriekšējā pārskata perioda sākumā ar kļūdu labojumu	1 048	1 947 450	1 948 498	5 912 559	562 497	6 475 056	8 423 554
314		palielinājums	0	435 964	435 964	0	2 961 007	2 961 007	3 396 971
315		samazinājums	-1 048	-44 755	-45 803	0	-2 893 735	-2 893 735	-2 939 538
316		pārvietošana starp 3000	0	0	0	562 497	-562 497	0	0
302		Iepriekšējā pārskata perioda beigās/pārskata perioda sākumā	0	2 338 659	2 338 659	6 475 056	67 272	6 542 328	8 880 987
324		palielinājums	15 910	393 932	409 842	0	2 456 151	2 456 151	2 865 993
325		samazinājums	0	-31 550	-31 550	0	-2 862 577	-2 862 577	-2 894 127
326		pārvietošana starp 3000	0	0	0	67 272	-67 272	0	0
303		Pārskata perioda beigās	15 910	2 701 041	2 716 951	6 542 328	-406 426	6 135 902	8 852 853

Finanšu pārskata pielikums

2024. gada finanšu pārskats sagatavots atbilstoši likumam “Par grāmatvedību”, Likumam par budžetu un finanšu vadību, likumam “Par valsts budžetu 2024. gadam un budžeta ietvaru 2024., 2025. un 2026. gadam”, likumam “Par pašvaldību budžetiem” un citiem normatīviem aktiem, kas nosaka budžeta iestāžu grāmatvedības uzskaiti un pārskatu sagatavošanu.

Finanšu pārskats sagatavots, ievērojot uzkrāšanas, naudas plūsmas (piemēram, attiecībā uz naudas plūsmas pārskatu), piesardzības un darbības turpināšanas principus. Finanšu un nefinanšu informācija sagatavota atbilstoši vispārpieņemtām pārskatu kvalitātes prasībām – patiesums, nozīmīgums, saprotamība, savlaicīgums, salīdzināmība un pārbaudāmība.

Finanšu pārskatā konsolidēti ministriju, centrālo valsts iestāžu un pašvaldību (turpmāk – budžeta iestādes) gada pārskati un konsolidētie gada pārskati, ikgadējais pārskats par Valsts ieņēmumu dienesta (turpmāk – VID) administrētajiem nodokļiem, nodevām un citiem tā administrētajiem uz valsts budžetu attiecināmiem maksājumiem (turpmāk – VID administrēto valsts budžeta ieņēmumu uzskaitē) un ikgadējais pārskats par valsts budžeta finanšu uzskaiti (turpmāk – valsts budžeta finanšu uzskaitē).

Ministriju un centrālo valsts iestāžu konsolidētajos gada pārskatos ir iekļauti valsts budžeta iestāžu, no valsts budžeta daļēji finansētu atvasinātu publisku personu un budžeta nefinansētu iestāžu (turpmāk – valsts budžeta iestādes) gada pārskati.

Pašvaldību konsolidētajos gada pārskatos ir iekļauti pašvaldību budžeta iestāžu un kopīgo iestāžu (turpmāk – pašvaldību budžeta iestāžu) gada pārskati.

2024. gadā budžeta iestādes grāmatvedības uzskaiti kārtoja un gada pārskatus sagatavoja atbilstoši 2018. gada 13. februāra noteikumiem Nr. 87 “Grāmatvedības uzskaites kārtība budžeta iestādēs” (turpmāk – MK noteikumi Nr. 87) un Ministru kabineta 2021. gada 28. septembra noteikumiem Nr. 652 “Gada pārskata sagatavošanas kārtība” (turpmāk – MK noteikumi Nr. 652).

Normatīvie akti valsts un pašvaldību budžeta iestāžu grāmatvedības uzskaites un pārskatu sagatavošanas jomā izstrādāti, piemērojot Starptautisko publiskā sektora grāmatvedības standartu (turpmāk – SPSGS) prasības atbilstoši Latvijas situācijai un prasību atbilstība konkrētām SGSPS 2015. gada redakcijām apkopota tabulā. Atbilstoši EUROSTAT 2020.gada novērtējumam Latvijas normatīvo aktu atbilstība SPSGS sasniedza 93 %.

SPSGS nosaukums	Normatīvo aktu atbilstība SPSGS 2015.gada redakcijai
“Publiskā sektora vienību vispārīgo finanšu ziņojumu sniegšanas konceptuālās pamatnostādnes”	Atbilst
SPSGS 1 “Finanšu pārskatu sniegšana”	Atbilst
SPSGS 2 “Naudas plūsmas pārskats”	Atbilst
SPSGS 3 “Grāmatvedības politika, izmaiņas grāmatvedības aplēsēs un kļūdas”	Atbilst
SPSGS 4 “Ārvalstu valūtas kursu izmaiņu ietekme”	Atbilst
SPSGS 5 “Aizņēmumu izmaksas”	Atbilst
SPSGS 6 “Konsolidētie un atsevišķie finanšu pārskati”	Daļēji atbilst
SPSGS 7 “Ieguldījumi asociētajās kapitālsabiedrībās”	Atbilst
SPSGS 8 “Ieguldījumi kopīgi kontrolētajos pasākumos”	Nav attiecināms
SPSGS 9 “Ieņēmumi no apmaiņas darījumiem”	Atbilst
SPSGS 11 “Būvlīgumi”	Nav attiecināms

SPSGS nosaukums	Normatīvo aktu atbilstība SPSGS 2015.gada redakcijai
SPSGS 12 “Krājumi”	Atbilst
SPSGS 13 “Noma”	Atbilst
SPSGS 14 “Notikumi pēc bilances datuma”	Atbilst
SPSGS 16 “Ieguldījuma īpašumi”	Atbilst
SPSGS 17 “Pamatlīdzekļi”	Atbilst
SPSGS 18 “Informācijas sniegšana pa segmentiem”	Nav plānots ieviest
SPSGS 19 “Uzkrājumi, iespējamās saistības un iespējamie aktīvi”	Atbilst
SPSGS 20 “Informācijas uzrādīšana par saistītajām pusēm”	Nav plānots ieviest
SPSGS 21 “Naudas līdzekļus neienesošu aktīvu vērtības samazināšanās”	Atbilst
SPSGS 22 “Finanšu informācijas uzrādīšana par vispārējās valdības sektoru”	Nav plānots ieviest
SPSGS 23 “Ieņēmumi no darījumiem bez apmaiņas (nodokļi un pārvedumi)”	Atbilst
SPSGS 24 “Budžeta informācijas sniegšana finanšu pārskatos”	Atbilst
SPSGS 25 “Darbinieku labumi”	Atbilst
SPSGS 26 “Naudas līdzekļus ienesošu aktīvu vērtības samazināšanās”	Atbilst
SPSGS 27 “Lauksaimniecība”	Atbilst
SPSGS 28 “Finanšu instrumenti: informācijas sniegšana”	Atbilst
SPSGS 29 “Finanšu instrumenti: atzīšana un novērtēšana”	Atbilst
SPSGS 30 “Finanšu instrumenti: informācijas uzrādīšana”	Atbilst
SPSGS 31 “Nemateriālie aktīvi”	Atbilst
SPSGS 32 “Vienošanās par pakalpojumu koncesiju: Koncesijas devējs”	Atbilst

Atbilstoši Likumam par budžetu un finanšu vadību 2024. gada finanšu pārskatā ir apkopoti 14 ministriju, 14 centrālo valsts iestāžu un 43 pašvaldību 2024. gada pārskati un konsolidētie gada pārskati un divi ikgadējie pārskati.

Finanšu pārskatā iekļauta šāda finanšu informācija:

- konsolidētā grāmatvedības bilance;
- konsolidētais pārskats par darbības finansiālajiem rezultātiem;
- konsolidētais pašu kapitāla izmaiņu pārskats;
- konsolidētais naudas plūsmas pārskats;
- finanšu pārskata pielikums, kurā sniegti skaidrojumi par:
 - grāmatvedības uzskaites principiem;

- pārskata sagatavošanas principiem;
- finanšu instrumentu risku pārvaldīšanu;
- finanšu pārskata posteņiem.

Finanšu pārskata sagatavošanā izmantoti šādi konsolidācijas veidi:

- pārskatu apvienošana, summējot visus pārskatos minētos rādītājus un veidojot pārskatu kopsavilkumus;
- finanšu pārskatu datus koriģēšana, piemērojot vienādas grāmatvedības uzskaites metodes un novērtēšanas principus;
- savstarpējo darījumu rezultāta vai atlikumu (pēc uzkrāšanas principa) izslēgšana, kas veikta starp konsolidācijā iesaistītajām institucionālo sektoru struktūrām.

Strukturālās izmaiņas

2024. gadā turpinājās pašvaldību reorganizācija Administratīvi teritoriālās reformas ietvaros. Pašvaldības samazināja budžeta iestāžu skaitu, apvienojot iestādes kā vienu nodokļu maksātāju, piemēram, reorganizētas izglītības iestādes un pagastu pārvaldes. Pārskata gadā turpinājās arī pašvaldību administratīvo funkciju centralizācija.

2024.gada 1.jūlijā stājoties spēkā grozījumiem Ministru kabineta iekārtas likumā Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija pārdēvēta par Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministriju.

Atbilstoši Ministru kabineta 2024. gada 7. jūnija rīkojumam Nr. 446 "Par Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas un Klimata un enerģētikas ministrijas reorganizāciju" ar 2024. gada 1. jūliju Klimata un enerģētikas ministrijas padotībā tika nodots Valsts vides dienests un Vides pārraudzības valsts birojs, kā arī tika noteikts, ka tā ir valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs" valstij piederošo kapitāla daļu turētāja.

Ar 2024. gada 1. septembri mainīts Valsts reģionālās attīstības aģentūras nosaukums, to pārdēvējot par Valsts digitālās attīstības aģentūru.

Pamatojoties uz Ministru kabineta 2024. gada 22. oktobra protokollēmuma (protokols Nr.45 29. §) 1.punktu un 2024. gada 24. oktobra Ministru kabineta rīkojumu Nr.863 "Par valsts zinātniskā institūta – atvasinātas publiskās personas "Nacionālais botāniskais dārzs" – likvidāciju un Latvijas Nacionālā botāniskā dārza izveidošanu" ar 2024. gada 31.decembri ir likvidēts Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrijas padotībā esošais valsts zinātniskais institūts – atvasinātā publiskā persona "Nacionālais botāniskais dārzs" un 2025. gada 1. janvārī izveidota Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrijas pakļautībā esoša tiešās pārvaldes iestāde "Latvijas Nacionālais botāniskais dārzs". Tiešās pārvaldes iestāde "Latvijas Nacionālais botāniskais dārzs" ir atvasinātas publiskās personas "Nacionālais botāniskais dārzs" funkciju, tiesību, saistību, prasību, bilanci esošās mantas, finanšu līdzekļu, lietvedības un arhīva pārņēmēja.

Naudas vienība

Grāmatvedības uzskaitē par vērtības mēru lietota naudas vienība *euro*.

Ārvalstu valūtu pārvērtēšana

Budžeta iestādēs visi darījumi ārvalstu valūtās pārvērtēti *euro*, izmantojot Eiropas Centrālās bankas publicēto *euro* atsaucē kursu, bet, ja konkrētai ārvalstu valūtai nav Eiropas Centrālās bankas publicētā *euro* atsaucē kursa, tad izmantota pasaules finanšu tirgus atzīta finanšu informācijas sniedzēja periodiskajā izdevumā vai tā tīmekļa vietnē publicēto valūtas tirgus kursu

attiecība pret *euro*, piemēram “The Financial Times” publicētie ārvalstu valūtu kursi, (turpmāk – grāmatvedībā izmantotais ārvalstu valūtas kurss), kas ir spēkā darījuma dienas sākumā.

Ieņēmumus vai izdevumus, kas rodas no valūtas kursa svārstībām starp ieņēmumu vai izdevumu atzīšanas dienu un naudas saņemšanas vai samaksāšanas dienu, atzīst attiecīgā pārskata perioda finanšu ieņēmumos vai izdevumos.

Monetāro posteņu – naudas līdzekļu ārvalstu valūtā, prasību un saistību, kas saņemamas vai maksājamas ārvalstu valūtā, atlikumi pārrēķināti *euro* atbilstoši grāmatvedībā izmantotajam ārvalstu valūtas kursam, kas ir spēkā pārskata gada pēdējās darba dienas beigās. Atlikumu izmaiņas no valūtas kursa svārstībām atzītas pārskata perioda finanšu ieņēmumos vai izdevumos.

1.1. tabula. Grāmatvedībā izmantotie ārvalstu valūtas kursi (*euro*)

Valūta	31.12.2024.	31.12.2023.
USD	1.03890	1.10500
CHF	0.94120	0.926
GBP	0.82918	0.86905
DKK	7.45780	7.4529
SEK	11.45900	11.096
XDR	0.798042	0.820766

Aplēšu izmantošana

Sagatavojot finanšu pārskatu, ņemtas vērā aplēses un pieņēmumi, kas ietekmējuši atsevišķu posteņu atlikumus, kā arī iespējamo aktīvu un saistību novērtējumu. Iespējamie nākotnes notikumi var ietekmēt pieņēmumus, pamatojoties uz kuriem veiktas attiecīgās aplēses.

Finanšu pārskata posteņu novērtēšanā izmantotās aplēses un pieņēmumi aprakstīti sadaļā “Grāmatvedības uzskaites principu apraksts” pie katra attiecīgā posteņa. Pārskata gadā aplēšu metodes maiņa nav veikta.

Būtiskuma līmenis

Finanšu pārskata pielikums sagatavots, ņemot vērā konsolidētajam saimnieciskā gada pārskatam noteikto būtiskuma līmeni, kā arī Valsts kases tīmekļvietnē publicēto informāciju par būtiskuma līmeni budžeta iestāžu 2024. gada konsolidēto gada pārskatu vai gada pārskatu un Valsts kases un VID ikgadējo pārskatu posteņu izmaiņu skaidrojumiem.

Budžeta iestādes grāmatvedības uzskaitē piemēro attiecīgās ministrijas, centrālās valsts iestādes un pašvaldības noteikto būtiskuma līmeni saskaņā ar tās vienoto grāmatvedības uzskaites kārtību, ko ievēro visas finanšu pārskatu konsolidācijā iesaistītās iestādes.

Iepriekšējo periodu kļūdu labojumi

Būtiski iepriekšējo pārskata periodu kļūdu labojumi budžeta iestāžu grāmatvedības uzskaitē veikti, pamatojoties uz Valsts kases tīmekļvietnē publicēto informāciju par būtiskuma līmeni 2024. gadam katrai budžeta iestādei, tai skaitā Valsts kases valsts budžeta finanšu uzskaites nodrošināšanai un VID administrēto valsts budžeta ieņēmumu grāmatvedības uzskaites nodrošināšanai.

Konsolidētajam finanšu pārskatam būtiskuma līmenis kļūdu labojumiem noteikts 8,7 milj. *euro*.

Ja ministriju, centrālo valsts iestāžu vai pašvaldību konsolidētajos gada pārskatos finanšu pārskatu posteņu atzīšanā, novērtējumā, izklāstā vai norādīšanā ir pieļautas būtiskas kļūdas, kas nav labotas auditētajos gada pārskatos un konsolidētajos gada pārskatos, tad Valsts kase koriģē finanšu pārskatu saskaņā ar Valsts kases iekšējos dokumentos noteikto būtiskuma līmeni par ministriju, centrālo valsts iestāžu un pašvaldību sniegtajiem būtiskiem koriģējošiem notikumiem pēc bilances datuma.

Finanšu pārskatā būtisku iepriekšējo periodu kļūdu labojumi uzrādīti, koriģējot salīdzināmo informāciju, korekcijas veicot:

- iepriekšējo gadu budžeta izpildes rezultātā;
- atbilstošajā bilances aktīva vai pasīva postenī.

Pārējie iepriekšējo pārskata periodu kļūdu labojumi veikti pārskata gada ieņēmumos vai izdevumos un atbilstošajā bilances aktīva vai pasīva postenī.

Notikumi pēc bilances datuma

Finanšu pārskatā uzrādīti tādi būtiski notikumi pēc pārskata gada beigām, kas ietekmē valsts un pašvaldību budžetu finansiālo stāvokli bilances datumā (koriģējošie notikumi).

Finanšu pārskata posteņu skaidrojuma sadaļā “Notikumi pēc bilances datuma” sniegta informācija par būtiskiem nekoriģējošiem notikumiem pēc pārskata gada beigām, kas liecina par apstākļiem, kas radušies pēc bilances datuma, neattiecas uz pārskata gadu, bet nākotnē varētu būtiski ietekmēt finanšu pārskata rādītājus.

Valsts kontroles un zvērinātu revidentu atzinumi

Valsts kontrole, veicot finanšu revīziju, sniedz atzinumu par pārskata sagatavošanas pareizību un par būtisku finanšu pārskatam pakārtotu darījumu atbilstību tiesību aktiem, plānošanas dokumentiem un valstiski (starptautiski) atzītai praksei. Atzinuma par būtisku finanšu pārskatam pakārtotu darījumu atbilstību tiesību aktiem, plānošanas dokumentiem un valstiski (starptautiski) atzītai praksei uzdevums ir sniegt izvērtējumu ministrijas vai centrālās valsts iestādes vadībai, vai revīzijas laikā ir gūta pārliecība, ka valsts pārvalde ievēro tiesību aktus un ar valsts resursiem rīkojas efektīvi.

Valsts kontroles atzinumus par 2024. gada pārskata sagatavošanas pareizību bez iebildēm saņēmušas 14 ministrijas un 12 centrālās valsts iestādes. Atbilstoši tiesību aktos noteiktajam 2 centrālās valsts iestādes¹ saņēmušas zvērinātu revidentu atzinumus bez iebildēm.

Valsts kontrole revīzijas atzinumā par Izglītības un zinātnes ministrijas konsolidēto gada pārskatu un Tieslietu ministrijas konsolidēto gada pārskatu sniegusi informāciju par citiem būtiskiem jautājumiem atbilstoši normatīvo aktu prasībām, savukārt atzinumā par Kultūras ministrijas konsolidēto gada pārskatu un Centrālās vēlēšanu komitejas gada pārskatu norādīts apstākļu akcentējums.

Atbilstoši normatīvo aktu prasībām zvērinātu revidentu atzinumus par gada pārskata sagatavošanas pareizību saņēmušas 43 pašvaldības, tai skaitā:

- bez iebildēm – 36 pašvaldības;
- ar iebildēm – 7 pašvaldības².

¹ Saeima un Valsts kontrole

² Jelgavas valstspilsētas pašvaldība, Liepājas valstspilsētas pašvaldība, Ropažu novada pašvaldība, Talsu novada pašvaldība, Līvānu novada pašvaldība, Ogres novada pašvaldība un Rēzeknes valstspilsētas pašvaldība

Zvērinātu revidentu atzinumā par 9 pašvaldību³ gada pārskatiem un konsolidētajiem gada pārskatiem norādīts apstākļu akcentējums.

Valsts kontroles sniegtie atzinumi par ministriju un centrālo valsts iestāžu 2024. gada pārskatiem ir pieejami Valsts kontroles tīmekļvietnē. Valsts kases tīmekļvietnē ir pieejami ministriju, centrālo valsts iestāžu, pašvaldību, valsts budžeta iestāžu, no valsts budžeta daļēji finansētu atvasinātu publisku personu un budžeta nefinansētu iestāžu, pašvaldību budžeta iestāžu un kopīgo iestāžu gada pārskati ar pievienotiem Valsts kontroles vai zvērinātu revidentu atzinumiem.

Finanšu pārskata sagatavošanas ietvaros izvērtējot Valsts kontroles un zvērinātu revidentu sniegtos atzinumus par ministriju, centrālo valsts iestāžu un pašvaldību konsolidētajiem gada pārskatiem atbilstoši finanšu pārskatam noteiktajam būtiskuma līmenim kļūdu labojumiem, korekcijas nav veiktas.

³ Balvu novada pašvaldība, Jūrmalas valstspilsētas pašvaldība, Preiļu novada pašvaldība, Tukuma novada pašvaldība, Valkas novada pašvaldība, Valmieras novada pašvaldība, Līvānu novada pašvaldība, Ogres novada pašvaldība un Rēzeknes valstspilsētas pašvaldība

Grāmatvedības uzskaites principu apraksts**Grāmatvedības uzskaites pamatprincipu maiņa**

2024. gada laikā veikta šādu grāmatvedības uzskaites pamatprincipu maiņa: uzsākta nekustamā īpašuma nodokļa ieņēmumu uzskaitē saskaņā ar uzkrāšanas principu, ieņēmumus atzīstot tajā pārskata periodā, kurā veikts nodokļa aprēķins, neatkarīgi no tā, vai aprēķins attiecas uz šo vai iepriekšējiem pārskata periodiem.

Nenodokļu ieņēmumus, kas saņemti valsts budžeta maksājumus administrējošās institūcijas kontā, atzīst kā saistības pret maksātāju. Pēc to atpazīšanas par valsts budžetam piekritīgiem ieņēmumiem veic pārskaitījumu valsts pamatbudžeta kontā vai pārmaksātās, kļūdaini saņemtās un neatpazītās summas atmaksā iemaksu veicējam un atzīst saistību samazinājumu. Saņemot nenodokļu ieņēmumu maksājumus no valsts budžeta maksājumus administrējošās institūcijas valsts pamatbudžeta kontā, Valsts kase atzīst nenodokļu ieņēmumus.

Aktīvu un saistību īstermiņa un ilgtermiņa daļas

Finanšu pārskatā nodalītas aktīvu un saistību īstermiņa un ilgtermiņa daļas.

Par ilgtermiņa aktīviem grāmatvedībā atzīti aktīvi vai to daļa, kuru lietošana vai turēšana plānota ilgāk par vienu saimniecisko gadu vai apmaksa paredzēta vēlāk kā gadu pēc bilances datuma. Īstermiņa aktīvi ir aktīvi vai to daļa, kuru lietošana, turēšana vai apmaksa paredzēta nākamā saimnieciskā gada laikā pēc bilances datuma. Īstermiņa aktīvu sastāvā klasificēti arī tādi finanšu ieguldījumi, kurus iespējams realizēt jebkurā laikā.

Par ilgtermiņa saistībām grāmatvedībā atzītas saistības vai to daļa, kuru atmaksas termiņš iestājas vēlāk kā gadu pēc bilances datuma. Īstermiņa saistības ir saistības vai to daļa, kuru atmaksas termiņš iestājas nākamā saimnieciskā gada laikā pēc bilances datuma.

Nemateriālie ieguldījumi

Nemateriālie ieguldījumi ir ilgtermiņa ieguldījumi, kam nepiemīt lietiskā forma. Pārsvārā tās ir lietošanas tiesības, kurām paredzētais lietošanas laiks ir ilgāks par vienu saimniecisko gadu un kas paredzētas budžeta iestāžu funkciju izpildei.

Nemateriālos ieguldījumus sākotnēji atzīst to iegādes vai izveidošanas vērtībā, kas ietver attiecīgā nemateriālā ieguldījuma pirkšanas cenu un visas izmaksas, kas tieši attiecas uz iegādāto vai izveidoto objektu līdz dienai, kad tas nodots lietošanā, piemēram, izmaksas par neatskaitāmiem nodokļiem, darba samaksu, kas tieši radusies nemateriālā ieguldījuma iegādes vai izveidošanas procesā, ieviešanas izmaksas.

Nemateriāliem ieguldījumiem amortizāciju (vērtības norakstīšanu) aprēķina atbilstoši to paredzamajam lietderīgās lietošanas laikam, sākotnējo vērtību sistemātiski sadalot pa periodiem (lineārā metode), uzskaita kā uzkrāto amortizāciju un atzīst pārskata perioda pamatdarbības izdevumos.

Nemateriālajiem ieguldījumiem, kuru vērtība laika gaitā pieaug un kurus plāno lietot neierobežotu laika periodu, amortizāciju neaprēķina – pārskata gadā 1,85 % nemateriāliem aktīviem.

Pārskata perioda beigās novērtē, vai nepastāv pazīmes, kas norāda uz nemateriālā ieguldījuma vērtības būtisku samazinājumu:

- vismaz par 90 procentiem samazinājies vai nepastāv pieprasījums pēc pakalpojuma, kuru sniedz budžeta iestāde, lietojot attiecīgo nemateriālo ieguldījumu;
- pieņemts valdības vai pašvaldības lēmums, kas rada būtiskas negatīvas izmaiņas budžeta iestādes darbībā;

- nemateriālais ieguldījums ir novecojis;
- budžeta iestādes darbībā notikušas vai tuvākajā laikā gaidāmas ilgtermiņa izmaiņas, kas negatīvi ietekmē nemateriālā ieguldījuma paredzēto lietojumu;
- pieņemts lēmums apturēt nemateriālā ieguldījuma izveidošanu pirms tā izveidošanas vai nodošanas lietošanā.

Ja konstatē kādu no iepriekš minētajām pazīmēm, budžeta iestāde nosaka aktīva atgūstamo vērtību. Ja atgūstamo vērtību nav iespējams noteikt, aktīva vērtības samazinājumu nenosaka.

Nemateriālie ieguldījumi, kas paredzēti nodošanai bez atlīdzības citai budžeta iestādei, uzskaitīti ilgtermiņa ieguldījumu sastāvā līdz to izslēgšanai no uzskaites.

Atsavināšanai (izņemot nodošanu bez atlīdzības budžeta iestādēm) paredzētie nemateriālie ieguldījumi uzskaitīti apgrozāmo līdzekļu sastāvā to atlikušajā uzskaites vērtībā.

Pamatlīdzekļi

Pamatlīdzekļu sastāvā uzskaitīti ilgtermiņa materiāli lietiskie aktīvi, kas paredzēti budžeta iestāžu funkciju izpildes nodrošināšanai. Pamatlīdzekļu lietderīgās lietošanas laiks ir ilgāks par vienu saimniecisko gadu un vienības sākotnējās atzīšanas vērtība noteikta, ievērojot normatīvajos aktos budžeta izdevumu klasifikāciju jomā noteiktās prasības. Nekustamie īpašumi, bioloģiskie aktīvi, bibliotēku fondi, izklaides, literārie un mākslas oriģināldarbi, dārgakmeņi un dārgmetāli, antīkie un citi kultūras un mākslas priekšmeti, vērtslietas un muzeja krājumu priekšmeti uzskaitīti pamatlīdzekļu sastāvā neatkarīgi no vienas vienības atzīšanas vērtības.

Pamatlīdzekļi sākotnēji atzīti to iegādes vai izveidošanas izmaksu vērtībā, kas ietver attiecīgā aktīva pirkšanas cenu un visas izmaksas, kas tieši attiecas uz iegādāto vai izveidoto objektu līdz dienai, kad tas nodots lietošanā.

Sākotnēji atzīstot līdz šim neuzskaitītus pamatlīdzekļus, tie novērtēti patiesajā vērtībā, zeme un būves – galvenokārt kadastrālajā vērtībā, mežaudzes – Meža valsts reģistrā norādītajā pilnajā vērtībā.

Pamatlīdzekļu nolietojumu aprēķina atbilstoši to paredzamajam lietderīgās lietošanas laikam un ievērojot MK noteikumos Nr. 87 noteiktās pamatlīdzekļu nolietojuma normas, sākotnējo vērtību sadalot pa periodiem (lineārā metode), uzskaitot kā uzkrāto nolietojumu un atzīstot pārskata perioda pamatdarbības izdevumos. Ilgtermiņa ieguldījumiem nomātajos pamatlīdzekļos lietderīgās lietošanas laiks noteikts atbilstoši noslēgtā nomas, īres vai apsaimniekošanas līguma darbības termiņam.

Pārskata perioda beigās novērtē, vai nepastāv vismaz šādas pazīmes, kas norāda uz pamatlīdzekļu vērtības būtisku samazinājumu:

- vismaz par 90 procentiem samazinājies vai nepastāv pieprasījums pēc pakalpojuma, kuru sniedz budžeta iestāde, lietojot attiecīgo pamatlīdzekli;
- pieņemts valdības vai pašvaldības lēmums, kas rada būtiskas negatīvas izmaiņas budžeta iestādes darbībā;
- pamatlīdzeklis ir novecojis vai fiziski bojāts;
- budžeta iestādes darbībā notikušas vai tuvākajā laikā gaidāmas ilgtermiņa izmaiņas, kas negatīvi ietekmē pamatlīdzekļa paredzēto lietojumu;
- pieņemts lēmums apturēt pamatlīdzekļa izveidošanu pirms tā pabeigšanas vai nodošanas lietošanā.

Ja konstatē kādu no iepriekš minētajām pazīmēm, budžeta iestāde nosaka aktīva atgūstamo vērtību. Ja atgūstamo vērtību nav iespējams noteikt, aktīva vērtības samazinājumu nenosaka.

Zemei, bioloģiskiem un pazemes aktīviem, bibliotēku fondiem, kultūras un mākslas priekšmetiem, muzeju krājuma priekšmetiem, dārgakmeņiem, dārgmetāliem un to izstrādājumiem, vērtslietām un valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā iekļautiem kultūras pieminekļiem, kurus nelieto ikdienā, nolietojumu neaprēķina.

Finanšu nomas (līzinga), kā arī publiskās un privātās partnerības darījumos iegādātos pamatlīdzekļus uzskaita tāpat kā budžeta iestādes īpašumā vai valdījumā esošos pamatlīdzekļus un nolietojumu aprēķina atbilstoši tādiem pašiem noteikumiem, kādi piemērojami pārējiem īpašumā esošiem tās pašas grupas aktīviem.

Likvidētie vai iznīcinātie pamatlīdzekļi izslēgti no uzskaites, atzīstot pārējos izdevumus.

Atsavināšanai (izņemot nodošanu bez atlīdzības) paredzētie pamatlīdzekļi līdz to atsavināšanai uzskaitīti apgrozāmo līdzekļu sastāvā.

Pamatlīdzekļus uzskaita kā atsavināšanai paredzētus, ja tie pašreizējā stāvoklī ir pieejami tūlītējai atsavināšanai un pakļauti normatīvajos aktos noteiktajiem atsavināšanas nosacījumiem, to lietderīgā lietošana ir pārtraukta un to atsavināšana ir ticama. Pamatlīdzekļu atsavināšanu uzskata par ticamu, ja ir spēkā šādi nosacījumi:

- atsavināšana ir pamatota ar normatīvo aktu vai iestādes vadības lēmumu;
- atsavināšanas process ir uzsākts;
- ir pārliecība par atsavināšanas procesa pabeigšanu.

Pamatlīdzekļus, kas paredzēti nodošanai bez atlīdzības citai budžeta iestādei, uzskaita ilgtermiņa ieguldījumu sastāvā līdz to izslēgšanai no uzskaites.

Budžeta iestāde, bez atlīdzības nododot pamatlīdzekli citai budžeta iestādei, atzīst pārējos izdevumus pamatlīdzekļa atlikušajā vērtībā, kas veidojas, no pamatlīdzekļa sākotnējās uzskaites vērtības atskaitot vērtības samazinājumu un nolietojumu.

Budžeta iestādes īpašumā un valdījumā esošus valsts un pašvaldību īpašumus nododot turējumā valsts vai pašvaldību kapitālsabiedrībām, ostu pārvaldēm vai atvasinātām publiskām personām, uzskaita to sākotnējo vērtību un uzkrāto nolietojumu atsevišķos kontos pamatlīdzekļu sastāvā un turpina aprēķināt nolietojumu pamatlīdzekļu atlikušajā lietderīgās lietošanas laikā atbilstoši MK noteikumos Nr. 87 noteiktajām pamatlīdzekļu nolietojuma normām un to piemērošanas nosacījumiem.

Budžeta iestāde, veicot kapitālos ieguldījumus valsts un pašvaldību īpašumos, kas nodoti turējumā valsts vai pašvaldību kapitālsabiedrībām, ostu pārvaldēm vai atvasinātām publiskām personām, palielina to sākotnējo vērtību par valsts vai pašvaldību kapitālo ieguldījumu daļu. Budžeta iestāde savā uzskaitē neatzīst kapitālsabiedrību, ostu pārvalžu vai atvasināto publisko personu veiktos kapitālos ieguldījumus no budžeta iestādes turējumā saņemtajos īpašumos.

Ieguldījuma īpašumi

Ieguldījuma īpašumu sastāvā uzskaitīta zeme un būves, kas nav paredzētas budžeta iestāžu funkciju izpildes nodrošināšanai, bet tās iznomā ārpus vispārējās valdības institucionālā sektora struktūrām vai to lietošanas mērķis nav noteikts. Šo aktīvu lietderīgās lietošanas laiks ir ilgāks par vienu saimniecisko gadu.

Ieguldījuma īpašumu uzskaitē atbilst pamatlīdzekļu uzskaites pamatprincipiem.

Ieguldījuma īpašumu vērtības samazinājumu pārskata perioda beigās izvērtē, ja konstatētas vismaz šādas vērtības samazinājuma pazīmes:

- pārskata periodā tehnoloģiskajā, tirgus, ekonomiskajā vai juridiskajā vidē, kurā darbojas budžeta iestāde, vai tirgos, kuros aktīvs tiek izmantots, ir notikušas izmaiņas, kas nelabvēlīgi ietekmē budžeta iestādi;

- pārskata periodā ir vismaz par vienu procentpunktu palielinājusies diskonta likme, kas lietota, lai aprēķinātu aktīva lietošanas vērtību;
- aktīvs ir novecojis vai fiziski bojāts;
- budžeta iestādes darbībā notikušas vai tuvākajā laikā gaidāmas ilgtermiņa izmaiņas, kas negatīvi ietekmē aktīva paredzēto lietojumu;
- pieņemts lēmums apturēt aktīva izveidošanu pirms tā pabeigšanas vai nodošanas lietošanā;
- ar aktīvu saistīto budžetā paredzēto ienākošo un izejošo naudas plūsmu kopsummas vai budžeta izpildes rezultāta samazināšanās vismaz par 50 procentiem.

Bioloģiskie aktīvi lauksaimnieciskai darbībai

Bioloģiskie aktīvi lauksaimnieciskai darbībai paredzēti budžeta iestādes plānveida darbībai lauksaimniecībā, zivsaimniecībā un mežsaimniecībā ieņēmumu gūšanai. Šo aktīvu lietderīgās lietošanas laiks ir ilgāks par vienu saimniecisko gadu un tos klasificē ilgtermiņa ieguldījumu sastāvā neatkarīgi no normatīvajos aktos budžeta izdevumu klasifikāciju jomā noteiktās vienas aktīva vienības atzīšanas vērtības.

Bioloģiskos aktīvus sākotnēji atzīst to iegādes vai izveidošanas izmaksu vērtībā. Sākotnēji atzīstot līdz šim neuzskaitītus bioloģiskos aktīvus, tie novērtēti patiesajā vērtībā, mežaudzes – Meža valsts reģistrā norādītajā pilnajā vērtībā.

Pārskata gada beigās mežaudzes novērtētas aktuālajā Meža valsts reģistrā norādītajā pilnajā vērtībā, bet pārējie bioloģiskie aktīvi novērtēti patiesajā vērtībā, atskaitot atsavināšanas izmaksas.

Starpība starp bioloģisko aktīvu uzskaites vērtību pārskata gada beigās un sākotnējo vērtību vai uzskaites vērtību iepriekšējā pārskata gada beigās iekļauta pārskata perioda pamatdarbības ieņēmumos vai izdevumos.

Finanšu ieguldījumi (ilgtermiņa un īstermiņa)

Finanšu ieguldījumu sastāvā uzskaita valsts un pašvaldību finanšu ieguldījumus kapitālsabiedrību, starptautisko un citu organizāciju kapitālā un vērtspapīros, aizdevumus, noguldījumus, samaksātos avansus par finanšu ieguldījumiem. Šajā postenī uzskaitīti arī valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļi un pārņemtie valsts budžeta debitori, kas saistīti ar izsniegtajiem aizdevumiem.

Budžeta iestādes īpašumā un valdījumā esošus valsts un pašvaldību īpašumus nododot turējumā valsts vai pašvaldību kapitālsabiedrībām, ostu pārvaldēm vai atvasinātām publiskām personām, to vērtību uzskaita atsevišķos kontos finanšu ieguldījumu sastāvā. Šajā postenī uzrāda privatizācijai vai atsavināšanai nodotos valsts īpašumus un kapitāla daļas, kuru īpašuma tiesības zemesgrāmatā vai kapitālsabiedrības dalībnieku (akcionāru) reģistrā ir reģistrētas uz valsts vārda privatizāciju (atsavināšanu) veicošās institūcijas personā, un nekustamos īpašumus, kuri nodoti privatizācijai vai atsavināšanai un kurus privatizāciju (atsavināšanu) veicošā institūcija ir ņēmusi valdījumā, bet kuru īpašuma tiesības vēl nav nostiprinātas zemesgrāmatā.

Finanšu ieguldījumus sākotnēji atzīst to rašanās dienā un novērtē patiesajā vērtībā atbilstoši iegādes izmaksām.

Finanšu ieguldījumus, kas klasificēti kā finanšu instrumenti, pēc sākotnējās atzīšanas uzskaita atbilstoši finanšu instrumentu uzskaites pamatprincipiem, kas detalizētāk aprakstīti sadaļā "Finanšu instrumentu klasifikācija, uzskaitē un novērtēšana".

Finanšu ieguldījumus, kas nav klasificēti kā finanšu instrumenti, pēc sākotnējās atzīšanas uzskaita izmaksu vērtībā un pārskata perioda beigās nosaka vērtības samazinājumu, ja pastāv attiecīgas pazīmes.

Ieguldījumu radniecīgo un asociēto kapitālsabiedrību kapitālā uzskaitē un novērtēšana (ilgtermiņa un īstermiņa)

Finanšu ieguldījumus kapitālsabiedrību kapitālā klasificē kā līdzdalību radniecīgās kapitālsabiedrībās, ja valstij un pašvaldībām kopā pieder vairāk par 50 procentu balsstiesību, vai līdzdalību asociētās kapitālsabiedrībās, ja valstij un pašvaldībām kopā pieder 20,001-50 procentu balsstiesību. Līdzdalību radniecīgo un asociēto kapitālsabiedrību kapitālā novērtē un uzskaita saskaņā ar pašu kapitāla metodi.

Budžeta iestāžu ilgtermiņa finanšu ieguldījumi pārējo kapitālsabiedrību kapitālā, kur budžeta iestādei pieder 20 procenti un mazāk balsstiesību, bet valstij un pašvaldībām kopā pieder vairāk par 20 procentiem balsstiesību, finanšu pārskatā pārskata perioda sākumā un beigās pārreķināti, pielietojot pašu kapitāla metodi.

Pārskata gadā paziņotās, bet nesaņemtās dividendes uzskaitītas, samazinot ilgtermiņa ieguldījuma vērtību.

Aizdevumu uzskaitē un novērtēšana (ilgtermiņa un īstermiņa)

Valsts un pašvaldību aizdevumi kapitālsabiedrībām, privātpersonām, biedrībām un nodibinājumiem klasificēti finanšu instrumentu kategorijā "Aizdevumi un prasības".

Finanšu pārskatā konsolidēti valsts budžeta finanšu uzskaitē iekļautie valsts aizdevumi pašvaldībām, studējošo un studiju kreditēšanas programmas izpildītājiem un valsts budžeta daļēji finansētām atvasinātām publiskajām personām.

Ieguldījumi vērtspapīros (ilgtermiņa un īstermiņa)

Šajā bilances postenī uzskaita iegādātos ilgtermiņa un īstermiņa vērtspapīrus.

Vērtspapīri klasificēti finanšu instrumentu kategorijā "Līdz termiņa beigām turēti ieguldījumi".

Noguldījumu uzskaitē (ilgtermiņa un īstermiņa)

Noguldījumu sastāvā uzskaitīti Valsts kases uz laiku brīvo finanšu līdzekļu ieguldījumi depozītos Latvijas Bankā, kredītiestādēs un ārvalstu finanšu sabiedrībās, kā arī budžeta iestāžu noguldījumi kredītiestādēs un Valsts kasē, ja to sākotnējais termiņš ir lielāks par 90 dienām.

Finanšu pārskatā konsolidēti budžeta iestāžu noguldījumi Valsts kasē.

Noguldījumi klasificēti finanšu instrumentu kategorijā "Līdz termiņa beigām turēti ieguldījumi".

Finanšu ieguldījumu kapitālsabiedrību un starptautisko organizāciju kapitālā, kur valstij un pašvaldībām pieder 20 procenti un mazāk balsstiesību, uzskaitē

Finanšu ieguldījumi kapitālsabiedrību un starptautisko organizāciju kapitālā, kur valstij un pašvaldībām pieder 20 procenti un mazāk balsstiesību, klasificēti finanšu instrumentu kategorijā "Pārdošanai pieejami finanšu aktīvi".

Valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļi

Valsts fondēto pensiju shēmas dalībnieka ieguldījuma plāna līdzekļus un uzkrāto kapitālu uzskaita pārējo ilgtermiņa finanšu ieguldījumu sastāvā, atbilstoši to vērtībai ieguldīšanas brīdī, vērtības izmaiņām, dzēšot ieguldījuma plāna daļu pensijas pieprasīšanas vai shēmas dalībnieka nāves un citos gadījumos, un pārskata gada beigās atbilstoši līdzekļu pārvaldītāju sniegtai informācijai.

Krājumi

Krājumos uzskaitīti budžeta iestāžu īstermiņa materiāli lietiskie aktīvi, kas paredzēti to darbības nodrošināšanai, atsavināšanai un materiālu vai izejvielu veidā iesaistīti vai tiks izlietoti saimnieciskās darbības procesā. Krājumu sastāvā uzskaita arī inventāru, kura vērtība ir līdz 500 *euro* par vienību, ieskaitot ar pirkuma iegādi, piegādi un ar uzstādīšanu saistītos izdevumus, neatkarīgi no tā kalpošanas ilguma, atsavināšanai paredzētos ilgtermiņa ieguldījumus (izņemot nodošanu bez atlīdzības citai budžeta iestādei), valsts materiālās rezerves un militāro inventāru Nacionālo bruņoto spēku militāro uzdevumu un ar tiem saistīto apmācību izpildes nodrošināšanai un militāro spēju attīstīšanai, kā arī valstij piekritīgo mantu (nekustamo īpašumu), kuras uzskaiti veic VID un kurai ir zināma īpašuma kadastrālā vērtība. Pārējās valstij piekritīgās mantas uzskaiti VID veic daudzuma vienībās.

Budžeta iestādes krājumus sākotnēji novērtē iegādes vai ražošanas pašizmaksā. Bioloģisko aktīvu produktus, kurus budžeta iestāde ieguvusi no saviem bioloģiskajiem aktīviem, sākotnēji novērtē patiesajā vērtībā, atskaitot atsavināšanas izmaksas, krājumu iegūšanas dienā. Valstij piekritīgo nekustamo īpašumu, kurš ir uzskaitē pārskata gada beigās, uzskaita kadastrālajā vērtībā.

Pārskata gada beigās nosaka aizstāšanas izmaksas krājumiem, kas paredzēti iestāžu funkciju nodrošināšanai (izņemot inventāru), izplatīšanai bez maksas vai par minimālu samaksu, kā arī šādu krājumu izgatavošanai, ja tie nav nodoti lietošanā vai izlietoti. Krājumu vērtību koriģē atbilstoši zemākajai vērtībai, salīdzinot krājumu aizstāšanas izmaksas ar šo krājumu iegādes (izmaksu) vērtību. Atsavināšanai trešām personām (izņemot inventāru, izplatīšanai bez maksas vai par minimālu samaksu) paredzētos krājumus saimnieciskā gada beigās novērtē neto pārdošanas vērtībā, ja tā ir zemāka par šo krājumu iegādes (izmaksu) vērtību. Starpību, kas rodas starp iegādes (izmaksu) vērtību un aizstāšanas izmaksām vai neto pārdošanas vērtību, atzīst budžeta iestāžu pārējos izdevumos. Krājumiem, kuri pēc savām funkcijām neatšķiras no pamatlīdzekļiem, bet neatbilst pamatlīdzekļu sākotnējās vērtības atzīšanas kritērijiem (inventārs) un kuri nav nodoti lietošanā, vērtības samazinājumu aprēķina un uzskaita atbilstoši budžeta iestāžu pamatlīdzekļu vērtības samazinājuma noteikšanas nosacījumiem.

Krājumus noraksta, pielietojot metodi “pirmais iekšā – pirmais ārā” (FIFO). Norakstot izlietoto krājumu vērtību, to atzīst budžeta iestādes pamatdarbības izdevumos periodā, kad tos nodod lietošanā vai faktiski izlieto.

Krājumus atsavinot, likvidējot vai konstatējot to iztrūkumu, to uzskaites vērtību noraksta pārējos izdevumos.

Budžeta iestāžu īpašumā un valdījumā esošo valsts un pašvaldību krājumu, kas nodoti turējumā valsts vai pašvaldību kapitālsabiedrībām, ostu pārvaldēm vai atvasinātām publiskām personām, vērtība uzskaitīta atsevišķos kontos krājumu sastāvā.

Prasības (norēķini ar debitoriem)

Prasību grupā budžeta iestādes uzskaita norēķinus ar debitoriem – juridiskām un fiziskām personām, pret kurām budžeta iestādei vai valsts budžetam ir radušās ilgtermiņa vai īstermiņa prasības, tai skaitā par ārvalstu finanšu palīdzības un Eiropas Savienības (turpmāk – ES) politiku instrumentu finansētajiem projektiem (pasākumiem) un par VID administrētiem valsts budžeta ieņēmumiem. Ņemot vērā Ministru kabineta 2018. gada 30. oktobra noteikumos Nr. 661 “Kārtība, kādā maksā nodokļus, nodevas, citus valsts noteiktos maksājumus un ar tiem saistītos maksājumus un novirza tos saistību segšanai”, kas izdoti uz likuma “Par nodokļiem un nodevām” 23.¹panta pamata, noteikto kārtību vienotajā nodokļu kontā saņemtos maksājumus attiecina ar datumu, kurā iestājas maksājumu saistības maksāšanas termiņš, līdz tam saņemtos neattiecinātos maksājumus VID administrēto valsts budžeta ieņēmumu grāmatvedības uzskaitē klasificējot kā saistības par avansā saņemtiem naudas līdzekļiem.

Prasības sākotnēji atzīst atbilstoši darījuma patiesai vērtībai.

Prasības, kas klasificētas kā finanšu instruments kategorijā “Aizdevumi un prasības”, pēc sākotnējās atzīšanas uzskaita atbilstoši finanšu instrumentu uzskaites pamatprincipiem, kas detalizētāk aprakstīti sadaļā “Finanšu instrumentu klasifikācija, uzskaitē un novērtēšana”.

Pārējām prasībām nosaka vērtības samazinājumu, ja konstatētas vērtības samazinājuma pazīmes.

Vērtības samazinājumu prasībām veido budžeta iestāžu grāmatvedības uzskaitē:

- atbilstoši prasību apmaksas vai izpildes kavējuma dienu skaitam, vērtības samazinājuma apmēru nosakot proporcionāli no prasību vērtības;
- apšaubāmās summas apmērā, ja pastāv strīds par prasību apmaksu vai līguma izpildi, par kuru veikts avansa maksājums, pret darījuma partneri ir ierosināta lieta par maksātnespēju, kā arī citos gadījumos, kad ir pamatots iemesls apšaubīt prasības atgūšanu;

Finanšu pārskatā prasību sastāvā uzskaita arī uzkrātos ieņēmumus. Uzkrāto ieņēmumu postenī uzskaita skaidri zināmas norēķinu summas, kas saskaņā ar noslēgtiem līgumiem attiecas uz pārskata gadu vai iepriekšējiem gadiem, attiecībā uz kuriem līdz pārskata gada beigām nav sagatavots maksāšanai paredzētais attaisnojuma dokuments. Šīs norēķinu summas aprēķina saskaņā ar attiecīgā darījuma līguma nosacījumiem.

Nākamo periodu izdevumi un avansa maksājumi par pakalpojumiem un projektiem

Šajā bilances postenī uzskaita ar budžeta iestāžu darbību saistītos izdevumus, kas apmaksāti pārskata gadā, bet attiecas uz nākamajiem periodiem pēc bilances datuma, kā arī veiktos avansa maksājumus par pakalpojumiem un projektiem.

Nākamo periodu izdevumus budžeta iestādes atzīst izdevumos pārskata gadā, kurā ir saņemti / izlietoti iepriekš apmaksātie pakalpojumi.

Budžeta iestādes šajā postenī uzskaita arī avansā pārskaitītos transfertus, tai skaitā par ES politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības finansētajiem projektiem (pasākumiem), kurus atzīst izdevumos pārskata periodā, kad apstiprināts transference izlietojums.

Naudas līdzekļi

Naudas līdzekļu sastāvā uzskaitīti budžeta iestāžu naudas līdzekļi kasēs un norēķinu kontos kredītiestādēs, naudas ekvivalenti, kā arī Valsts kases kontu atlikumi Latvijas Bankā, kredītiestādēs un ārvalstu finanšu sabiedrībās.

Pašu kapitāls

Pašu kapitāla sastāvā uzskaita budžeta iestāžu rezerves, iepriekšējo pārskata gadu budžeta izpildes rezultātu un pārskata gada budžeta izpildes rezultātu.

Rezerves atzīst, ja finanšu ieguldījumi radniecīgās un asociētās kapitālsabiedrībās novērtēti saskaņā ar pašu kapitāla metodi un kapitālsabiedrībai pašu kapitālā ir bijušas izmaiņas, kas nav norādītas kapitālsabiedrības peļņas un zaudējumu aprēķinā, pārdošanai pieejamu finanšu instrumentu patiesās vērtības izmaiņas, kā arī naudas plūsmas riska ierobežošanas uzskaitē atzīto atvasināto finanšu instrumentu patiesās vērtības izmaiņas, kas novērtētas kā efektīva riska ierobežošana.

Uzkrājumi

Uzkrājumi atzīti valsts budžeta un budžeta iestāžu saistību segšanai, kas attiecas uz pārskata gada vai iepriekšējo gadu darījumiem un pārskata sagatavošanas laikā ir paredzamas vai zināmas, bet to vērtība, izpildes vai apmaksas datums nav precīzi zināms – ierosināto tiesvedību spriedumu

izpildei, izdienas pensiju izmaksai, citu normatīvos aktos noteikto pabalstu un piešķirto kompensāciju un grantu izmaksai.

Uzkrājumus izveido paredzamām saistībām saskaņā ar uzkrāšanas principu atbilstoši šādiem nosacījumiem:

- pastāv pašreizējs pienākums (juridisks vai prakses radīts), kuru izraisījis pagātnes notikums, ņemot vērā visus pieejamos pierādījumus pārskata perioda beigās. Uzkrājumus veido tikai tādām paredzamām saistībām, kas pastāv neatkarīgi no vienības rīcības nākotnē;
- ir ticams (pastāv pietiekami liela varbūtība), ka šā pienākuma izpildei būs nepieciešams resursu izlietojums;
- pienākuma izpildei nepieciešamās summas var ticami novērtēt.

Uzkrājumus iespējamiem izdevumiem, kas radīsies no galvojumu saistību izpildes pirms galvojumā noteiktā notikuma iestāšanās, atzīst vērtībā, kas atbilst galvojuma iespējami precīzākajai pašreizējās vērtības aplēsei (patiesajā vērtībā).

Valsts budžeta finanšu uzskaitē uzkrājumu apjoms noteikts aizņēmējam individuāli (individuāli vērtējamo aizņēmēju grupā), izvērtējot kredītriska notikumu (Starptautisko finanšu pārskatu standartu (turpmāk – SFPS) izpratnē) un nākotnē iespējamo maksājamo naudas plūsmu, lai izpildītu valsts uzņemtās saistības.

Uzkrājumus ierosināto tiesvedību spriedumu izpildei veido, izvērtējot katru gadījumu atsevišķi atbilstoši izdevumu iespējami precīzākajai pašreizējās vērtības aplēsei, ņemot vērā ar izmaksu saistītos riskus un nenoteiktības.

Uzkrājumus izdienas pensiju izmaksai aprēķina:

- pārskata gada beigās attiecīgajā profesijā nodarbinātām personām, kurām ir tiesības pieprasīt izdienas pensiju pēc normatīvos aktos noteikto kritēriju izpildes. Uzkrājumus aprēķina par katrai personai atbilstoši minēto kritēriju izpildes pakāpei pārskata gada beigās izmaksājamo summu laika periodā no normatīvos aktos noteiktā izdienas pensijas piešķiršanas termiņa līdz vispārējā pensionēšanās vecuma sasniegšanai.
- personām, kam līdz pārskata gada beigām piešķirta izdienas pensija. Uzkrājumus aprēķina par katrai personai izmaksājamo izdienas pensiju vai piemaksu pie vecuma pensijas laika periodā no nākamā pārskata gada līdz statistiski noteiktam vidējam mūža ilgumam.

Uzkrājumus citu normatīvos aktos noteikto pabalstu un piešķirto grantu un kompensāciju izmaksai aprēķina katrai personai atsevišķi, ņemot vērā tiesību aktos noteikto pabalsta, kompensācijas vai granta apmēru un izmaksas nosacījumus.

Uzkrājumu daļa, kuru paredzēts izmaksāt vēlāk nekā vienu gadu pēc pārskata gada beigām, diskontēta ar Valsts kases noteikto diskonta likmi uzkrājumiem 2,12 % gadā, ja bija iespējams noteikt aptuveno maksāšanas termiņu. Diskontēšanas rezultātā atzīto uzkrājumu palielinājumu saistībā ar iepriekšējā gadā piemēroto diskonta likmi 2,84 % uzrāda procentu izdevumu sastāvā.

Saistības (norēķini ar kreditoriem)

Saistību sastāvā uzskaita budžeta iestāžu pašreizējās saistības (pienākumi), kas radušās pagātnes notikumu (darījumu) rezultātā un kuru izpildei nepieciešamo valsts vai pašvaldību budžetu resursu apjoms un pienākuma izpildes laiks ir precīzi zināmi.

Saistības, kas klasificētas kā finanšu instrumenti, pēc sākotnējās atzīšanas turpmāk uzskaita atbilstoši finanšu instrumentu uzskaites pamatprincipiem, kas detalizētāk aprakstīti sadaļā "Finanšu instrumentu klasifikācija, uzskaitē un novērtēšana".

Saistības, kas nav klasificētas kā finanšu instrumenti, pēc sākotnējās atzīšanas samazina atbilstoši to izpildei, apmaksai vai dzēšanai.

Aizņēmumi (ilgtermiņa un īstermiņa)

Aizņēmumus atzīst uzskaitē dienā, kad saņemta nauda vai tās ekvivalenti no iekšzemes vai ārvalstu finanšu institūcijām. Aizņēmumi klasificēti finanšu instrumentu kategorijā “Pārējās finanšu saistības”.

Finanšu pārskatā konsolidēti ministriju, centrālo valsts iestāžu un pašvaldību bilanci iekļautie aizņēmumi no valsts budžeta.

Emitētās obligācijas un citi parāda vērtspapīri (ilgtermiņa un īstermiņa)

Saistību sastāvā uzskaita emitētās obligācijas, t.sk. eiroobligācijas, un citus parāda vērtspapīrus (parādzīmes, krājobligācijas, īpašam mērķim noteiktus bezprocentu valsts vērtspapīrus). Valsts vērtspapīrus izlaiž atbilstoši Ministru kabineta 2014. gada 6. maijā noteikumos Nr.237 “Valsts vērtspapīru izlaišanas noteikumi” noteiktajai valsts vērtspapīru izlaišanas un apgrozības kārtībai Latvijas Republikā.

Emitētās obligācijas un citi parāda vērtspapīri klasificēti finanšu instrumentu kategorijā “Pārējās finanšu saistības”.

Saņemtie noguldījumi (ilgtermiņa un īstermiņa)

Saistību sastāvā uzskaitīti Valsts kasē ieguldītie valsts budžeta izpildītāju valsts speciālā budžeta un ārvalstu finanšu palīdzības līdzekļu atlikumu ieguldījumi noguldījumu veidā atbilstoši Likumā par budžetu un finanšu vadību noteiktajam.

Saņemtie noguldījumi sākotnēji atzīti to saņemšanas dienā saņemtās summas apmērā.

Saņemtie noguldījumi klasificēti finanšu instrumentu kategorijā “Pārējās finanšu saistības”.

Finanšu pārskatā konsolidēti valsts budžeta izpildītāju noguldījumi Valsts kasē, kas uzskaitīti valsts budžeta finanšu uzskaitē.

Uzkrātās saistības (ilgtermiņa un īstermiņa)

Uzkrātās saistības ir skaidri zināmas un samērā precīzi aprēķināmas saistību summas par pārskata gadā vai iepriekšējos pārskata periodos saņemtām precēm vai pakalpojumiem, kā arī citu darījumu un notikumu rezultātā radušās saistības, par kurām bilances datumā maksāšanai paredzētais attaisnojuma dokuments vēl nav saņemts.

Uzkrātās saistības par darbinieku neizmantotajiem atvaļinājumiem aprēķinātas katram darbiniekam atsevišķi, nosakot darbinieka līdz pārskata perioda beigām neizmantoto atvaļinājuma dienu skaitu un to sareizinot ar darbinieka vienas darba dienas vidējo izpeļņu pēdējo sešu kalendāra mēnešu laikā, un pieskaitot darba devēja valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas.

Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra atzīst un uzkrāj saistības iemaksām valsts fondēto pensiju shēmā līdz pārskata gadam sekojošā gada 10. februārim shēmas dalībnieku kontos reģistrētās summas apjomā, t.i., summas, kas reģistrētas nodošanai pārvaldīšanā.

Valsts budžeta finanšu uzskaitē atzīst uzkrātās saistības par valsts sniegtajiem galvojumiem un izdevumus, ja saistību lielums un apmaksas termiņi ir samērā precīzi aprēķināmi, bet galvotā aizņēmuma summa netiks maksāta no aizņēmēja līdzekļiem, bet tā atmaksai ir paredzēti valsts budžeta līdzekļi attiecīgās nozares ministrijas budžetā.

VID administrēto valsts budžeta ieņēmumu uzskaitē uzkrātās saistības atzīst, ja pārskata gadā radušās saistības pret nodokļa maksātāju, bet maksāšanai paredzētais attaisnojuma dokuments izsniegts pēc attiecīgā pārskata gada beigām.

Saistības par nodokļiem, nodevām un citiem maksājumiem

Budžeta iestādes uzskaita saistības par aprēķinātiem nodokļiem, nodevām un citiem maksājumiem, kas radušās pārskata periodā, bet par kurām apmaksa nav veikta vai arī maksājums veikts vienotajā nodokļu kontā un līdz normatīvajos aktos nodokļu jomā noteiktajam maksājumu saistības maksāšanas termiņam uzskaitīts prasību sastāvā kā avansā veikts maksājums.

VID administrēto valsts budžeta ieņēmumu uzskaitē saistības pret nodokļu maksātājiem atzīst, ja pārskata periodā ir radies pienākums precizēt iepriekš atzītos valsts budžeta ieņēmumus saskaņā ar nodokļu maksātāja iesniegtiem attaisnojuma dokumentiem, VID vai citu institūciju pieņemtiem lēmumiem.

Nākamo periodu ieņēmumi un saņemtie avansi (ilgtermiņa un īstermiņa)

Nākamo periodu ieņēmumu un saņemto avansu sastāvā uzskaita budžeta iestāžu saņemtos resursus (naudas līdzekļus, citus finanšu un nefinanšu aktīvus), kurus atbilstoši attiecīgā darījuma nosacījumiem ieņēmumos atzīs nākamajos pārskata periodos.

Nākamo periodu ieņēmumos uzskaitīta ārvalstu finanšu palīdzība (darījuma partneris – nerezidents) un saņemtie ziedojumi un dāvinājumi, ja ar to saņemšanu saistītajos tiesību aktos ir ietverti nosacījumi attiecībā uz to, kā saņēmējam jālieto saņemtie resursi, un kas izpildāmi juridisku un administratīvu procesu ietvaros.

Nākamo periodu ieņēmumus no ārvalstu finanšu palīdzības un saņemtiem ziedojumiem un dāvinājumiem budžeta iestāžu grāmatvedībā atzīst ieņēmumos pārskata periodā, kad izpildīti attiecīgajos tiesību aktos ietvertie nosacījumi.

Nākamo periodu ieņēmumos budžeta iestādes uzskaita saņemtos transfertu avansa maksājumus, tai skaitā par ES politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības finansētajiem projektiem (pasākumiem), ja nav saņemts apstiprinājums par attaisnotajiem (atzītajiem) izdevumiem.

Nākamo periodu ieņēmumos uzskaitīti par siltumnīcefekta gāzu emisiju kvotu pārdošanu izsolēs saņemtie, bet projektos neizmantojie līdzekļi.

Ņemot vērā Ministru kabineta 2018. gada 30. oktobra noteikumos Nr. 661 “Kārtība, kādā maksā nodokļus, nodevas, citus valsts noteiktos maksājumus un ar tiem saistītos maksājumus un novirza tos saistību segšanai”, kas izdoti uz likuma “Par nodokļiem un nodevām” 23.¹panta pamata, noteikto kārtību, VID administrēto valsts budžeta ieņēmumu uzskaitē vienotajā nodokļu kontā saņemtos maksājumus attiecina (piesaista konkrētām prasībām) ar datumu, kurā iestājas maksājumu saistības maksāšanas termiņš, līdz tam saņemtos neattiecinātos maksājumus VID administrēto valsts budžeta ieņēmumu grāmatvedībā klasificējot kā saistības par avansā saņemtiem naudas līdzekļiem.

Saņemto ES politiku instrumentu finansējumu un citu ārvalstu finanšu palīdzību atzīst kā īstermiņa saistības vai īstermiņa prasību samazinājumu pret Eiropas Komisiju (turpmāk – EK) par līdzekļu starpposmu un noslēguma maksājumiem dienā, kad no EK vai citas piešķirējas institūcijas ieskaitīta nauda Valsts kases kontā finanšu sabiedrībā. Prasības pret EK un ieņēmumus par starpposmu un noslēguma maksājumiem Latvijai atzīst pamatojoties uz atbildīgās iestādes sniegto informāciju par apstiprinātajiem ES fondu izdevumiem.

Valsts kase īstermiņa saistības par saņemtajiem avansa maksājumiem un prasības pret EK samazina saņemot informāciju no atbildīgās iestādes par EK apstiprinātajiem izdevumiem par starpposmu un noslēguma maksājumiem, ja tās attiecināmas uz avansā saņemtajiem maksājumiem.

Katra pārskata perioda beigās veicot prasību un saistību inventarizācijas procedūras, sertificētos izdevumus uzskaita kā prasības pret EK par ES fondu līdzekļiem, ja šo līdzekļu

saņemšana ir droši sagaidāma un sertificētie izdevumi ir lielāki nekā faktiski saņemtie naudas līdzekļi no EK, kas to saņemšanas dienā atzīti kā saistības pret EK.

Pārējās saistības (ilgtermiņa un īstermiņa)

Pārējo saistību postenī uzskaita saistības, kuras nav klasificētas citos atsevišķi nodalītos saistību posteņos.

Pārējās saistības, kas klasificētas kā finanšu instrumenti, pēc sākotnējās atzīšanas turpmāk uzskaita atbilstoši finanšu instrumentu uzskaites pamatprincipiem, kas detalizētāk aprakstīti sadaļā "Finanšu instrumentu klasifikācija, uzskaitē un novērtēšana".

Pārējo īstermiņa saistību sastāvā kā saistības par Valsts kases klientu kontu atlikumiem uzskaitītas Valsts kases saistības par finanšu pārskatā nekonsolidēto vienību kontu atlikumiem Valsts kases kontos – citu budžetu, kapitālsabiedrību, biedrību un nodibinājumu līdzekļi.

Finanšu pārskatā konsolidēti ikgadējā pārskatā par VID administrētiem valsts budžeta ieņēmumiem iekļautie kontu atlikumi Valsts kasē, ministriju, centrālo valsts iestāžu un pašvaldību bilanci iekļautie kontu atlikumi Valsts kasē, kas valsts budžeta finanšu uzskaitē atzīti kā pārējās saistības par Valsts kases klientu kontu atlikumiem.

Nomas darījumu klasifikācija un uzskaitē

Par nomu klasificē līgumu, ar kuru iznomātājs par vienu vai vairākiem nomas maksājumiem (atlīdzību) nodod nomniekam tiesības lietot aktīvu līgumā noteiktu laika periodu. Nomu klasificē kā finanšu nomu (līzingu) vai operatīvo nomu atbilstoši iznomātā aktīva īpašuma tiesībām raksturīgo risku un atlīdzības sadalījumam starp iznomātāju un nomnieku. Klasifikāciju nosaka darījuma būtība, nevis līguma juridiskā forma. Nomu klasificē nomas uzsākšanas datumā un klasifikāciju pārskata, ja būtiski mainīti līguma nosacījumi.

Nomu klasificē kā finanšu nomu, ja pastāv pazīmes, kas liecina, ka pircējam nodoti visi īpašuma tiesībām raksturīgie riski un atlīdzības. Finanšu nomas ietvaros iegūtos aktīvus uzrāda aktīvu sastāvā un atbilstošās saistības – ilgtermiņa saistību sastāvā minimālo nomas maksājumu pašreizējā vērtībā atbilstoši nomas līgumā noteiktai procentu likmei. Finanšu nomā nodotie aktīvi izslēgti no uzskaites un atzītas prasības un ieņēmumi no aktīva atsavināšanas minimālo nomas maksājumu pašreizējā vērtībā atbilstoši nomas līgumā noteiktai procentu likmei.

Nomu klasificē kā operatīvo nomu, ja tā pēc būtības nenodod nomniekam visus īpašuma tiesībām raksturīgos riskus un atlīdzības. Budžeta iestādēm nomājot aktīvus, pamatdarbības izdevumus par operatīvo nomu atzīst saskaņā ar uzkrāšanas principu pārskata periodā, par kuru tie aprēķināti. Aktīvus, kas nodoti operatīvā nomā, uzskaita aktīvu sastāvā atbilstoši to ekonomiskai būtībai. Pamatdarbības ieņēmumus par operatīvo nomu atzīst saskaņā ar uzkrāšanas principu pārskata periodā, par kuru tie aprēķināti.

Publiskās un privātās partnerības darījumu klasifikācija un uzskaitē

Aktīvus (ilgtermiņa ieguldījumus un krājumus), kas iegūti Publiskās un privātās partnerības likuma ietvaros noslēgto publiskās un privātās partnerības (turpmāk – partnerība) līgumu izpildes rezultātā, sākotnēji atzīst aktīvu sastāvā, ja:

- budžeta iestādes kontrolē vai regulē, kādi pakalpojumi, kam un par kādu cenu ir jānodrošina līguma darbības laikā;
- partnerības līguma termiņa beigās partnerības aktīva īpašuma tiesības nodod budžeta iestādei vai partnerības aktīva lietderīgās lietošanas laiks beidzas partnerības līguma termiņa beigās.

Aktīvus atzīst patiesajā vērtībā, klasificē atbilstoši to ekonomiskai būtībai un piemēro attiecīgās aktīvu grupas grāmatvedības uzskaites pamatprincipus.

Saistības par partnerības aktīva izveidošanu atzīst aktīva sākotnējās vērtības apmērā un turpmāk novērtē amortizētajā vērtībā – pārskata gadā palielina par procentu izdevumiem, kurus aprēķina, piemērojot partnerības līgumā ietverto procentu likmi, un samazina par privātajam partnerim veiktajiem maksājumiem.

Partnerības līgumā noteiktos izdevumus par privātā partnera sniegtajiem pakalpojumiem atbilstoši to ekonomiskajai būtībai un attiecīgās finanšu saistības atzīst lineāri partnerības līguma darbības laikā. Papildu izdevumus par privātā partnera sniegtajiem pakalpojumiem atzīst pārskata periodā, kad tie radušies.

Finanšu instrumentu klasifikācija, uzskaitē un novērtēšana

Finanšu aktīvus un finanšu saistības pēc sākotnējās atzīšanas klasificē atbilstoši finanšu instrumentu kategorijām:

- prasības un aizdevumi – neatvasināti finanšu aktīvi ar fiksētiem vai nosakāmiem maksājumiem, kuri netiek kotēti aktīvajā tirgū. Šajā kategorijā ietvertas prasības, kas radušās aktīvu atsavināšanas rezultātā, ja maksājumu atliek ilgāk nekā 12 mēnešus (ilgtermiņa prasības un šo prasību īstermiņa daļa), un aizdevumi;
- līdz termiņa beigām turēti ieguldījumi – neatvasināti finanšu aktīvi ar fiksētiem vai nosakāmiem maksājumiem un fiksētu termiņu, kuri paredzēti turēšanai līdz attiecīgā finanšu instrumenta līguma termiņa beigām un kuru uzskaites vērtība ir atgūstama. Šajā kategorijā ietverti ieguldījumi vērtspapīros, noguldījumi un citi līdz termiņa beigām turēti finanšu aktīvi;
- pārdošanai pieejami finanšu aktīvi – neatvasināti finanšu aktīvi, kas nav klasificēti kā aizdevumi un prasības, līdz termiņa beigām turēti ieguldījumi vai patiesajā vērtībā novērtēti finanšu aktīvi. Šajā kategorijā ietverti finanšu ieguldījumi kapitālsabiedrību, starptautisko un citu organizāciju kapitālā, kur valstij un pašvaldībām pieder 20 procenti un mazāk balsstiesību, un citi pārdošanai pieejami finanšu aktīvi;
- patiesajā vērtībā novērtēti finanšu aktīvi – finanšu aktīvi, kuri paredzēti tirdzniecībai (iegādāti vai emitēti ar mērķi paredzamā nākotnē tos pārdot vai atpirkt), kuri ir tirdzniecības portfeļa sastāvdaļa vai atvasināts finanšu instruments (izņemot finanšu garantiju līgumus);
- patiesajā vērtībā novērtētas finanšu saistības – finanšu saistības, kuras paredzētas tirdzniecībai (iegādātas vai emitētas ar mērķi paredzamā nākotnē tās pārdot vai atpirkt), kuras ir tirdzniecības portfeļa sastāvdaļa vai atvasināts finanšu instruments (izņemot finanšu garantiju līgumus);
- pārējās finanšu saistības un finanšu garantiju līgumi. Pārējās finanšu saistības ietver aizņēmumus, saņemtos noguldījumus, emitētos vērtspapīrus un saistības, kas radušās aktīva iegādes vai izveidošanas rezultātā, ja maksājumu atliek ilgāk nekā 12 mēnešus (ilgtermiņa saistības un šo saistību īstermiņa daļa).

Finanšu instrumentiem pēc sākotnējās atzīšanas piemēro šādas novērtēšanas metodes:

- prasības un aizdevumus uzskaita amortizētajā vērtībā, piemērojot efektīvās procentu likmes metodi, un pārskata perioda ieņēmumos iekļauj amortizētos procentu ieņēmumus. Katra pārskata perioda beigās izvērtē finanšu instrumentu vērtības samazinājuma pazīmes un, ja tādas konstatē, nosaka vērtības samazinājumu. Valsts budžeta finanšu uzskaites nodrošināšanai amortizētās vērtības aprēķinam lieto procentu likmi, kas noteikta līgumā, atbilstoši Valsts kases iekšējos normatīvajos aktos noteiktajai uzskaites kārtībai;
- līdz termiņa beigām turētus ieguldījumus (tai skaitā, vērtspapīrus, noguldījumus) uzskaita amortizētajā vērtībā, piemērojot efektīvās procentu likmes metodi, un pārskata perioda

ieņēmumos iekļauj amortizētos procentu ieņēmumus. Katra pārskata perioda beigās izvērtē finanšu instrumentu vērtības samazinājuma pazīmes un, ja tādas konstatē, nosaka vērtības samazinājumu. Valsts budžeta finanšu uzskaites nodrošināšanai līdz termiņa beigām turētu ieguldījumu amortizētās vērtības aprēķinam lieto procentu likmi, kas noteikta līgumā, atbilstoši Valsts kases iekšējos normatīvajos aktos noteiktajai uzskaites kārtībai;

- pārdošanai pieejamus finanšu aktīvus katra pārskata perioda beigās novērtē patiesajā vērtībā un vērtības izmaiņas atzīst finanšu instrumentu patiesās vērtības rezervēs, ieņēmumus vai izdevumus no valūtu kursu svārstībām atzīst pārskata perioda ieņēmumos vai izdevumos. Ja šāda nekotēta pašu kapitāla instrumenta patieso vērtību nevar ticami novērtēt, to uzskaita izmaksu vērtībā, katra pārskata perioda beigās izvērtē finanšu instrumentu vērtības samazinājuma pazīmes un, ja tādas konstatē, nosaka vērtības samazinājumu;
- patiesajā vērtībā novērtēta finanšu aktīva un finanšu saistību, tai skaitā atvasināta finanšu instrumenta, vērtības izmaiņas atzīst pārskata perioda ieņēmumos vai izdevumos;
- pārējās finanšu saistības, izņemot finanšu garantiju līgumus, uzskaita amortizētajā vērtībā, piemērojot efektīvās procentu likmes metodi, un amortizētos procentu izdevumus atzīst pārskata perioda izdevumos. Valsts budžeta finanšu uzskaites nodrošināšanai finanšu saistību amortizētās vērtības aprēķinam lieto procentu likmi, kas noteikta līgumā, atbilstoši Valsts kases iekšējos normatīvajos aktos noteiktajai uzskaites kārtībai;
- izsniegtās finanšu garantijas katra pārskata perioda beigās novērtē atbilstoši izdevumu iespējami precīzākajām aplēsēm. Saņemtās finanšu garantijas novērtē atlīdzības pašreizējā vērtībā.

Amortizētajā un izmaksu vērtībā uzskaitītiem finanšu aktīviem katra pārskata perioda beigās novērtē vērtības samazinājuma pazīmes, ņemot vērā šādus faktoros:

- sadarbības partnerim konstatētas finansiālās grūtības;
- sadarbības partneris neievēro līguma nosacījumus, piemēram, procentu vai pamatsummas atmaksāšanas nosacījumu neizpilde vai pārkāpšana;
- aizdevējs ekonomisku vai juridisku iemeslu dēļ, kas saistīti ar aizņēmēja finansiālajām grūtībām, piešķīris aizņēmējam atlaidi vai atbrīvojumu, ko citos apstākļos aizdevējs nebūtu apsvēris;
- ir ticams, ka aizņēmējs uzsāks maksātnespējas procedūru vai cita veida finansiālu reorganizāciju;
- konstatēta attiecīgā finanšu aktīva aktīvā tirgus zaudēšana finansiālu grūtību dēļ;
- pastāv novērtējams finanšu aktīvu grupas aplēsto nākotnes naudas plūsmu samazinājums kopš šo aktīvu sākotnējās atzīšanas, lai arī atsevišķiem finanšu aktīviem šis samazinājums vēl nav nosakāms, uz ko norāda:
 - nelabvēlīgas izmaiņas aizņēmēju maksātnespējā attiecīgajā grupā (piemēram, pieaugošs nokavēto maksājumu skaits),
 - valsts vai pašvaldības ekonomiskie apstākļi, kas attiecīgi ietekmē saistību neizpildi aktīvu grupā (piemēram, ekonomiskās grūtības noteiktā ģeogrāfiskā apgabalā, nozīmīgas nelabvēlīgas izmaiņas kādas nozares apstākļos, kas ietekmē aizņēmējus attiecīgajā grupā);
- ieguldījumam pašu kapitāla instrumentā – nelabvēlīgas izmaiņas, kas notikušas tehnoloģiskajā, tirgus, ekonomiskajā vai juridiskajā vidē, kurā darbojas emitents, un kas

norāda, ka pašu kapitāla instrumenta izmaksas var nebūt atgūstamas, kā arī ieguldījuma vērtības samazināšanās zem tā izmaksu vērtības.

Finanšu aktīvu izslēdz no uzskaites, ja budžeta iestāde nodod visus ar attiecīgā aktīva vai tā daļas īpašumtiesībām saistītos riskus, atlīdzības un aktīva vai tā daļas kontroli un tai beidzas līgumā noteiktās tiesības uz naudas plūsmām no attiecīgā finanšu aktīva vai tā daļas.

Finanšu saistības vai to daļu izslēdz no uzskaites tad, ja līgumā noteiktais pienākums ir izpildīts, darījuma partneris ir atteicies no prasības šā pienākuma izpildei, pienākums ir atcelts vai tā izpildes termiņš ir beidzies.

Valsts budžeta finanšu uzskaitē pārskata perioda beigās veic aktīvu vērtības samazinājuma izvērtējumu Valsts kases iekšējos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

Atvasināto finanšu instrumentu uzkaite

Rīgas pilsētas pašvaldības izmantotais atvasinātais finanšu instruments klasificēts finanšu instrumentu kategorijā "Patiesajā vērtībā novērtētas finanšu saistības", valsts budžeta finanšu uzskaitē izmantotos atvasinātos finanšu instrumentus klasificē kā riska ierobežošanas instrumentus.

Riska ierobežošanas uzkaite

Valsts kase valsts budžeta finanšu uzskaitē noteiktiem atvasinātiem finanšu instrumentiem piemēro riska ierobežošanas uzskaiti atbilstoši finanšu ministra apstiprinātajā Valsts parāda un naudas līdzekļu vadības stratēģijā noteiktiem mērķiem un izstrādātai riska ierobežošanas dokumentācijai. Valsts kase finanšu uzskaitē piemēro naudas plūsmas riska ierobežošanas uzskaiti. Valsts kase pārskata gadā noslēgusi jaunu valūtu un procentu likmju mijmaiņas darījumu (CCIRS), kas tika noslēgts ar nodrošinājumu un iekļauts riska ierobežošanas uzskaitē.

Uzskaites un novērtēšanas pamatprincipi

Naudas plūsmas riska ierobežošanas uzskaitē sākotnēji nosaka riska ierobežošanas instrumenta un nodrošinātā posteņa nākotnes naudas plūsmu pašreizējo vērtību.

Turpmāk pārskata perioda beigās veicot nākotnes naudas plūsmu pašreizējās vērtības novērtēšanu, riska ierobežošanas instrumenta vērtības izmaiņas uzskaita:

- veicot atkārtotu nākotnes naudas plūsmu pašreizējās vērtības novērtēšanu, riska ierobežošanas instrumenta vērtības izmaiņas uzskaita atsevišķā postenī aktīva vai saistību sastāvā;
- riska ierobežošanas instrumenta vērtības izmaiņu daļu, kas noteikta kā efektīva riska ierobežošana, atzīst finanšu instrumentu patiesās vērtības rezervēs;
- riska ierobežošanas instrumenta vērtības izmaiņu daļu, kas novērtēta kā neefektīva riska ierobežošana, atzīst pārskata perioda finanšu ieņēmumos vai izdevumos;
- finanšu instrumentu patiesās vērtības rezervēs uzskaitītās riska ierobežošanas instrumenta vērtības izmaiņas atzīst pārskata perioda finanšu ieņēmumos vai izdevumos vienlaicīgi ar nodrošinātā posteņa ieņēmumiem vai izdevumiem, uz kuriem attiecināma riska ierobežošana, saskaņojot ar šo ieņēmumu vai izdevumu summu;
- ja par riska ierobežošanas instrumentu noteikts valūtu un procentu likmju mijmaiņas atvasinātais finanšu instruments, kura patiesās vērtības izmaiņu daļa, kas radusies ārvalstu valūtas bāzes starpības dēļ, nav attiecināma uz riska ierobežošanu, tad šo patiesās vērtības izmaiņu daļu uzskaita finanšu instrumentu patiesās vērtības rezervēs.

Izmantošanas veidi

Valsts kase izmanto atvasinātos finanšu instrumentus tikai finanšu risku vadībai atbilstoši Valsts parāda un naudas līdzekļu vadības stratēģijā izvirzītajiem mērķiem un uzdevumiem.

Valsts kase pārskata gadā noslēgusi jaunu CCIRS atvasināto finanšu instrumentu, kura ietvaros notiek apmaiņa ar naudas plūsmām dažādās valūtās (procentu un pamatsummas maksājumiem).

Izmantošanas mērķis

CCIRS darījums tika noslēgts, lai nodrošinātu tīrā parāda valūtu kompozīcijas ievērošanu pieļaujamās robežās, kā arī izslēgtu valūtu svārstību risku procentu maksājumiem par ne *euro* valūtā emitētām obligācijām. Slēdzot attiecīgo atvasināto finanšu instrumenta darījumu vērtspapīru emisijas brīdī ne *euro* valūtā, tiek fiksēts valūtas kurss, par kuru darījuma puses apmainās ar darījuma pamatsummām (attiecīgi emisijas brīdī un vēlāk emisijas dzēšanas brīdī), kā arī par kuru efektīvi tiek veikti un attiecīgi saņemti līdzekļi procentu maksājumu veikšanai – tādējādi izslēdzot valūtu svārstību risku procentu (kuponu) maksājumiem.

Zembilances aktīvi

Zembilances aktīvā uzskaita iespējamos aktīvus, kuri radušies pagātnes notikumu rezultātā un kuru pastāvēšana apstiprināsies tikai atkarībā no viena vai vairāku tādu nākotnes notikumu notikšanas vai nenotikšanas, kurus budžeta iestāde vai valsts budžeta finanšu uzskaitē pilnībā nevar kontrolēt.

Zembilances aktīvu sastāvā uzskaitīti:

- iespējamie aktīvi, kurus atzīst un uzrāda zembilancē, ja pastāv varbūtība ekonomisko labumu un/vai sniegto pakalpojumu pieaugumam iestādē. Pēc noteiktu apstākļu apstiprināšanās un dienā, kad aktīvu var ticami novērtēt, aktīvu un ar to saistītos ieņēmumu norāda bilancē, samazinot zembilancē norādīto iespējamo aktīvu vērtību;
- prasības par radniecīgo un asociēto kapitālsabiedrību paziņotajām dividendēm un saņemamiem maksājumiem par kapitāla daļu izmantošanu, kas ir apstiprināti pēc bilances datuma un par kuriem nav samazināts finanšu ieguldījums;
- aprēķinātie līgumsodi, naudas sodi, soda naudas un kavējuma naudas, kas nav saņemtas līdz pārskata perioda beigām, un prasības, kuras nav uzskaitītas bilancē, no dienas, kad radušās likumīgas tiesības to saņemt;
- budžeta iestāžu prasības par prettiesiskā ceļā atsavinātiem aktīviem atbilstoši prettiesiski atsavinātā aktīva vērtības visticamākai aplēsei;
- iespējamās prasības par nākotnes finanšu darījumiem, valsts budžeta bezcerīgie (zaudētie) kredīti un pārējās zembilances prasības;
- citi zembilances aktīvi.

Zembilances pasīvi

Zembilances pasīvā uzskaita budžeta iestāžu un valsts budžeta iespējamās saistības, kas radušās pagātnes notikumu rezultātā, bet to iestāšanās vai neiestāšanās atkarīga no viena vai vairāku tādu notikumu notikšanas vai nenotikšanas, kurus budžeta iestādes vai valsts budžeta finanšu uzskaitē pilnībā nevar kontrolēt. Zembilances saistībās norāda arī pašreizējās saistības, kurām nav pietiekams pamatojums saistību vērtības noteikšanai.

Zembilances pasīvu daļā ir norādīti:

- budžeta iestāžu nākotnes maksājumi saskaņā ar līgumiem, kas noslēgti par ārvalstu finanšu palīdzības un ES politiku instrumentu finansētajiem projektiem. Nākotnes saistību vērtība noteikta par noslēgtiem līgumiem neizpildīto darījumu apjomā bilances datumā;
- nākotnes saistības un maksājumi saskaņā ar līgumiem un vadības lēmumiem par ilgtermiņa ieguldījumu un militāro ilgtermiņa aktīvu iegādi un izveidošanu (izņemot tos, kas noslēgti par ārvalstu finanšu palīdzības un ES politiku instrumentu finansētajiem projektiem). Nākotnes saistību vērtība noteikta par noslēgtiem līgumiem neizpildīto darījumu apjomā bilances datumā;
- nākotnes saistības un maksājumi saskaņā ar līgumiem un vadības lēmumiem par preču un pakalpojumu iegādi, izņemot tos, kas noslēgti par ārvalstu finanšu palīdzības un ES politiku instrumentu finansētajiem projektiem. Nākotnes saistības un maksājumus norāda bilances datumā iespējamo maksājumu apjomā, kas rastos, ja līgumi tiktu laužti;
- saņemtie, bet neapmaksātie avansa attaisnojuma dokumenti, nākotnes nomas maksājumi;
- iespējamie nākotnes finanšu darījumi, izsniegtie galvojumi, valsts budžeta piešķirtie, bet vēl neizmaksātie aizdevumi, un citas zembalances saistības.

Galvojumi

Zembilancē uzskaitīta pašvaldību un valsts budžeta sniegto galvojumu iespējamo saistību summa bilances datumā, kas būtu jāmaksā par galvoto aizņēmumu, ja galvojuma ņēmējs to neatmaksātu.

Valsts budžeta sniegtos galvojumus zembilancē uzskaita atbilstoši iespējamo saistību atzīšanas kritērijiem:

- resursu izlietojuma varbūtība ir iespējama ($\geq 5\% < 50\%$);
- nav precīzi zināma vērtība vai konkrētu saistību rašanās vai segšanas datums.

Valsts budžeta sniegto galvojumu iespējamo saistību vērtība atbilst iespējami precīzākajai pašreizējās vērtības aplēsei.

Ieņēmumi un izdevumi

Ieņēmumus un izdevumus, kas radušies iestādes darbības rezultātā, kā arī nekustamā īpašuma nodokļa ieņēmumus un VID administrētos valsts budžeta ieņēmumus atzīst saskaņā ar uzkrāšanas principu periodā, kad tie radušies, neatkarīgi no naudas saņemšanas vai samaksas, izņemot atsevišķus ieņēmumus un izdevumus, kurus uzskaita saskaņā ar naudas plūsmas principu:

- valsts akciju sabiedrības “Ceļu satiksmes drošības direkcija” administrēto nodokļu un nodevu ieņēmumi;
- valsts un pašvaldību administrēto nodevu ieņēmumi un valsts budžeta ieņēmumi no naudas sodiem.

Ieņēmumu un izdevumu klasificēšanā piemēro Ministru kabineta 2005. gada 27. decembra noteikumus Nr. 1032 “Noteikumi par budžetu ieņēmumu klasifikāciju” un Nr. 1031 “Noteikumi par budžetu izdevumu klasifikāciju atbilstoši ekonomiskajām kategorijām”.

Ieņēmumus no nekustamā īpašuma nodokļa atzīst pārskata periodā, kurā veikts nodokļa aprēķins par pārskata periodu un par iepriekšējiem pārskata periodiem saskaņā ar normatīvajiem aktiem nekustamā īpašuma nodokļa jomā.

VID administrēto nodokļu ieņēmumus atzīst saskaņā ar uzkrāšanas principu pārskata periodā, kurā noticis apliekamais notikums.

Nenodokļu ieņēmumus, kas saņemti valsts budžeta maksājumus administrējošās institūcijas kontā, atzīst saistībās pret maksātāju. Pēc to atpazīšanas par valsts budžetam piekritīgiem ieņēmumiem veic pārskaitījumu valsts pamatbudžeta kontā vai pārmaksātās, kļūdaini saņemtās un neatpazītās summas atmaksā iemaksu veicējam un atzīst saistību samazinājumu. Saņemot nenodokļu ieņēmumu maksājumus no valsts budžeta maksājumus administrējošās institūcijas valsts pamatbudžeta kontā, Valsts kase atzīst nenodokļu ieņēmumus.

Nenodokļu ieņēmumus – valsts nodevas, soda naudu, līgumsodu un nokavējuma naudas ieņēmumus – atzīst saskaņā ar naudas plūsmas principu, izņemot VID administrēto nodevu un citu maksājumu valsts budžetā ieņēmumus, kurus atzīst dienā, kad to saņemšana ir droši ticama. Detalizēta valsts budžeta ieņēmumu atzīšanas kārtība noteikta VID iekšējos normatīvos aktos un VID ikgadējā pārskata pielikumā “Grāmatvedības uzskaites principu apraksts”.

Pārskata gada beigās nodokļu un nodevu ieņēmumi, par kuriem normatīvos aktos noteiktajā kārtībā veicami maksājumi valsts budžetā izmantojot tiešsaistes maksājumu pakalpojumus, atzīti par saņemtiem valsts budžetā pārskata gadā, bet valsts budžeta kontā Valsts kasē ieskaitīti nākamajā pārskata gadā.

Maksas pakalpojumus un citus pašu ieņēmumus – ieņēmumus par izglītības pakalpojumiem, ieņēmumus no lauksaimnieciskās darbības, ieņēmumus par dokumentu izsniegšanu un kancelejas pakalpojumiem, ieņēmumus par nomu un īri, maksu par personu uzturēšanos sociālās aprūpes iestādēs, ieņēmumus par dzīvokļu un komunālajiem pakalpojumiem, atlīdzību no apdrošināšanas sabiedrībām par bojātu nekustamo īpašumu un kustamo mantu un citus budžeta iestāžu pašu ieņēmumus – atzīst atbilstoši uzkrāšanas principam. Saņemtos avansus par pakalpojumiem un precēm atzīst ieņēmumos dienā, kad ir sniegts pakalpojums vai piegādātas darījumā paredzētās preces. Ja pakalpojuma sniegšana pārskata perioda beigās nav pabeigta, ieņēmumus atzīst atbilstoši darījuma izpildes pakāpei pārskata perioda beigās.

Ārvalstu finanšu palīdzības līdzekļus, kuri veido ārvalstu finanšu palīdzību valsts budžetam, uzskaita Valsts kase kā maksājumu iestāde. Saņemtos līdzekļus atzīst nākamo periodu ieņēmumu sastāvā kā saistības pret ES politiku instrumentu vai citiem ārvalstu finanšu palīdzības fondiem. Pārskata perioda ieņēmumus atzīst vienlaikus ar izdevumiem, norakstot saistības pret ES politiku instrumentu vai citiem ārvalstu finanšu palīdzības fondiem.

ES budžeta programmas Eiropas Atveseļošanas un noturības mehānisma īstenošanai, lai veicinātu ES ekonomisko, sociālo un teritoriālo kohēziju, stiprinot dalībvalstu noturības un pielāgošanās spējas nolūkā mazināt Covid–19 krīzes radīto sociālo un ekonomisko ietekmi, un atbalstītu pāreju uz zaļo un digitālo ekonomiku, veicinātu ES ekonomikas izaugsmes potenciālu un darba vietu radīšanu, kā arī ES 2030. gadam izvirzīto klimata mērķu sasniegšanu un 2050. gadam izvirzīto klimata neitralitātes mērķu sasniegšanai Latvijai piešķirot finansējumu gan grantu, gan aizdevumu veidā.

Valsts kase Eiropas Atveseļošanas un noturības mehānisma finanšu līdzekļu ietvaros saņemto finansējumu saņemšanas dienā atzīst valsts budžeta ieņēmumos.

Ieņēmumus no ārvalstu finanšu palīdzības, ko budžeta iestādes saņēmušas no darījuma partnera – nerezidenta, atzīst saskaņā ar uzkrāšanas principu pārskata periodā, kurā izpildīti ar šo līdzekļu saņemšanu saistītajos tiesību aktos minētie nosacījumi to izlietošanai.

Budžeta iestādes transfertu ieņēmumus uzskaita saskaņā ar uzkrāšanas principu, atbilstoši saņemtam apstiprinājumam no citas budžeta iestādes par attaisnotiem (atzītiem) izdevumiem, atzīstot ieņēmumus un prasības pret budžeta iestādi vai samazinot avansā saņemtos transfertus (saistības). Transfertu ieņēmumos iestādes atzīst arī bez atlīdzības saņemtos aktīvus vai nodotos pasīvus starp vispārējās valdības sektora struktūrām, izņemot valsts vai pašvaldību kontrolētus un finansētus komersantus, ostu un brīvostu pārvaldes, vispārējā valdības sektora sarakstā pie valsts vai pašvaldību struktūrām ietvertās speciālās ekonomiskās zonas.

Ziedojumus un dāvinājumus uzskaita attiecīgajā aktīvu grupā, atzīstot pārskata perioda ieņēmumus vai nākamo periodu ieņēmumus dāvinājumu un ziedojumu novērtētajā vērtībā. Nākamo periodu ieņēmumos uzskaitītos ziedojumus un dāvinājumus pārskata perioda ieņēmumos atzīst saskaņā ar uzkrāšanas principu pārskata periodā, kurā izpildīti ar šo līdzekļu saņemšanu saistītajos tiesību aktos minētie nosacījumi to izlietošanai.

Dotāciju no vispārējiem ieņēmumiem atzīst pamatbudžeta ieņēmumos dotācijas saņemšanas dienā un gada beigās samazina par slēgtajiem valsts pamatbudžeta asignējumiem.

Procentu ieņēmumus uzskaita saskaņā ar uzkrāšanas principu un tos veido ieņēmumi par kontu atlikumiem un naudas līdzekļu ekvivalentiem, kuri noguldīti uz konkrētu termiņu un kuru sākotnējais termiņš nepārsniedz 90 dienas, kā arī procentu ieņēmumus no finanšu instrumentiem, izņemot patiesajā vērtībā novērtētu finanšu aktīvu un finanšu saistību finanšu instrumentu kategorijās klasificētos finanšu aktīvus un finanšu saistības, un citi procentu ieņēmumi.

Pārējos ieņēmumus, kas rodas no nefinanšu aktīvu (nemateriālo ieguldījumu, pamatlīdzekļu, ieguldījumu īpašumu, bioloģisko aktīvu, krājumu) sākotnējās atzīšanas, inventarizācijā konstatētā pārpalikuma, saistību dzēšanas, vērtības samazinājuma norakstīšanas prasībām, avansa maksājumiem un finanšu instrumentiem, rezervju izslēgšanas un citiem nenaudas darījumiem, uzskaita saskaņā ar uzkrāšanas principu.

Izdevumus atalgojumam, darba devēju sociālās apdrošināšanas iemaksām, pabalstiem un kompensācijām, mācību, darba un dienesta komandējumiem, darba braucieniem, pakalpojumiem, krājumiem, materiāliem, energoresursiem, biroja precēm un inventāram, periodikai, nodokļu, nodevu un naudas sodu maksājumiem, subsīdijām, dotācijām un sociāliem pabalstiem, kārtējiem maksājumiem ES budžetā un starptautiskai sadarbībai uzskaita saskaņā ar uzkrāšanas principu.

Maksājamie līgumsodi un naudas sodi uzskaitīti budžeta iestāžu pamatdarbības izdevumos dienā, kad darījuma partnerim radušās likumīgas tiesības iekasēt līgumsodu un naudas sodu.

Budžeta iestādes transfertu izdevumus uzskaita saskaņā ar uzkrāšanas principu, apstiprinot citas budžeta iestādes iesniegto dokumentu, kas apliecina izdevumu rašanos, un atzīst saistības pret attiecīgo iestādi vai samazina avansa maksājumu (prasības). Transfertu izdevumos iestādes atzīst arī bez atlīdzības nodotos aktīvus vai saņemtos pasīvus starp vispārējās valdības sektora struktūrām, izņemot valsts vai pašvaldību kontrolētus un finansētus komersantus, ostu un brīvostu pārvaldes, vispārējā valdības sektora sarakstā pie valsts vai pašvaldību struktūrām ietvertās speciālās ekonomiskās zonas.

Procentu izdevumus uzskaita saskaņā ar uzkrāšanas principu un tos veido izdevumi par kontu atlikumiem un naudas līdzekļu ekvivalentiem, izdevumiem par privātā partnera nodrošinātajiem pakalpojumiem, izdevumus no finanšu instrumentiem, izņemot patiesajā vērtībā novērtētu finanšu aktīvu un finanšu saistību finanšu instrumentu kategorijās klasificētos finanšu aktīvus un finanšu saistības un citi procentu izdevumi.

Pārējos izdevumus, kas rodas no nefinanšu aktīvu (nemateriālo ieguldījumu, pamatlīdzekļu, ieguldījumu īpašumu bioloģisko aktīvu, krājumu) vērtības norakstīšanas, aktīvu izslēgšanas no uzskaites, inventarizācijās konstatētiem iztrūkumiem, vērtības samazinājuma atzīšanas prasībām, avansiem, uzkrājumu veidošanas saistībām un citiem nenaudas darījumiem, uzskaita saskaņā ar uzkrāšanas principu.

Pārskata sagatavošanas principu apraksts**Konsolidētā grāmatvedības bilance**

Konsolidētā grāmatvedības bilance ietver finanšu informāciju par ministriju, centrālo valsts iestāžu, pašvaldību, kā arī valsts budžeta finanšu uzskaites un VID administrēto valsts budžeta ieņēmumu aktīviem un saistībām 2024. gada 31. decembrī, kā arī sniedz salīdzinājumu ar 2023. gada 31. decembra datiem.

Nemateriālie ieguldījumi, pamatlīdzekļi un ieguldījuma īpašumi uzrādīti atlikušajā vērtībā, no sākotnējās vērtības atskaitot nolietojumu (amortizāciju) un vērtības samazinājumu.

Bioloģiskie aktīvi, kurus paredzēts izmantot lauksaimnieciskajā darbībā, uzrādīti patiesajā vai Meža valsts reģistrā norādītajā pilnajā vērtībā.

Ilgtermiņa un īstermiņa prasības, finanšu ieguldījumi, kas nav klasificēti kā finanšu instrumenti, samaksātie avansi un nākamo periodu izdevumi uzrādīti neto vērtībā no uzskaites vērtības atskaitot vērtības samazinājumu.

Prasību atlikumi pārskata gada beigās ir saskaņoti ar darījumu partneriem atbilstoši aktam par savstarpējo norēķinu salīdzināšanu. Prasību apmērus pret valsts un pašvaldību budžeta iestādēm saskaņo elektroniski, ievērojot MK noteikumus Nr. 652 noteikto. Prasības par ES fondu līdzekļiem saskaņotas izdevumu sertificēšanas procesā saskaņā ar šo jomu regulējošiem normatīvajiem aktiem. VID ar tā administrētajiem valsts budžeta ieņēmumiem saistīto prasījumu inventarizāciju var veikt izlases kārtībā pēc būtiskuma principa, ievērojot Ministru kabineta 2021. gada 21. decembra noteikumus Nr. 877 "Grāmatvedības kārtības noteikumi".

Finanšu ieguldījumi (aktīvi), kas klasificēti kā finanšu instrumenti, norādīti šādā vērtībā:

- aizdevumi un prasības, kā arī līdz termiņa beigām turētie ieguldījumi – neto vērtībā, no amortizētās vērtības atskaitot vērtības samazinājumu;
- patiesajā vērtībā novērtēti finanšu aktīvi – patiesajā vērtībā;
- finanšu aktīvi, kas noteikti kā riska ierobežošanas instrumenti – patiesajā vērtībā;
- patiesajā vērtībā novērtēti pārdošanai pieejamie finanšu aktīvu – patiesajā vērtībā;
- izmaksu vērtībā novērtēti pārdošanai pieejami finanšu instrumenti – neto vērtībā, no izmaksu vērtības atskaitot vērtības samazinājumu.

Krājumi, kuri paredzēti budžeta iestāžu funkciju veikšanai ilgāk par vienu gadu, norādīti atlikušajā vērtībā, no sākotnējās vērtības atskaitot vērtības samazinājumu. Pārējie krājumi norādīti iegādes izmaksu vērtībā vai pārskata perioda beigās noteiktā aizstāšanas izmaksu vai neto pārdošanas vērtībā, ja iegādes izmaksu vērtība ir augstāka. Valstij piekritīgā manta (nekustamais īpašums) norādīts kadastrālajā vērtībā, ja tā ir zināma.

Naudas līdzekļu sastāvā uzrādīti budžeta iestāžu naudas līdzekļi kredītiestādēs, kā arī Valsts kases kontu atlikumi Latvijas Bankā, kredītiestādēs un ārvalstu finanšu sabiedrībās.

Budžeta iestādes, kurām ir norēķinu konti Valsts kasē, savos pārskatos uzrāda arī naudas līdzekļus norēķinu kontos Valsts kasē, kurus konsolidētajā grāmatvedības bilanci konsolidē.

Naudas līdzekļu atlikumi pārskata gada beigās saskaņoti.

Uzkrājumi konsolidētajā grāmatvedības bilanci uzrādīti pienākuma izpildei nepieciešamo resursu visticamākās aplēses pašreizējā vērtībā.

Saistības (izņemot finanšu instrumentus) konsolidētajā grāmatvedības bilanci norādītas amortizētajā vērtībā.

Finanšu saistības, kas klasificētas kā finanšu instrumenti, norādītas šādā vērtībā:

- patiesajā vērtībā novērtētas finanšu saistības, izņemot finanšu garantiju līgumus – patiesajā vērtībā;
- finanšu saistības, kas noteiktas kā riska ierobežošanas instrumenti – patiesajā vērtībā;
- pārējās finanšu saistības – amortizētajā vērtībā;
- finanšu garantiju līgumi – visticamākās aplēses pašreizējā vērtībā.

Saistību atlikumi gada beigās saskaņoti ar darījuma partneriem atbilstoši savstarpējo norēķinu salīdzināšanas aktiem. Saistību atlikumi pret valsts un pašvaldību budžeta iestādēm, no valsts budžeta daļēji finansētām atvasinātām publiskām personām, budžeta nefinansētām iestādēm saskaņoti elektroniski ePārskatos atbilstoši MK noteikumos Nr. 652 noteiktajam. VID inventarizāciju par saistībām, kas izriet no tā administrētajiem valsts budžeta ieņēmumiem, var veikt izlases kārtībā pēc būtiskuma principa, ievērojot Ministru kabineta 2021. gada 21. decembra noteikumus Nr. 877 “Grāmatvedības kārtošanas noteikumi”.

Konsolidētais pārskats par darbības finansiālajiem rezultātiem

Konsolidētajā pārskatā par darbības finansiālajiem rezultātiem uzrādīta finanšu informācija par ministriju, centrālo valsts iestāžu, pašvaldību, valsts budžeta finanšu uzskaites un VID administrētiem valsts budžeta ieņēmumiem un izdevumiem 2024. gadā, kā arī salīdzinošā informācija par 2023. gadu.

Konsolidētajā pārskatā par darbības finansiālajiem rezultātiem iepriekšējo pārskata periodu kļūdu labojumi iekļauti pārskata gada ieņēmumu un izdevumu sastāvā, izņemot būtisku kļūdu labojumus, kas uzrādīti, koriģējot salīdzināmo informāciju tādā vērtībā, kāda attiecas uz iepriekšējo pārskata periodu. Iepriekšējā pārskata perioda darījumi uzrādīti atbilstoši pārskata gadam noteiktai pārskata struktūrai.

Ieņēmumus un izdevumus konsolidētajā pārskatā par darbības finansiālajiem rezultātiem uzrāda pa ieņēmumu un izdevumu grupām, izņemot ieņēmumus un izdevumus, kurus norāda atsevišķā pozīcijā, savstarpēji izslēdzot, un kas radušies sakarā ar:

- finanšu instrumentu patiesās vērtības izmaiņām, ārvalstu valūtas kursa svārstībām, atsavināšanu un izslēgšanu no uzskaites, kā arī sakarā ar pārdošanai pieejamu finanšu instrumentu pārklasifikāciju uz citu finanšu instrumentu kategoriju. Ieņēmumus vai izdevumus no finanšu instrumentiem konsolidētajā pārskatā par darbības finansiālajiem rezultātiem uzrāda neto vērtībā;
- nefinanšu aktīvu atsavināšanu. Konsolidētajā pārskatā par darbības finansiālajiem rezultātiem uzrāda neto vērtību – ieņēmumus (+) vai zaudējumus (–) no ilgtermiņa ieguldījumu objektu atsavināšanas, kuru aprēķina kā starpību starp izslēgtā objekta uzskaites vērtību un tā atsavināšanas ieņēmumiem un izdevumiem.

Konsolidētais pašu kapitāla izmaiņu pārskats

Konsolidētajā pašu kapitāla izmaiņu pārskatā uzrāda neto aktīvu pieaugumu vai samazinājumu pārskata periodā un iepriekšējā pārskata periodā. Neto aktīvi ir starpība starp budžeta iestādes kopējiem aktīviem un kopējām saistībām un uzkrājumiem. Pašu kapitāls var būt gan pozitīvs, gan negatīvs.

Pārskata periodā veiktie būtisku iepriekšējo pārskata periodu kļūdu labojumi uzrādīti, koriģējot salīdzināmo informāciju tādā vērtībā, kāda attiecas uz iepriekšējiem pārskata periodiem.

Konsolidētais naudas plūsmas pārskats

Konsolidētajā naudas plūsmas pārskatā uzrādīta finanšu informācija par ministriju, centrālo valsts iestāžu, pašvaldību, valsts budžeta finanšu uzskaites un VID administrētiem valsts budžeta ieņēmumiem, izdevumiem un finansēšanas kategorijām 2024. gadā, ievērojot naudas plūsmas principu, kā arī salīdzinošā informācija par 2023. gadu.

Konsolidētais naudas plūsmas pārskats sagatavots pēc tiešās metodes. Pārskatā ieņēmumi un izdevumi uzrādīti atbilstoši pamatdarbībai, ieguldījumu un finansēšanas darbībai.

Konsolidētajā naudas plūsmas pārskatā atsevišķi uzrādītas naudas līdzekļu un naudas ekvivalentu savstarpējās izmaiņas, kas nav uzskatāmas par naudas plūsmu.

Pamatdarbība (ieņēmumi un izdevumi)

Pamatdarbība ir darbība, kas nodrošina nozīmīgākās ienākumu daļas gūšanu, un citas darbības, kas nav saistītas ar ieguldīšanu un finansēšanu. Pamatdarbības ieņēmumi un izdevumi veikti, lai sasniegtu budžeta iestādes primāros mērķus, kas noteikti likumā par valsts budžetu saimnieciskajam gadam un vidēja termiņa budžeta ietvaru vai saistošajos noteikumos par pašvaldības budžetu, tie ietver ziedojumus un dāvinājumus, kā arī citos budžetos uzskaitītos līdzekļus.

Pamatdarbības naudas plūsmā ieņēmumus un izdevumus veido darījumi, kas saistīti ar:

- budžeta iestādes sniegtajiem pakalpojumiem un piegādātajām precēm, kā arī saņemtajiem pakalpojumiem un iegādātajām precēm;
- saņemto ārvalstu finanšu palīdzību, ziedojumiem un dāvinājumiem;
- atlīdzību nodarbinātajiem;
- saņemtajiem un veiktajiem nodokļu un nodevu maksājumiem, citiem maksājumiem budžetos un transfertu maksājumiem;
- tiesvedību;
- aizdevumiem;
- atvasinātajiem finanšu instrumentiem, ja tie ir piesaistīti pamatdarbībā iekļautajiem finanšu instrumentiem;
- ieguldījuma īpašumu iegādi, izveidošanu, iznomāšanu un atsavināšanu;
- saņemtajiem maksājumiem publiskās un privātās partnerības līgumu ietvaros;
- citiem uz pamatdarbību attiecināmiem saņemtajiem un veiktajiem maksājumiem.

Valsts budžeta finanšu uzskaites pamatdarbība ir valsts pamatbudžeta izpildes un valsts budžeta finanšu uzskaites organizēšana. Valsts budžeta finanšu uzskaites nodrošināšanai iegādāto vērtspapīru, kā arī aizdevumu izsniegšanas un aizdevumu atmaksas naudas plūsma konsolidētajā pārskatā uzrādīta kā pamatdarbības naudas plūsma.

Procentu ieņēmumus un izdevumus no pamatdarbības klasificē šādi:

- valsts un pašvaldību budžeta iestādes procentu ieņēmumi vai izdevumi par kontu atlikumiem, overdraftiem un aizdevumiem;
- valsts budžeta finanšu uzskaites procentu izdevumi vai ieņēmumi (negatīva procentu likme) par Valsts kases klientu kontu atlikumiem un overdraftiem, procentu ieņēmumi un izdevumi (negatīva procentu likme) par Valsts kases kontu atlikumiem, overdraftiem Latvijas Bankā vai kredītiestādēs, kā arī procentu ieņēmumi par izsniegtajiem aizdevumiem.

Citos ieņēmumos un izdevumos no pamatdarbības uzskaitīti pārējie ieņēmumi un izdevumi, kas nav uzskaitīti citos pamatdarbības posteņos, kā arī citu budžetu līdzekļi, kas uz laiku ir iestādes glabājumā (konkursa vai drošības nauda, vēlēšanu drošības nauda, pansionātos dzīvojošo pensijas, atsavinātie līdzekļi no aizturētām personām un ieņēmumi par mantas realizāciju no krimināllietām un administratīvo pārkāpumu lietām līdz tiesas lēmumam, ieslodzīto un citu personu personīgā nauda, drošības nauda par kasācijas sūdzību). Citu budžetu līdzekļus pamatdarbības ieņēmumos norāda neto vērtībā, t.i., no pārskata periodā saņemtiem līdzekļiem atskaitot pārskata periodā atmaksātos līdzekļus.

Ieguldījumu darbība (ieņēmumi un izdevumi)

Ieguldījumu darbības naudas plūsma veidojas no aktīvu iegādes, kas paredzēti budžeta iestāžu funkciju nodrošināšanai, ienākumu gūšanai un naudas plūsmas radīšanai nākotnē, un no šādu aktīvu pārdošanas.

Ieguldījumu darbības naudas plūsmā ieņēmumus un izdevumus veido šādi darījumi:

- ilgtermiņa nefinanšu aktīvu (izņemot ieguldījuma īpašumus) iegāde (tai skaitā veiktie maksājumi par kapitalizētām attīstības izmaksām un pašradītiem ilgtermiņa ieguldījumiem), avanss par šiem aktīviem un šādu aktīvu atsavināšana;
- ilgtermiņa finanšu aktīvu (piemēram, līdzdalība kapitālā un iegādātie parāda vērtspapīri) iegāde, avanss par šiem aktīviem un šādu aktīvu atsavināšana;
- saņemtie maksājumi finanšu nomas līgumu ietvaros un veiktie maksājumi partnerības līgumu ietvaros;
- citi uz ieguldījumu darbību attiecināmi saņemti un veikti maksājumi;
- valsts budžeta finanšu uzskaites ieņēmumi vai izdevumi no parāda vērtspapīru pārdošanas un ieguldījuma vērtspapīru iegādes.

Procentu ieņēmumus vai izdevumus no ieguldījumu darbības klasificē šādi:

- valsts un pašvaldību budžeta iestādes procentu ieņēmumi vai izdevumi, ja ieguldījuma mērķis ir gūt atdevi (termiņnoguldījumi, ieguldījumi kapitālsabiedrībās, finanšu noma (iznomātājam), ieguldījumi vērtspapīros);
- valsts budžeta finanšu uzskaites procentu izdevumi par pieņemtajiem noguldījumiem, procentu ieņēmumi par ieguldījuma vērtspapīriem un procentu izdevumi par emitētajiem parāda vērtspapīriem.

Finansēšanas darbība (ieņēmumi un izdevumi)

Par finansēšanas darbību uzskata darbību, kas rada izmaiņas aizņēmumu (piemēram, emitētie parāda vērtspapīri, aizņēmumi, izņemot pārsnieguma kredītus (overdraftus)) apmērā un sastāvā, kā arī darījumus ar atvasinātiem finanšu instrumentiem, tai skaitā, kas noteikti kā riska ierobežošanas instrumenti, ja tie piesaistīti finansēšanas darbībā iekļautajiem finanšu instrumentiem, un veiktos maksājumus finanšu nomas līguma ietvaros.

Ieņēmumos vai izdevumos no finansēšanas darbības uzskaita naudas līdzekļus un tās ekvivalentus.

Par finansēšanas darbību uzskata:

- valsts un pašvaldību budžeta iestāžu ieņēmumus, kas saņemti par aizdevumu atmaksām vai saņemtiem aizņēmumiem, vai izdevumus, kas samaksāti par aizdevumu izsniegšanu vai aizņēmumu atmaksu;

- valsts budžeta finanšu vadībā – naudas līdzekļus, kas saņemti par pašu emitēto vērtspapīru pārdošanu vai samaksāti par emitēto vērtspapīru dzēšanu.

Procentu ieņēmumus vai izdevumus no finansēšanas darbības klasificē šādi:

- valsts un pašvaldību budžeta iestāžu procentu ieņēmumi vai izdevumi par aizņēmumiem, finanšu nomu (nomniekam) un citiem darījumiem atbilstoši izvērtējumam;
- valsts budžeta finanšu uzskaites procentu ieņēmumi, kas samaksāti par aizņēmumiem un emitētajiem parāda vērtspapīriem.

Naudas līdzekļu plūsma no piesaistītajiem līdzekļiem

Naudas līdzekļu plūsma no piesaistītajiem līdzekļiem ir naudas plūsma, kas veidojas no naudas saņemšanas vai izmaksāšanas Valsts kases klientu kontos, kā arī no naudas pārskaitījumiem starp Valsts kases kontiem un ieguldījumiem depozītos Valsts kases kontos.

Ārvalstu valūtu kursu svārstību rezultāts

Peļņa vai zaudējumi, kas rodas ārvalstu valūtas kursa svārstību rezultātā, nav uzskatāmi par naudas plūsmu. Tomēr, lai salīdzinātu naudas līdzekļu un naudas ekvivalentu (tai skaitā noguldījumu, kuru termiņš nepārsniedz 90 dienas) atlikumu perioda sākumā un beigās, naudas plūsmas pārskatā uzrāda ārvalstu valūtas kursa svārstību ietekmi uz naudas līdzekļu atlikumiem un to ekvivalentiem ārvalstu valūtā. Šo ietekmi uzrāda atsevišķi no pamatdarbības, ieguldījumu darbības un finansēšanas darbības.

Finanšu instrumentu risku pārvaldīšanas apraksts

Ministrijas un pašvaldības konsolidētā gada pārskata pielikumā pievieno tās īstenoto finanšu instrumentu risku pārvaldīšanas aprakstu.

Būtiskākos skaidrojumus par finanšu instrumentu risku pārvaldību sniegusi Valsts kase un Rīgas valstspilsētas pašvaldība.

Valsts budžeta finanšu uzskaites finanšu instrumentu risku pārvaldīšana

Valsts budžeta finanšu uzskaitē esošo parāda finanšu instrumentu risku pārvaldību īsteno Valsts kase saskaņā ar Valsts parāda un naudas līdzekļu vadības stratēģijā⁴ (turpmāk – VK stratēģija) noteiktiem finanšu risku vadības pamatprincipiem.

Finanšu risku vadības mērķis ir nepieļaut valsts parāda apkalpošanas izmaksu nekontrolētu palielināšanos un ierobežot saistību neizpildes risku VK stratēģijas ietvaros noslēgtajos darījumos.

Valsts kase saskaņā ar VK stratēģijā noteiktajiem pamatprincipiem vada sekojošus finanšu riskus:

- kredītrisku – iespēju, ka partnerpuse, finanšu instrumenta emitents un/vai tā galvinieks nespēs noteiktā laikā un pilnā apmērā pildīt savas saistības;
- likviditātes risku – finansējuma nepietiekamības risku Valsts kases naudas līdzekļu kontos valsts finansiālo saistību savlaicīgai izpildei pilnā apmērā nākamo 12 mēnešu laikā;
- pārfinansēšanas risku – nespēja pārfinansēt valsts parāda saistības vidējā termiņā ar pieņemamiem nosacījumiem;
- procentu likmju risku – iespēju, ka procentu likmju izmaiņas nelabvēlīgi ietekmēs ieņēmumus/ izdevumus. Risks rodas, ja pastāv ievērojama starpība starp aktīvu un pasīvu, kas jūtīgi reaģē uz procentu likmju izmaiņām;
- valūtu risku – iespēju, ka valūtas kursa svārstību rezultātā ārvalstu valūtā denominēto aktīvu/ saistību vērtība euro izteiksmē mainīsies negatīvā virzienā. Valūtas risks rodas, ja pastāv nesaskaņotība prasību un saistību summās ārvalstu valūtās.

Detalizēta informācija par parāda vadības rādītājiem 2024. gadā pieejama Valsts kases sagatavotajā 2024. gada parāda vadības pārskatā, kas ir publicēts Valsts kases tīmekļa vietnē:

www.kase.gov.lv/Parskati un tāmes/Valsts parāda vadības pārskati/Gada pārskati/2024

Valsts budžeta finanšu uzskaitē finanšu aktīvu vērtības samazinājumu regulāri pārskata un izvērtē, vai ir objektīvi pierādījumi, kas liecina par iespējamo aplēsto nākotnes naudas plūsmu samazināšanos, un vai šo apmēru var ticami novērtēt.

Valsts kase ne retāk kā reizi ceturksnī vērtē, vai nav iestājies kredīta ņēmēja kredītriska notikums, tas ir, ja tiek konstatēta viena no zemāk minētajām pazīmēm:

- vāja vai slikta kredītpēja;
- parāds (kredītmaksājumiem nokavēti termiņi vairāk par 5 dienām, vai no iepriekšējiem mēnešiem uzkrāti nodokļu parādi vai saņemta informācija par kredītu ņēmēju nespēju segt saistības);
- pēdējo divu gadu laikā ir veikta valsts aizdevuma restrukturizācija (atvieglojumu piešķiršana, kuri netiktu izskatīti citos apstākļos);
- pret kredīta ņēmēju uzsākts Maksātnespējas likumā noteiktais tiesiskās aizsardzības vai maksātnespējas process.

⁴ VK stratēģija publicēta: https://www.kase.gov.lv/sites/default/files/public/PVNLVS_2024.pdf

Valsts aizdevumiem Valsts kase analizē kredītrisku un nosaka atbilstošu vērtības samazinājumu gan noteiktām aizņēmēju grupām, gan katram aizņēmējam individuāli (individuāli vērtējamo aizņēmēju grupā), izvērtējot kredītriska notikumu un nākotnē sagaidāmo naudas plūsmu no valsts aizdevuma, un nepieciešamību veidot uzkrājumus, iespējamās saistības vai uzkrātās saistības valsts aizdevuma un valsts galvotā aizdevuma nemaksāšanas gadījumiem.

Valsts aizdevuma vai debitora prasības naudas plūsmas tagadnes vērtību Valsts kase aprēķina, diskontējot nākotnes naudas plūsmu ar efektīvo procentu likmi (spēkā līgumā ar kredīta ņēmēju noteiktā procentu likme, kas ietver aizdevuma, riska un apkalpošanas izmaksu likmi un citas līgumā noteiktās likmes, vai cita konkrētajai situācijai atbilstoša likme).

Valsts galvotā aizdevuma naudas plūsmas tagadnes vērtību Valsts kase aprēķina, diskontējot valsts galvotā aizdevuma nākotnes naudas plūsmu, piemērojot Valsts kases tīmekļvietnē publicēto attiecīgo diskonta likmi.

Valsts kases iekšējos normatīvajos aktos noteikts, ka Valsts kase kredīta ņēmēja kredībspēju izvērtē, ņemot vērā šādus kritērijus, kuriem tiek piešķirts noteikts novērtējums vai noteikts riska līmenis:

- finanšu rādītāji:
 - pašu kapitāla pietiekamības rādītājs;
 - peļnītspējas / budžeta izpildes rādītājs;
 - likviditātes rādītājs;
- kredītvēsture;
- biznesa risks.

Valsts kase kredīta ņēmēja kredībspējas novērtējuma kategoriju nosaka, ņemot vērā noteikto biznesa riska novērtējumu.

Valsts budžeta finanšu uzskaites finanšu instrumentu riska ierobežošanas uzskaitē

Valsts kase piemēro riska ierobežošanas uzskaiti, ja riska ierobežošana atbilst Valsts kases stratēģijai un tās mērķiem, ievērojot šādus nosacījumus:

- pirms riska ierobežošanas uzskaites uzsākšanas katram riska ierobežošanas darījumam izstrādā riska ierobežošanas dokumentāciju;
- nodrošinātā posteņa patieso vērtību vai naudas plūsmas, kuras attiecināmas uz ierobežoto risku, un riska ierobežošanas instrumenta patieso vērtību var ticami novērtēt;
- riska ierobežošanas efektivitāti atkārtoti novērtē vienu reizi ceturksnī laika periodā, kurā riska ierobežošana ir noteikta. Riska ierobežošanu novērtē kā efektīvu, ja tā atbilst šādiem kritērijiem:
 - riska ierobežošanas instrumenta patiesās vērtības vai naudas plūsmas izmaiņas kompensē nodrošinātā posteņa patiesās vērtības vai naudas plūsmas izmaiņas, kas attiecināmas uz ierobežoto risku;
 - riska ierobežošanas efektivitātes pakāpe ir 80% līdz 125%, ko aprēķina, attiecinot riska ierobežošanas instrumenta patiesās vērtības vai naudas plūsmas izmaiņas pret nodrošinātā posteņa patiesās vērtības vai naudas plūsmas izmaiņām.

Valsts kase valsts budžeta finanšu uzskaitē piemēro naudas plūsmas riska ierobežošanu. Naudas plūsmas riska ierobežošana ir naudas plūsmu mainības riska ierobežošana, kas ir attiecināma uz atsevišķu risku, kas saistīts ar atzītu aktīvu vai saistībām (tādu kā visi vai daži mainīgas likmes parāda nākotnes procentu maksājumi) vai ļoti ticami prognozētu darījumu, un var ietekmēt valsts budžeta finanšu uzskaites ieņēmumus vai izdevumus.

Valsts kase 2024.gadā par riska ierobežošanas instrumentu noteikusi valūtu un procentu likmju mijmaiņas darījumu (CCIRS).

Valsts kases finanšu instrumentu riska ierobežošanas pārvaldība ir saistīta ar ārvalstu valūtas kursa svārstību risku.

Valsts budžeta finanšu uzskaitē izmantoto atvasināto finanšu instrumentu maksimālā pakļautība kredīriskam

Attiecībā uz noslēgtajiem atvasināto finanšu instrumentu darījumiem pastāv partnerpuses kredītrisks – ka darījumu partneris nepildīs savas saistības, līdz ar to radot darījumu pārtraukšanas izdevumus (darījumu izbeigšanas brīdī). PNLV stratēģijā finanšu risku vadībā ir izvirzīts uzdevums partnerpušu kredītriska novērtēšanu veikt pamatojoties uz kredītreitingu un citiem starptautiskā finanšu vadības praksē pielietotajiem riska novērtēšanas kritērijiem. Partnerpuses kredītriska vadības kritēriji ir noteikti Valsts kases iekšējos noteikumos.

Partnerpušu kredītrisku vada saskaņā ar Valsts kases iekšējiem noteikumiem, nosakot ieguldījumu struktūras ierobežojumus. Nosaka un uzrauga partnerpusēm pieļaujamos darījumu veidus, darījumu apjoma un termiņa limitus un kredītreitinga kategorijas limitus.

Partnerpuses kredītriska ierobežošanai, izdevīgāku atvasināto finanšu instrumentu darījumu nosacījumu nodrošināšanai, partnerpušu loka paplašināšanai un sadarbības apjomu paaugstināšanai pieļaujama līgumu un attiecīgu darījumu slēgšana, kas paredz garantijas nodrošinājumu, vienlaikus ievērojot likviditātes vadības prasības.

2024. gadā atvasināto finanšu instrumentu atmaksa nav bijusi kavēta.

Rīgas valstspilsētas pašvaldības finanšu instrumentu risku pārvaldīšana

Rīgas valstspilsētas pašvaldība finanšu instrumentu risku pārvaldību uzskata par neatņemamu pašvaldības finanšu darbības sastāvdaļu, īstenojot savu parādsaistību vadību, kura tiek veikta ievērojot pašvaldības aizņēmumu, galvojumu un citu ilgtermiņa saistību vadības stratēģiju 2023. – 2027. gadam (turpmāk – Rīgas valstspilsētas pašvaldības stratēģija).

Saskaņā ar Rīgas valstspilsētas pašvaldības stratēģiju, pašvaldības parāda portfeļa vadība ir piesardzīga, orientēta uz finanšu risku ierobežošanu un novēršanu, pieļaujot stratēģijā noteikto atvasināto finanšu instrumentu izmantošanu vienīgi finanšu risku nodrošināšanai.

Pašvaldības īstenotā finanšu resursu vadība 2024. gadā nodrošināja budžeta un piesaistīto finanšu resursu taupīgu un racionālu izmantošanu. Rīgas valstspilsētas pašvaldības stratēģijas ietvaros tika turpināta iepriekšējos gados īstenotā aizdevuma procentu likmju riska ierobežošanas politika, nodrošinot aizņēmumu apkalpošanas maksājumu stabilitāti.

Ilgtermiņa saistību portfeļa vadība dod iespēju Rīgas valstspilsētas pašvaldībai koriģēt parāda portfeļa struktūru gan ņemot jaunus vai pārjaunojot esošos aizņēmumus, gan izmantojot budžeta vadības iespējas, kā arī nepieciešamības gadījumā izmantojot stratēģijā atļautos atvasinātos finanšu instrumentus. Tādā veidā tiek nodrošinot pašvaldības ilgtermiņa saistību portfeļa optimālā struktūra, kas nerada neprognozējamu slogu budžetam, un atbilst Rīgas valstspilsētas pašvaldības ilgtermiņa saistību vadības stratēģijā noteiktajiem parāda struktūras rādītājiem.

Rīgas valstspilsētas pašvaldības ilgtermiņa saistību (finanšu instrumentu) vadība ir saistīta ar šādiem finanšu riskiem:

- valūtas risks;
- procentu likmju risks;
- likviditātes risks.

Valūtu risku vadības nodrošināšanai Rīgas valstspilsētas pašvaldība nosaka un uzrauga optimālā tīrā parāda valūtas kompozīciju, kas ļauj ievērot saistību ārvalstu valūtas līdzsvaru un tādejādi izvairīties no valūtu kursu svārstību ietekmes.

2024. gada 31.decembrī Rīgas valstspilsētas pašvaldības finanšu instrumentu saistības 100 % apmērā bija *euro* valūtā.

Procentu likmju risks rodas tiem pašvaldības aizņēmumiem, kuriem ir noteikta mainīga procentu likme, jo pastāv iespējamība, ka aizņēmumu procentu maksājumi var nozīmīgi pieaug situācijās, kad procentu likme palielinās.

Lai nodrošinātu stabilas ilgtermiņa saistību apkalpošanas izmaksas un to prognozējamību, ilgtermiņa saistību vadības procesā Rīgas valstspilsētas pašvaldība noteikusi, ka ir nepieciešams nodrošināt, ka ne mazāk kā 60 % no ilgtermiņa saistību portfeļa kopapjoma procentu likme ir fiksēta uz termiņu, kas ir lielāks par vienu gadu, tādejādi mazinot risku, ka tirgus likmju svārstību rezultātā pašvaldības izmaksas par finansējuma izmantošanu būs būtiski augstākas nekā plānots.

2024. gada beigās 69 % no kopējām pašvaldības saistībām bija ar fiksētu procentu likmi, kas atbilst stratēģijā noteiktajam pieļaujamam līmenim

Pamatojoties uz Rīgas valstspilsētas pašvaldības ilgtermiņa saistību stratēģijā noteikto nepieciešamību nodrošināt finanšu resursu pietiekamību, kas jebkurā laikā ļauj veikt pašvaldības budžetā apstiprināto izdevumu izpildi, Rīgas valstspilsētas pašvaldība 2024. gadā, ņemot vērā finansēšanas nepieciešamību un situāciju finanšu tirgos, ir nodrošinājusi nepieciešamo likvīdo naudas līdzekļu apjomu budžeta izdevumu nodrošināšanai, kā arī uzturējusi nepieciešamo likvīdo naudas līdzekļu rezervi tekošā gada un turpmāko gadu saistību segšanai.

Pieņemot finanšu resursu vadības lēmumus, Rīgas valstspilsētas pašvaldība ir ņēmusi vērā notiekošos procesus finanšu tirgū un ir analizējusi to attīstības tendences, lai nodrošinātu efektīvu un drošu finanšu resursu pārvaldību.

Finanšu pārskata posteņu skaidrojums

Finanšu pārskata posteņu paskaidrojumi sniegti par būtiskām posteņu izmaiņām, kas pārsniedz 10 procentus salīdzinājumā ar attiecīgā posteņa vērtību iepriekšējā pārskata periodā un izmaiņu vērtība ir vienāda vai lielāka par 87,0 milj. *euro*. Detalizētāka informācija par posteņu izmaiņām un darījumiem, kas neatbilst noteiktajam būtiskuma līmenim, pieejama ePārskatos finanšu pārskata posteņu skaidrojumos un Valsts kases tīmekļa vietnē publicētajā ePārskatu informācijā.

Skaidrojumi konsolidētās grāmatvedības bilances posteņiem**Ilgtermiņa ieguldījumi****Piezīme Nr. KB.1.1. Nemateriālie ieguldījumi**1.2. tabula. Nemateriālie ieguldījumi (*euro*)

Posteņa nosaukums	Piezīmes Nr.	Pārskata perioda beigās	Pārskata perioda sākumā	Izmaiņas (+, -)	Procentuālās izmaiņas (3./2.*100)
A	B	1	2	3	4
Nemateriālie ieguldījumi	KB.1.1.	271 740 247	260 560 178	11 180 069	4.29
Attīstības pasākumi un programmas		4 191 748	3 961 133	230 615	5.82
Licences, koncesijas un patenti, preču zīmes un tamlīdzīgas tiesības		214 220 979	207 839 359	6 381 620	3.07
Pārējie nemateriālie ieguldījumi		15 416 509	16 594 303	-1 177 794	-7.10
Nemateriālo ieguldījumu izveidošana		36 596 820	31 717 839	4 878 981	15.38
Avansa maksājumi par nemateriālajiem ieguldījumiem		1 314 191	447 544	866 647	193.65

Nemateriālo ieguldījumu postenī būtiskas izmaiņas pārskata gadā nav bijušas.

Ministrijām pašu izveidotu nemateriālo ieguldījumu atlikusī vērtība pārskata gadā ir 3,8 milj. *euro*, pašvaldībām – 0,2 milj. *euro*, kas neveido būtisku īpatsvaru no nemateriālo ieguldījumu atlikušās vērtības.

Nemateriālie ieguldījumi ar nenoteiktu lietderīgās lietošanas laiku pārskata perioda beigās ir 4,3 milj. *euro* vērtībā jeb 1,59 % no posteņa vērtības.

Nemateriālajiem ieguldījumiem un avansa maksājumiem vērtības samazinājums pārskata gadā nav atzīts.

Piezīme Nr. KB.1.2. Pamatlīdzekļi1.3. tabula. Pamatlīdzekļi (*euro*)

Posteņa nosaukums	Piezīmes Nr.	Pārskata perioda beigās	Pārskata perioda sākumā	Izmaiņas (+, -)	Procentuālās izmaiņas (3./2.*100)
A	B	1	2	3	4
Pamatlīdzekļi	KB.1.2.	16 052 454 643	15 172 549 619	879 905 024	5.80
Zeme un būves		10 099 228 856	10 057 858 156	41 370 700	0.41
Tehnoloģiskās iekārtas un mašīnas		173 337 042	177 574 162	-4 237 120	-2.39
Pārējie pamatlīdzekļi		1 972 402 072	1 833 699 074	138 702 998	7.56
Pamatlīdzekļu izveidošana un nepabeigtā būvniecība	KB.1.2.1.	1 493 373 360	970 993 145	522 380 215	53.80
Turējumā nodotie valsts un pašvaldību īpašumi		1 517 779 270	1 527 221 768	-9 442 498	-0.62

Posteņa nosaukums	Piezīmes Nr.	Pārskata perioda beigās	Pārskata perioda sākumā	Izmaiņas (+, -)	Procentuālās izmaiņas (3./2.*100)
A	B	1	2	3	4
Bioloģiskie un pazemes aktīvi		267 071 046	258 232 551	8 838 495	3.42
Ilgtermiņa ieguldījumi nomātajos pamatlīdzekļos		10 944 690	8 433 151	2 511 539	29.78
Avansa maksājumi par pamatlīdzekļiem	KB.1.2.2.	518 318 307	338 537 612	179 780 695	53.11

Piezīme Nr. KB.1.2.1. Pamatlīdzekļu izveidošana un nepabeigtā būvniecība

Lielākās izmaiņas posteņa vērtībā:

- Satiksmes ministrijai palielinājums saistībā ar *Rail Baltica* projekta ietvaros veiktajiem būvniecības darbiem 195,6 milj. *euro* apmērā, palielinājums saistībā ar ceļu projektiem 54,5 milj. *euro* apmērā;
- Iekšlietu ministrijai palielinājums saistībā ar divdesmit katastrofu pārvaldības centru būvniecību 16,2 milj. *euro* apmērā, Latvijas – Krievijas robežjoslas būvniecību 107,1 milj. *euro* apmērā un Latvijas – Baltkrievijas robežjoslas būvniecību 59,7 milj. *euro* apmērā;
- Tieslietu ministrijai palielinājums saistībā ar jaunā Liepājas cietuma būvniecību 77,7 milj. *euro* apmērā.

Piezīme Nr. KB.1.2.2. Avansa maksājumi par pamatlīdzekļiem

Lielākās izmaiņas posteņa vērtībā:

- Aizsardzības ministrijai veikti avansa maksājumi par bezpilota lidaparātu iegādi, pretgaisa aizsardzības sistēmu iegādi, par lidlauka būvēm 161,3 milj. *euro* apmērā, par militārās transporta tehnikas iegādi 14,9 milj. *euro* apmērā;
- Aizsardzības ministrijai samazinājums (53,7) milj. *euro* apmērā saistīts ar pamatlīdzekļu izveidošanu (muzeja pamatekspozīcija, bezpilota lidaparāti, ugunsdzēsības transportlīdzeklis un aprīkojums);
- Iekšlietu ministrijai palielinājums saistībā ar tehnoloģiskās infrastruktūras izbūvi 35,8 milj. *euro* apmērā un palielinājums saistībā ar Latvijas – Krievijas robežjoslas būvniecību 18,7 milj. *euro* apmērā.

Pārskata gadā valsts un pašvaldību īpašumos veikti kapitālsabiedrību ieguldījumi, kas nav iekļauti pamatlīdzekļu uzskaites vērtībā:

1.4. tabula. Informācija par kapitālsabiedrību ieguldījumu valsts vai pašvaldības īpašumā (*euro*)

Posteņa nosaukums	Kapitālsabiedrības ieguldījums		Uzskaites vērtība	
	pārskata periodā	iepriekšējā pārskata periodā	pārskata perioda beigās	pārskata perioda sākumā
A	1	2	3	4
Pamatlīdzekļi	8 415 065	20 586 721	606 044 345	669 629 866
Turējumā nodotie valsts un pašvaldību īpašumi	8 415 065	20 586 721	606 044 345	669 629 866

Būtisks vērtības samazinājums pamatlīdzekļiem un avansa maksājumiem par pamatlīdzekļiem pārskata gadā nav veidots.

Pamatlīdzekļu vērtības samazinājuma noteikšanai galvenokārt lietota atjaunošanas izmaksu metode. Vērtības samazinājums avansa maksājumiem par pamatlīdzekļiem aprēķināts atbilstoši izpildes termiņa kavēto dienu skaitam vai pilnā apmērā atbilstoši budžeta iestāžu grāmatvedības uzskaites kārtībā noteiktajam.

Piezīme Nr. KB.1.3. Ilgtermiņa finanšu ieguldījumi

1.5. tabula. Ilgtermiņa finanšu ieguldījumi (euro)

Posteņa nosaukums	Piezīmes Nr.	Pārskata perioda beigās	Pārskata perioda sākumā	Izmaiņas (+, -)	Procentuālās izmaiņas (3./2.*100)
A	B	1	2	3	4
Ilgtermiņa finanšu ieguldījumi	KB.1.3.	18 714 761 971	16 256 620 458	2 458 141 513	15.12
Līdzdalība radniecīgo kapitālsabiedrību kapitālā		8 484 182 231	7 849 893 329	634 288 902	8.08
Līdzdalība asociēto kapitālsabiedrību kapitālā		23 096 381	28 691 565	-5 595 184	-19.50
Ilgtermiņa aizdevumi		380 541 311	415 120 683	-34 579 372	-8.33
Ilgtermiņa finanšu ieguldījumi vērtspapīros		50 005 265	6 194	49 999 071	807 217.81
Pārējie ilgtermiņa finanšu ieguldījumi	KB.1.3.1	9 588 041 449	7 817 291 934	1 770 749 515	22.65
Turējumā nodoti ilgtermiņa finanšu ieguldījumi		139 220 284	131 342 980	7 877 304	6.00
Avansa maksājumi par ilgtermiņa finanšu ieguldījumiem		8 773 137	14 273 773	-5 500 636	-38.54
Ilgtermiņa prasības par atvasinātajiem finanšu instrumentiem		40 901 913	0	40 901 913	100.00

Līdzdalības radniecīgās un asociētās kapitālsabiedrībās, tai skaitā turējumā nodotās līdzdalības vērtība pēc pašu kapitāla metodes atsevišķos gadījumos pārrēķināta, izmantojot kapitālsabiedrību pašu kapitāla datus par iepriekšējiem pārskata periodiem vai nepilnu pārskata periodu. Dati par pilnu pārskata periodu nav izmantoti, ja attiecīgā kapitālsabiedrība tādus nav iesniegusi, uzsākts kapitālsabiedrības likvidācijas process, attiecīgā kapitālsabiedrība pārskata gadā reorganizēta vai atsavinātas tās kapitāla daļas.

Pielietojot pašu kapitāla metodi līdzdalības radniecīgās un asociētās kapitālsabiedrībās novērtēšanai, ieguldījuma vērtību samazina līdz nullei, ja kapitālsabiedrības pašu kapitāla vērtība ir negatīva. Pārskata perioda beigās saskaņā ar ministriju, centrālo valsts iestāžu un pašvaldību sniegto informāciju 1.6. tabulā uzrādīta cita informācija par līdzdalību radniecīgās un asociētās kapitālsabiedrībās.

1.6.tabula. Cita informācija par kapitālsabiedrību proporcionāli līdzdalības daļai (euro)

Kapitālsabiedrības nosaukums	Kapitālsabiedrības neatzītā zaudējumu daļa, ja kapitāla daļu turētājs pārstājis atzīt savu daļu kapitālsabiedrības zaudējumos		Peļņas daļa, kas nepārsniedz zaudējumus	Iespējamo saistību summa, kas attiecināma uz ieguldījumiem radniecīgās un asociētās kapitālsabiedrībās, pārskata perioda beigās	Ierobežojumi, kas ietekmē kapitālsabiedrību spēju pārskaitīt naudas līdzekļus ieguldītājam dividenžu vai tamlīdzīgu maksājumu veidā	
	neatzītā zaudējumu daļa pārskata periodā	kopējā neatzītā zaudējumu daļa			apraksts	summa
A	1	2	3	4	B	5
AS "Air Baltic Corporation"	0	163 112 781	0	0		0
SIA "Ogres svēte"	324	23 415	0	23 415		0
SIA "Alūksnes nami"	27 644	96 076	0	0		0
SIA "Liepājas namu apsaimniekotājs"	636 299	636 299	0	0		0
SIA "Līgatnes nami"	0	106 650	100	106 650	zaudējumi	106 650
SIA "Varakļānu veselības aprūpes centrs"	1 086	547 230	0	0		0
SIA "LU Open Minded"	27 718	27 718	18 559	41 255		0
SIA "Balartis"	0	4 899	0	0		0
SIA "Vidusdaugavas SPAAO"	12 242	518 795	0	0		0
Kopā	705 313	165 073 863	18 659	171 320	x	106 650

Piezīme Nr. KB.1.3.1. Pārējie ilgtermiņa finanšu ieguldījumi

Lielākās izmaiņas posteņa vērtībā veido Labklājības ministrijas atzītais ieguldījumu plāna līdzekļu vērtības palielinājums 1 049,7 milj. *euro* apmērā un pārvaldīšanā nodotās valsts fondēto pensiju shēmas dalībnieku iemaksas 847,7 milj. *euro* apmērā, kā arī samazinājums par naudas konta atlikumu uz pārskata gada beigām, jo shēmas dalībnieks nav veicis izvēli par uzkrāto pensijas kapitālu (43,3) milj. *euro* apmērā, samazinājums par uzkrātā pensijas kapitāla saņemšanu daļu dzēšanas rezultātā – mūža polises iegādei (33,8) milj. *euro* apmērā, samazinājums par uzkrātā pensijas kapitāla saņemšanu daļu dzēšanas rezultātā – vecuma pensijas saņemšanai, ieskaitīšanai valsts pensiju speciālajā budžetā (47,4) milj. *euro* apmērā.

Piezīme Nr. KB.1.4. Ilgtermiņa prasības

1.7. tabula. Ilgtermiņa prasības (euro)

Posteņa nosaukums	Piezīmes Nr.	Pārskata perioda beigās	Pārskata perioda sākumā	Izmaiņas (+, -)	Procentuālās izmaiņas (3./2.*100)
A	B	1	2	3	4
Ilgtermiņa prasības	KB.1.4.	701 726 163	538 261 392	163 464 771	30.37
Ilgtermiņa prasības par Eiropas Savienības politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības finansētajiem projektiem (pasākumiem)	KB.1.4.1.	394 296 394	237 329 291	156 967 103	66.14
Pārējās ilgtermiņa prasības		307 429 769	300 932 101	6 497 668	2.16

Piezīme Nr. KB.1.4.1. Ilgtermiņa prasības par Eiropas Savienību politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības finansētajiem projektiem (pasākumiem)

Bilances posteņa lielākās izmaiņas:

- Finanšu ministrijai palielinājums par avansā pārskaitīto finansējumu Eiropas Savienības politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības finansētajos projektos 85,1 milj. *euro* apmērā un pārklasificētām īstermiņa prasībām par pārmaksām un neatbilstoši veiktiem izdevumiem Eiropas Savienības politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības finansētajiem projektiem 13,8 milj. *euro* apmērā;
- Ekonomikas ministrijai palielinājums atbilstoši līgumam ar AS "Attīstības finanšu institūcija Altum" 90,4 milj. *euro* apmērā Eiropas atveseļošanas fonda ietvaros;
- Izglītības un zinātnes ministrijai palielinājums saistībā ar finansējumu sadarbības partneriem projektos *EUCanScreen* un *Participative Assistive AI-powered Tools for Supporting Trustworthy Online Activity of Citizens and Debunking Disinformation (AI4Debunk)*, ar izmaksāto avansu pieaugumu ES programmas Erasmus+ 2021.-2027.gada plānošanas perioda projektiem, kuru īstenošanas periods turpinās pēc 31.12.2026. atbilstoši noslēgtajiem līgumiem par projektu īstenošanu 16,5 milj. *euro* apmērā.

Lielākā vērtības samazinājuma summa atzīta valsts budžeta finanšu uzskaitē galvojumiem un citām ilgtermiņa prasībām pilnā prasību apmērā (340,3) milj. *euro*.

Saskaņā ar pašvaldību sniegto informāciju ilgtermiņa prasību vērtības samazinājums 2024. gada beigās galvenokārt ir noteikts prasību pilnā apmērā saskaņā ar budžeta iestāžu grāmatvedības uzskaites kārtībā noteikto, ministrijas un centrālās iestādes iepriekšējos pārskata periodos izveidojušas ilgtermiņa prasību vērtības samazinājumu 80 % apmērā atbilstoši izpildes termiņa kavējuma dienām. Ministriju, centrālo valsts iestāžu un pašvaldību izveidotā vērtības samazinājuma summa nav būtiska.

Piezīme Nr. KB.1.5. Ieguldījuma īpašumi

1.8. tabula. Ieguldījuma īpašumi (*euro*)

Posteņa nosaukums	Piezīmes Nr.	Pārskata perioda beigās	Pārskata perioda sākumā	Izmaiņas (+, -)	Procentuālā s izmaiņas (3./2.*100)
A	B	1	2	3	4
Ieguldījuma īpašumi	KB.1.5.	754 873 769	681 879 155	72 994 614	10.70
Ieguldījuma īpašumi		427 636 467	444 059 422	-16 422 955	-3.70
Ieguldījuma īpašumu izveidošana un nepabeigtā būvniecība		4 911 337	347 798	4 563 539	1312.12
Turējumā nodotie ieguldījuma īpašumi		322 325 965	237 471 935	84 854 030	35.73

Bilances postenī "Ieguldījuma īpašumi" pārskata gadā būtisku izmaiņu nav.

Ieguldījuma īpašumu vērtības samazinājums būtiski neietekmē posteņa vērtību. Tas konstatēts, izvērtējot aktīva atgūstamo vērtību. Ieguldījuma īpašumu vērtības samazinājuma noteikšanai galvenokārt lietota atjaunošanas izmaksu metode.

Pārskata gadā valsts un pašvaldību ieguldījuma īpašumos nav veikti kapitālsabiedrību ieguldījumi, kas nav iekļauti ieguldījuma īpašumu uzskaites vērtībā.

Piezīme Nr. KB.1.6. Bioloģiskie aktīvi lauksaimnieciskajai darbībai

1.9. tabula. Bioloģiskie aktīvi lauksaimnieciskajai darbībai (euro)

Posteņa nosaukums	Piezīmes Nr.	Pārskata perioda beigās	Pārskata perioda sākumā	Izmaiņas (+, -)	Procentuālās izmaiņas (3./2.*100)
A	B	1	2	3	4
Bioloģiskie aktīvi lauksaimnieciskajai darbībai	KB.1.6.	1 235 305 708	1 224 042 637	11 263 071	0.92

Šajā postenī uzskaitīti bioloģiskie aktīvi, kurus budžeta iestādes izmanto plānveidīgai darbībai lauksaimniecībā, zivsaimniecībā un mežsaimniecībā ieņēmumu gūšanai.

Pārskata periodā posteņa vērtība pieaugusi aktīvu pārvērtēšanas rezultātā, galvenokārt par Zemkopības ministrijas uzskaitē esošo un VAS "Latvijas Valsts meži" turējumā nodoto mežaudžu vērtības izmaiņām 9,6 milj. euro apmērā.

Apgrozāmie līdzekļi

Apgrozāmie līdzekļi konsolidēti par valsts un pašvaldību budžeta iestāžu un valsts budžeta finanšu uzskaites savstarpējiem atlikumiem.

Piezīme Nr. KB.2.1. Krājumi

1.10. tabula. Krājumi (euro)

Posteņa nosaukums	Piezīmes Nr.	Pārskata perioda beigās	Pārskata perioda sākumā	Izmaiņas (+, -)	Procentuālās izmaiņas (3./2.*100)
A	B	1	2	3	4
Krājumi	KB.2.1.	1 777 588 681	1 545 556 703	232 031 978	15.01

Pārskata gadā krājumu atlikuma izmaiņas galvenokārt ietekmēja:

- Aizsardzības ministrijas veiktie avansa maksājumi par krājumiem atbilstoši noslēgtajiem līgumiem par starptautisko palīdzību, iegādātais, bet lietošanā neizsniegtais inventārs un lietošanā neizsniegtās izejvielas un materiāli, bez atlīdzības saņemtie kolektīvās lietošanas materiāltehniskie līdzekļi, transportlīdzekļu rezerves daļas, multimediju tehnoloģiju inventāra un materiālu iegāde izstādei, grāmatas izdošana 315,3 milj. euro vērtībā;
- Aizsardzības ministrijas lietošanā izsniegtā inventāra vērtības un izlietoto krājumu izslēgšana no uzskaites (144,9) milj. euro vērtībā;
- Ekonomikas ministrijas atzītie naftas produkti saskaņā ar noslēgto līgumu ar SIA "Publisko aktīvu pārvaldītājs Possessor" par valsts pārvaldes uzdevuma izpildi 59,4 milj. euro vērtībā.

Atsavināšanai paredzēto krājumu sastāvā uzskaitīti aktīvi 64,6 milj. euro vērtībā saskaņā ar 1.11. tabulā sniegto informāciju:

1.11. tabula. Atsavināšanai paredzētie krājumi (euro)

Aktīva veids	Uzskaites (atlikusī) vērtība pārskata perioda beigās	Uzskaites (atlikusī) vērtība pārskata perioda sākumā
A	1	2
Nemateriālie ieguldījumi	5 270 991	100 973
Pamatlīdzekļi	39 947 980	37 934 619

Aktīva veids	Uzskaites (atlikusī) vērtība pārskata perioda beigās	Uzskaites (atlikusī) vērtība pārskata perioda sākumā
Bioloģiskie aktīvi	117 307	69 295
Ieguldījuma īpašumi	15 874 566	10 063 374
Krājumi	3 419 926	3 692 289
Kopā	64 630 770	51 860 550

Vērtības samazinājums krājumiem un avansa maksājumiem par krājumiem būtiski neietekmē posteņa vērtību. Vērtības samazinājums avansa maksājumiem par krājumiem galvenokārt veidots saistībā ar darījuma partnerim ierosinātu maksātnespēju.

Piezīme Nr. KB.2.3. Īstermiņa prasības

1.12. tabula. Īstermiņa prasības (euro)

Posteņa nosaukums	Piezīmes Nr.	Pārskata perioda beigās	Pārskata perioda sākumā	Izmaiņas (+, -)	Procentuālās izmaiņas (3./2.*100)
A	B	1	2	3	4
Īstermiņa prasības	KB.2.3.	2 189 043 290	1 801 369 971	387 673 319	21.52

Bilances posteņi “Īstermiņa prasības” konsolidētas valsts un pašvaldību budžeta iestāžu un valsts budžeta finanšu uzskaites savstarpējās prasības un attiecīgās saistības.

Pārskata gadā bilances posteņa izmaiņas galvenokārt saistītas ar:

- uzkrāto ieņēmumu palielinājumu par nodokļiem, nodevām un citiem maksājumiem valsts budžetā 146,8 milj. *euro* apmērā VID administrēto valsts budžeta ieņēmumu uzskaitē;
- īstermiņa prasību palielinājumu par iekšzemē iekasēto pievienotās vērtības nodokli un valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām 135,1 milj. *euro* apmērā VID administrēto valsts budžeta ieņēmumu uzskaitē;
- valsts budžeta finanšu uzskaitē atzītām prasībām pret Eiropas Komisiju Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda ietvaros 108,9 milj. *euro* apmērā un dzēstām iepriekš atzītām prasībām (98,5) milj. *euro* apmērā atbilstoši saņemtiem līdzekļiem no Eiropas Komisijas.

Pārskata gadā pašvaldību piešķirto nekustamā īpašuma nodokļa atvieglojumu kopsumma norādīta 1.13. tabulā. Atbilstoši likumā “Par nekustamā īpašuma nodokli” paredzētajam atvieglojuma veidam piešķirti nodokļa atvieglojumi 3,4 milj. *euro* apmērā, atbilstoši iestādes saistošajos noteikumos noteiktajiem atvieglojumiem – 14,3 milj. *euro* apmērā.

1.13. tabula. Piešķirtie nekustamā īpašuma nodokļa atvieglojumi (euro)

Ieņēmumu klasifikācijas nosaukums	Pārskata periodā	Iepriekšējā pārskata periodā
A	1	2
Nekustamā īpašuma nodoklis par zemi	9 082 411	8 941 504
Nekustamā īpašuma nodoklis par ēkām	3 375 322	3 452 053
Nekustamā īpašuma nodoklis par mājokļiem	5 228 563	4 995 279
Kopā	17 686 296	17 388 836

Prasībām 2024. gada beigās atzītais vērtības samazinājums palielinājies par (18,7) milj. *euro* salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu un pārskata gada beigās saskaņā ar:

- ministriju un centrālo valsts iestāžu sniegto informāciju ir (618,3) milj. *euro*. Lielākā vērtības samazinājuma daļa ir izveidota prasībām pret uzturlīdzekļu parādniekiem par izmaksātajiem uzturlīdzekļiem pilnas apšaubāmās summas (572,9) milj. *euro* apmērā;
- pašvaldību sniegto informāciju ir (61,3) milj. *euro*. Lielākā vērtības samazinājuma daļa ir izveidota atbilstoši izpildes termiņa kavēto dienu skaitam;
- ikgadējo pārskatu par VID administrēto valsts budžeta ieņēmumu grāmatvedības uzskaiti un ikgadējo pārskatu par valsts budžeta finanšu uzskaiti ir (557,5) milj. *euro*.

Vērtības samazinājums īstermiņa prasībām pret pircējiem un pasūtītājiem galvenokārt veidots atbilstoši izpildes termiņa kavēto dienu skaitam, savukārt prasībām par nodokļiem, nodevām un citiem maksājumiem budžetos un pārējām prasībām vērtības samazinājums galvenokārt veidots apšaubāmās summas apmērā darījuma partnera maksātnespējas vai tiesvedības procesa dēļ.

Piezīme Nr. KB.2.4. Nākamo periodu izdevumi un avansi par pakalpojumiem un projektiem

1.14. tabula. Nākamo periodu izdevumi un avansi par pakalpojumiem un projektiem (euro)

Posteņa nosaukums	Piezīmes Nr.	Pārskata perioda beigās	Pārskata perioda sākumā	Izmaiņas (+, -)	Procentuālās izmaiņas (3./2.*100)
A	B	1	2	3	4
Nākamo periodu izdevumi un avansi par pakalpojumiem un projektiem	KB.2.4.	303 264 924	527 012 243	-223 747 319	-42.46

Bilances posteņi “Nākamo periodu izdevumi un avansi par pakalpojumiem un projektiem” konsolidēti valsts un pašvaldību budžeta iestāžu savstarpējie avansa maksājumi un attiecīgās saistības.

Bilances posteņa lielākās izmaiņas bijušas:

- Finanšu ministrijai – samazinājums (284,9) milj. *euro* apmērā par atgūtajiem pārmaksātajiem avansi Eiropas Savienības politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības finansētajos projektos;
- Finanšu ministrijai – samazinājums (20,0) milj. *euro* apmērā, atzīstot īstermiņa prasības par pārmaksām un neatbilstoši veiktiem izdevumiem Eiropas Savienības politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības finansētajiem projektiem;
- Zemkopības ministrijai būtiskāko palielinājumu veido izmaksātie priekšfinansējumi ESANM pasākuma “Investīcijas plūdu risku mazināšanas infrastruktūrā” un ELFLA 2021-2027 pasākumā “Atbalsts ieguldījumiem lauksaimniecības un mežsaimniecības infrastruktūras attīstībā” 8,9 milj. *euro* apmērā un izmaksātais priekšfinansējums Eiropas Jūrlietu, zvejniecības un akvakultūras fonda pasākumā “Sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģiju īstenošana” 1,0 milj. *euro* apmērā.

Nākamo periodu izdevumiem un avansi par pakalpojumiem un projektiem atzītais vērtības samazinājums 2024. gada beigās saskaņā ar:

- ministriju un centrālo valsts iestāžu sniegto informāciju ir (0,8) milj. *euro*, galvenokārt veidots apšaubāmās summas apmērā, tai skaitā (0,5) milj. *euro* vērtībā par pašvaldībām ieskaitītiem transfertiem kontos likvidējamā AS “Latvijas Krājbanka”;
- pašvaldību sniegto informāciju ir (1,0) milj. *euro*, galvenokārt veidots pilnā apmērā atbilstoši budžeta iestāžu grāmatvedības uzskaites kārtībā noteiktajam.

Piezīme Nr. KB.2.5. Īstermiņa finanšu ieguldījumi

1.15. tabula. Īstermiņa finanšu ieguldījumi (euro)

Posteņa nosaukums	Piezīmes Nr.	Pārskata perioda beigās	Pārskata perioda sākumā	Izmaiņas (+, -)	Procentuālās izmaiņas (3./2.*100)
A	B	1	2	3	4
Īstermiņa finanšu ieguldījumi	KB.2.5.	111 931 108	74 288 767	37 642 341	50.67

Īstermiņa finanšu ieguldījumu posteņi būtiskas izmaiņas pārskata gadā nav bijušas.

Piezīme Nr. KB.2.6. Naudas līdzekļi

1.16. tabula. Naudas līdzekļi (euro)

Posteņa nosaukums	Piezīmes Nr.	Pārskata perioda beigās	Pārskata perioda sākumā	Izmaiņas (+, -)	Procentuālās izmaiņas (3./2.*100)
A	B	1	2	3	4
Naudas līdzekļi	KB.2.6.	2 949 487 013	2 399 643 225	549 843 788	22.91

Kopējo naudas līdzekļu atlikumu pārskata gada beigās galvenokārt veido Valsts kases naudas līdzekļu atlikumi finanšu sabiedrībās 2 633,3 milj. *euro* vērtībā un pašvaldību budžeta līdzekļu atlikumi kredītiestādēs 221,5 milj. *euro* vērtībā.

Lielākie valsts un pašvaldību budžeta iestāžu naudas līdzekļu atlikumi ārpus Valsts kases izvietoti AS “SEB banka” 112,1 milj. *euro* apmērā un AS “Luminor Bank” 109,1 milj. *euro* apmērā.

Pārskata gadā Valsts kases naudas līdzekļu atlikumi palielinājās par 591,9 milj. *euro*, bet pašvaldību līdzekļu kredītiestādēs atlikums samazinājies par (40,8) milj. *euro*.

Palielinājums veidojies Valsts kasei emitējot parāda vērtspapīrus 2 836,3 milj. *euro* apmērā, tai skaitā USD obligācijas 1 151,3 milj. *euro* apmērā un eiroobligācijas – 1 685,0 milj. *euro* apmērā, kā arī veicot eiroobligāciju dzēšanu (1 320,0) milj. *euro* apmērā.

Pašvaldībām lielākais samazinājums veidojies Rīgas valstspilsētas pašvaldībai (31,0) milj. *euro* un Jūrmalas valstspilsētas pašvaldībai (8,3) milj. *euro*, savukārt palielinājums – Ropažu novada pašvaldībai 10,5 milj. *euro* apmērā.

Pašu kapitāls

Pašu kapitāla bilances posteņu atlikumi uzrādīti konsolidētajā pašu kapitāla pārskatā.

Piezīme Nr. KB.3.3. Rezerves

1.17. tabula. Rezerves (euro)

Posteņa nosaukums	Piezīmes Nr.	Pārskata perioda beigās	Pārskata perioda sākumā	Izmaiņas (+, -)	Procentuālās izmaiņas (3./2.*100)
A	B	1	2	3	4
Rezerves	KB.3.3.	2 716 950 498	2 338 658 665	378 291 833	16.18

Būtiskākās šī posteņa izmaiņas veido līdzdalības radniecīgās un asociētās kapitālsabiedrībās pārvērtēšanas pēc pašu kapitāla metodes rezultātā atzītā kapitālsabiedrību rezervju izmaiņu proporcionālā daļa. Lielāko palielinājumu rezervēs atzinušas:

- Rīgas valstspilsētas pašvaldība saistībā ar SIA “Rīgas ūdens” veikto pazemes ūdenssaimniecības infrastruktūras aktīvu pārvērtēšanu 342,6 milj. *euro* apmērā;
- Veselības ministrija 10,1 milj. *euro* par izmaiņām kapitālsabiedrību kapitālā, tai skaitā pārņemot SIA “Daugavpils reģionālā slimnīca” kapitāla daļas.

Savukārt rezervju samazinājums veidojies:

- Ekonomikas ministrijai (14,8) milj. *euro* apmērā par izmaiņām kapitālsabiedrību kapitālā;
- Daugavpils valstspilsētas pašvaldībai (9,3) milj. *euro* apmērā saistībā ar SIA “Daugavpils reģionālā slimnīca” kapitāla daļu nodošanu valstij un izmaiņām kapitālsabiedrības kapitālā.

Piezīme Nr.KB.3.5. Budžeta izpildes rezultāti

1.18. tabula. Budžeta izpildes rezultāti (*euro*)

Posteņa nosaukums	Piezīmes Nr.	Pārskata perioda beigās	Pārskata perioda sākumā	Izmaiņas (+, -)	Procentuālās izmaiņas (3./2.*100)
A	B	1	2	3	4
Budžeta izpildes rezultāti	KB.3.5.	6 135 901 901	6 542 327 782	-406 425 881	-6.21
Iepriekšējo pārskata gadu budžeta izpildes rezultāts		6 542 327 782	6 475 055 494	67 272 288	1.04
Pārskata gada budžeta izpildes rezultāts	KB.3.5.1.	-406 425 881	67 272 288	-473 698 169	-704.15

Piezīme Nr. KB.3.5.1. Pārskata gada budžeta izpildes rezultāts

Pārskata gada budžeta izpildes rezultāta lielākās izmaiņas:

- Aizsardzības ministrijai (638,5) milj. *euro* apmērā no uzkrājumu izveidošanas militārpersonu izdienas pensijām un pabalstiem;
- Klimata un enerģētikas ministrijai (536,7) milj. *euro* apmērā, tai skaitā Emisijas kvotu izsolišanas instrumenta administrēto projektu un pasākumu un citu funkciju izpildes rezultātā;
- Finanšu ministrijai (244,9) milj. *euro* apmērā saistīts ar izdevumu no atmaksām un neatbilstoši veiktajiem izdevumiem palielinājumu Eiropas Savienības politiku instrumentu finansētajiem projektiem salīdzinot ar iepriekšējo gadu.

Detalizēta informācija par bilances posteni “Pārskata gada budžeta izpildes rezultāts” sniegta Konsolidētajā pārskatā par darbības finansiālajiem rezultātiem.

Piezīme Nr. KB.4. Uzkrājumi

1.19. tabula. Uzkrājumi (*euro*)

Posteņa nosaukums	Piezīmes Nr.	Pārskata perioda beigās	Pārskata perioda sākumā	Izmaiņas (+, -)	Procentuālās izmaiņas (3./2.*100)
A	B	1	2	3	4
Uzkrājumi	KB.4.	3 564 512 158	2 708 347 541	856 164 617	31.61

Būtiskākās šī posteņa izmaiņas pārskata gadā veidojas saistībā ar izmaiņām uzkrājumu izdienas pensijām un pabalstiem vērtībā:

- Aizsardzības ministrijai 635,3 milj. *euro* apmērā;
- Iekšlietu ministrijai 143,4 milj. *euro* apmērā;
- Labklājības ministrijai 110,7 milj. *euro* apmērā.

Pārskata gadā izveidoti un diskontēšanas rezultātā palielināti uzkrājumi 1 067,8 milj. *euro* vērtībā, tai skaitā tiesvedībām – 5,9 milj. *euro* vērtībā, norakstīti iepriekšējos pārskata gados atzītie uzkrājumi (72,2) milj. *euro* vērtībā, tai skaitā tiesvedībām (0,3) milj. *euro*, uzkrājumu summa, kas izmantota saistību atzīšanai pārskata gadā, ir (139,4) milj. *euro*.

Saistības

Piezīme Nr. KB.5.1. Ilgtermiņa saistības

1.20. tabula. Ilgtermiņa saistības (*euro*)

Posteņa nosaukums	Piezīmes Nr.	Pārskata perioda beigās	Pārskata perioda sākumā	Izmaiņas (+, -)	Procentuālās izmaiņas (3./2.*100)
A	B	1	2	3	4
Ilgtermiņa saistības	KB.5.1.	26 335 448 556	23 485 920 134	2 849 528 422	12.13
Ilgtermiņa aizņēmumi	KB.5.1.1.	774 616 292	1 163 441 298	-388 825 006	-33.42
Ilgtermiņa saistības pret piegādātājiem un darbuņēmējiem		122 830 514	131 660 593	-8 830 079	-6.71
Ilgtermiņa uzkrātās saistības		3 061 897	1 672 223	1 389 674	83.10
Ilgtermiņa nākamo periodu ieņēmumi un saņemtie avansa maksājumi		421 828 937	365 123 288	56 705 649	15.53
Emitēto obligāciju un citu parāda vērtspapīru ilgtermiņa daļa	KB.5.1.2.	15 133 336 077	13 721 602 492	1 411 733 585	10.29
Saņemtie ilgtermiņa noguldījumi		0	1	-1	-100.00
Ilgtermiņa saistības par atvasinātajiem finanšu instrumentiem		37 880 609	51 431 020	-13 550 411	-26.35
Pārējās ilgtermiņa saistības	KB.5.1.3.	9 841 894 230	8 050 989 219	1 790 905 011	22.24

Piezīme Nr. KB.5.1.1. Ilgtermiņa aizņēmumi

Būtiskas šī bilances posteņa izmaiņas veidojas valsts budžeta finanšu uzskaitē:

- īstermiņa daļas pārklasifikācijas izmaiņas (202,5) milj. *euro*, tai skaitā uz īstermiņu pārklasificētā ilgtermiņa aizņēmumu daļa aizņēmumam no Eiropas Komisijas (280,0) milj. *euro* apmērā un aizņēmumam no Eiropas Investīciju bankas (75,0) milj. *euro* apmērā;
- veiktas ilgtermiņa aizņēmumu atmaksas (157,5) milj. *euro* apmērā, tai skaitā veiktā atmaksa Eiropas Investīciju bankai (150,0) milj. *euro* apmērā;

Piezīme Nr. KB.5.1.2. Emitēto obligāciju un citu parāda vērtspapīru ilgtermiņa daļa

Šī posteņa būtiskāko palielinājumu valsts budžeta finanšu uzskaitē veido veiktā 10 gadu USD obligāciju emisija ārvalstu finanšu tirgos 1 151,3 milj. *euro* vērtībā un eiroobligāciju emisija 1 685,0 milj. *euro* vērtībā, uz īstermiņu pārklasificētā vidēja un ilgtermiņa parāda vērtspapīru īstermiņa daļa (1 500,0) milj. *euro* vērtībā.

Piezīme Nr. KB.5.1.3. Pārējās ilgtermiņa saistības

Bilances posteņa būtiskas izmaiņas veido:

- Labklājības ministrijas saistību pieaugums 1 763,0 milj. *euro* vērtībā pret valsts fondēto pensiju shēmu dalībniekiem par reģistrētajām iemaksām shēmas dalībnieku kontos;
- Zemkopības ministrijas ilgtermiņa saistību pieaugums 17,1 milj. *euro* vērtībā par piešķirto finansējumu AS “Attīstības finanšu institūcija Altum” Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fonda (EJZF) pasākumu “Kredīta fonds” ietvaros.

*Piezīme Nr. KB.5.2.-5.9. Īstermiņa saistības*1.21. tabula. Īstermiņa saistības (*euro*)

Posteņa nosaukums	Piezīmes Nr.	Pārskata perioda beigās	Pārskata perioda sākumā	Izmaiņas (+, -)	Procentuālā s izmaiņas (3./2.*100)
A	B	1	2	3	4
Īstermiņa saistības	KB.5.2.-5.9.	6 309 364 404	5 406 530 226	902 834 178	16.70
Īstermiņa aizņēmumi un ilgtermiņa aizņēmumu īstermiņa daļa	KB.5.2.	416 482 370	219 449 693	197 032 677	89.78
Īstermiņa saistības pret piegādātājiem un darbuizpildītājiem		201 712 089	190 860 771	10 851 318	5.69
Īstermiņa uzkrātās saistības		1 023 246 400	953 451 924	69 794 476	7.32
Valsts budžeta finanšu uzskaites īstermiņa saistības	KB.5.5.	2 013 348 466	1 704 361 477	308 986 989	18.13
Norēķini par darba samaksu un ieturējumiem (izņemot nodokļus)		94 401 862	72 521 328	21 880 534	30.17
Saistības par nodokļiem, nodevām un citiem maksājumiem	KB.5.7.	305 482 142	177 767 405	127 714 737	71.84
Pārējās īstermiņa saistības		1 054 608 192	1 042 017 501	12 590 691	1.21
Nākamā perioda ieņēmumi, saņemtie avansa maksājumi un transferti	KB.5.9.	1 200 082 883	1 046 100 127	153 982 756	14.72

Piezīme Nr. KB.5.2. Īstermiņa aizņēmumi un ilgtermiņa aizņēmumu īstermiņa daļa

Bilances posteņa būtiskas izmaiņas veido ilgtermiņa aizņēmumu īstermiņa daļas pārklasifikācijas izmaiņas valsts budžeta finanšu uzskaitē, tai skaitā uz īstermiņu pārklasificētā ilgtermiņa aizņēmumu daļa no Eiropas Komisijas 280,0 milj. *euro* apmērā un no Eiropas Investīciju bankas 75,0 milj. *euro* apmērā

Piezīme Nr. KB.5.5. Valsts budžeta finanšu uzskaites īstermiņa saistības

Bilances posteņa būtiskas izmaiņas veido uz īstermiņu pārklasificētā vidēja un ilgtermiņa parāda vērtspapīru daļa ārvalstu finanšu tirgos (eiroobligācijas) 1 110,0 milj. *euro* apmērā, vidēja un ilgtermiņa parāda vērtspapīru daļa iekšzemes finanšu tirgos 390,0 milj. *euro* apmērā un vidēja un ilgtermiņa parāda eiroobligāciju dzēšana (1 320,0) milj. *euro* apmērā.

Piezīme Nr. KB.5.7. Saistības par nodokļiem, nodevām un citiem maksājumiem

Šī bilances posteņa lielāko palielinājumu veido saistību par VID administrētiem valsts budžeta ieņēmumiem pieaugums:

- par iekšzemē iekasēto pievienotās vērtības nodokli 113,9 milj. *euro* apmērā;
- par iedzīvotāju ienākuma nodokli 3,5 milj. *euro* apmērā;
- par uzņēmumu ienākuma nodokli 2,2 milj. *euro* apmērā.

Piezīme Nr. KB.5.9. Nākamo periodu ieņēmumi, saņemtie avansa maksājumi un transferti

Bilances posteņa būtiskas izmaiņas:

- Finanšu ministrijai palielinājums saistībā ar Eiropas Savienības programmu finansējumu Eiropas Savienības dalībvalstu sadarbībai 8,0 milj. *euro* apmērā un saistībā ar muitas kontroles iekārtu robežšķērsošanas vietās pilnveidošanu un rentgena iekārtu uzlabošanu efektīvai muitas kontrolei dzelzceļa robežkontroles punktā 5,9 milj. *euro* apmērā;
- Satiksmes ministrijai palielinājums saistīts ar *Rail Baltica* projekta ietvaros saņemto ārvalstu finanšu palīdzību no AS “RB Rail” 83,1 milj. *euro* apmērā.

Zemibilance*Piezīme Nr. KB.9.1. Zemibilances aktīvi*

1.22. tabula. Zemibilances aktīvi (euro)

Posteņa nosaukums	Piezīmes Nr.	Pārskata perioda beigās	Pārskata perioda sākumā	Izmaiņas (+, -)	Procentuālās izmaiņas (3./2.*100)
A	B	1	2	3	4
Zemibilances aktīvi	KB.9.1.	849 385 774	919 382 364	-69 996 590	-7.61
Iespējamie aktīvi		123 514 623	75 845 070	47 669 553	62.85
Paziņotās dividendes un saņemamie maksājumi par kapitāla daļu izmantošanu	KB.9.1.1.	199 249 132	318 297 226	-119 048 094	-37.40
Aprēķinātie līgumsodi, naudas sodi, soda naudas un kavējuma naudas		253 003 228	278 248 328	-25 245 100	-9.07
Prasības par prettiesiski atsavinātiem aktīviem		1 918 172	2 090 269	-172 097	-8.23
Citi zemibilances aktīvi		271 700 619	244 901 471	26 799 148	10.94

Piezīme Nr. KB.9.1.1. Paziņotās dividendes un saņemamie maksājumi par kapitāla daļu izmantošanu

Lielākās izmaiņas šī zemibilances posteņa vērtībā saistītas ar samazinājumu Ekonomikas ministrijai par paredzamām dividenžu iemaksām valsts budžetā (119,0) milj. *euro* vērtībā.

Piezīme Nr. KB.9.5. Zemibilances pasīvi

1.23. tabula. Zemibilances pasīvi (euro)

Posteņa nosaukums	Piezīmes Nr.	Pārskata perioda beigās	Pārskata perioda sākumā	Izmaiņas (+, -)	Procentuālās izmaiņas (3./2.*100)
A	B	1	2	3	4
Zemibilances pasīvi	KB.9.5.	7 820 620 100	7 067 306 944	753 313 156	10.66
Nākotnes saistības saskaņā ar līgumiem, kas noslēgti par ārvalstu finanšu palīdzības un Eiropas Savienības politiku instrumentu finansētajiem projektiem	KB.9.5.1.	3 352 842 850	2 565 398 365	787 444 485	30.69
Nākotnes saistības saskaņā ar līgumiem un vadības lēmumiem par ilgtermiņa ieguldījumu iegādi un izveidošanu, izņemot tos, kas noslēgti par ārvalstu finanšu palīdzības un Eiropas Savienības politiku instrumentu finansētajiem projektiem	KB.9.5.2.	1 279 488 398	1 465 377 885	-185 889 487	-12.69
Nākotnes saistības saskaņā ar līgumiem un vadības lēmumiem par preču un pakalpojumu iegādi, izņemot tos, kas noslēgti par ārvalstu finanšu palīdzības un		106 679 733	97 514 381	9 165 352	9.40

Posteņa nosaukums	Piezīmes Nr.	Pārskata perioda beigās	Pārskata perioda sākumā	Izmaiņas (+, -)	Procentuālās izmaiņas (3./2.*100)
A	B	1	2	3	4
Eiropas Savienības politiku instrumentu finansētajiem projektiem un nomu					
Saņemtie, bet neapmaksātie avansa attaisnojuma dokumenti		10 085 470	22 087 873	-12 002 403	-54.34
Nākotnes nomas maksājumi		17 972 388	9 541 697	8 430 691	88.36
Izsniegtie galvojumi		34 156 478	36 922 165	-2 765 687	-7.49
Citas zembilances saistības		3 019 394 783	2 870 464 578	148 930 205	5.19

Piezīme Nr. KB.9.5.1. Nākotnes saistības saskaņā ar līgumiem, kas noslēgti par ārvalstu finanšu palīdzības un Eiropas Savienības politiku instrumentu finansētajiem projektiem

Saskaņā ar iestāžu sniegto informāciju par šī zembilances posteņa izmaiņām:

- lielākais palielinājums veidojies Finanšu ministrijai saskaņā ar Eiropas Savienības Atvērēšanas un noturības mehānisma plāna projektu īstenošanas līgumiem 551,4 milj. *euro* apmērā, saskaņā ar Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda 2021.-2027.gada plānošanas perioda projektu īstenošanas līgumiem 437,1 milj. *euro* apmērā;
- Labklājības ministrijai palielinājums saistībā ar uzsāktiem Eiropas Savienības fondu un ārvalstu finanšu palīdzības projektiem labklājības nozarē 134,2 milj. *euro* vērtībā;
- lielākais samazinājums (297,1) milj. *euro* vērtībā bijis Finanšu ministrijai īstenojot Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda 2014.-2020.gada plānošanas perioda finansētus projektus;
- Satiksmes ministrijai izmaiņas (158,3) milj. *euro* vērtībā, veicot noslēgto līgumu izpildi.

Piezīme Nr. KB.9.5.2. Nākotnes saistības saskaņā ar līgumiem un vadības lēmumiem par ilgtermiņa ieguldījumu iegādi un izveidošanu, izņemot tos, kas noslēgti par ārvalstu finanšu palīdzības un Eiropas Savienības politiku instrumentu finansētajiem projektiem

Saskaņā ar iestāžu sniegto informāciju šī zembilances posteņa izmaiņas veido:

- Aizsardzības ministrijas nākotnes saistību samazinājums (339,5) milj. *euro* vērtībā par bruņojumu, pretgaisa aizsardzības sistēmu iegādi;
- Finanšu ministrijai samazinājums par piešķirtajiem budžeta līdzekļiem VAS "Valsts nekustamie īpašumi" par īstenojamiem projektiem (23,4) milj. *euro* vērtībā;
- Rīgas valstspilsētas pašvaldībai palielinājušās saistības pret SIA "ZZ Dats" par Rīgas domes vienotās informācijas sistēmas (RDVIS) uzturēšanu un papildināšanu 13,6 milj. *euro* un satiksmes infrastruktūras būvniecību 61,7 milj. *euro* vērtībā;
- Tieslietu ministrijai palielinājumu 68,8 milj. *euro* vērtībā veido atzītās saistības par jaunā cietuma Liepājā būvniecību.

Ārlietu ministrija zembilances postenī "Citas zembilances saistības" uzrādījusi Latvijas iespējamās saistības no dalības Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijā par tās dabinieku pēcnodarbinātības labumiem 4,8 milj. *euro* vērtībā.

Vispārīgās piezīmes***Piezīme Nr. VI. Aktīvi, kas saņemti kā ziedojumi un dāvinājumi un brīvprātīgo darbība******Piezīme Nr. VI. Aktīvi, kas saņemti kā ziedojumi un dāvinājumi***

Saskaņā ar ministriju, centrālo valsts iestāžu un pašvaldību sniegto informāciju pārskata periodā aktīvu, kas saņemti kā ziedojumi un dāvinājumi, sākotnēji noteiktā patiesā vērtība ir 38,3 milj. euro un tā norādīta 1.24. tabulā sadalījumā pa aktīvu bilances posteņiem:

1.24. tabula. Aktīvi, kas saņemti kā ziedojumi un dāvinājumi (euro)

Aktīva apraksts	Sākotnēji noteiktā patiesā vērtība
A	1
Ilgtermiņa ieguldījumi	31 256 800
Nemateriālie ieguldījumi	8 593
Pamatlīdzekļi	31 234 408
Ieguldījuma īpašumi	13 799
Apgrozāmie līdzekļi	7 078 862
Krājumi	5 230 304
Naudas līdzekļi	1 848 558

Piezīme Nr. VI. Informācija par brīvprātīgo darbību

Saskaņā ar ministriju un pašvaldību sniegto informāciju pārskata gadā funkciju nodrošināšanai un dažādu projektu ievaros izmantots arī brīvprātīgais darbs, galvenokārt pašvaldībās dažādu pasākumu un aktivitāšu nodrošināšanai.

Piezīme Nr. V3. Informācija par finanšu nomu***Piezīme Nr. V3. Informācija par finanšu nomā nodotajiem aktīviem un saņemtajiem maksājumiem***

Saskaņā ar ministriju, centrālo valsts iestāžu un pašvaldību sniegto informāciju pārskata perioda beigās atzītas prasības par finanšu nomā nodotajiem aktīviem diskontētajā vērtībā 6,5 milj. euro vērtībā un tās sadalījumā pa aktīvu bilances posteņiem un saņemtajiem maksājumiem norādītas 1.25. tabulā:

1.25. tabula. Informācija par finanšu nomā nodotajiem aktīviem un saņemtajiem maksājumiem (euro)

Kontu grupa	Saņemamie maksājumi				Prasība (diskontētie ieņēmumi) pārskata perioda beigās
	kopā līdz līguma termiņa beigām	2025	2026	2027	
A	1	2	3	4	5
Ilgtermiņa ieguldījumi	7 098 986	2 771 741	1 352 264	971 302	5 596 214
Zeme un būves	3 060 588	1 445 207	541 288	369 846	2 571 230
Turējumā nodotie valsts un pašvaldību īpašumi	417 948	127 916	76 964	52 647	271 131
Ieguldījuma īpašumi	1 933 282	781 286	385 855	251 755	1 547 160
Turējumā nodotie ieguldījuma īpašumi	1 687 168	417 332	348 157	297 054	1 206 693
Apgrozāmie līdzekļi	935 785	403 079	221 936	161 854	930 105
Gatavie ražojumi, pasūtījumi un krājumi atsavināšanai	935 785	403 079	221 936	161 854	930 105

Piezīme Nr. V3. Informācija par finanšu nomā saņemtiem aktīviem un veicamiem maksājumiem

Saskaņā ar ministriju, centrālo valsts iestāžu un pašvaldību sniegto informāciju saistības par finanšu nomā saņemtajiem aktīviem diskontētājā vērtībā pārskata perioda beigās atzītas 12,6 milj. *euro* vērtībā un tās sadalījumā pa aktīvu bilances posteņiem un saņemamajiem maksājumiem norādītas 1.26. tabulā:

1.26. tabula. Informācija par finanšu nomā saņemtajiem aktīviem un veicamiem maksājumiem (*euro*)

Kontu grupa	Atlikusī vērtība (bilances vērtība) pārskata perioda beigās	Nākotnes minimālie nomas maksājumi				Saistības (diskontētie izdevumi) pārskata perioda beigās
		kopā līdz līguma termiņa beigām	2025	2026	2027	
A	1	2	3	4	5	6
Ilgtermiņa ieguldījumi	33 136 864	12 104 148	3 023 756	2 625 096	2 557 809	11 689 898
Licences, koncesijas un patenti, preču zīmes un tamlīdzīgas tiesības	4 502	5 260	2 730	0	0	5 213
Pārējie pamatlīdzekļi	901 037	868 704	296 269	293 870	226 583	848 033
Turējumā nodotie valsts un pašvaldību īpašumi	32 231 325	11 230 184	2 724 757	2 331 226	2 331 226	10 836 652
Agrozāmie līdzekļi	75 422	1 133 216	189 172	185 972	185 370	900 000
Inventārs	75 422	1 133 216	189 172	185 972	185 370	900 000

*Piezīme Nr. V4. Informācija par operatīvo nomu**Piezīme Nr. V4. Informācija par operatīvajā nomā nodotajiem aktīviem un saņemamajiem maksājumiem*

Saskaņā ar ministriju, centrālo valsts iestāžu un pašvaldību sniegto informāciju par operatīvajā nomā nodotajiem aktīviem un saņemamajiem maksājumiem aktīvu bilances vērtībā pārskata perioda beigās ir 372,3 milj. *euro* un tā sadalījumā pa aktīvu bilances posteņiem un saņemamiem maksājumiem norādīta 1.27.tabulā:

1.27. tabula. Informācija par operatīvajā nomā nodotajiem aktīviem un saņemamajiem maksājumiem (*euro*)

Kontu grupa	Aktīva atlikusī vērtība (bilances vērtība)		Saņemamie maksājumi			
	pārskata perioda sākumā	pārskata perioda beigās	kopā līdz līguma termiņa beigām	2025	2026	2027
A	1	2	3	4	5	6
Ilgtermiņa ieguldījumi	333 057 633	372 335 561	266 430 788	28 055 986	23 666 675	21 239 310
Licences, koncesijas un patenti, preču zīmes un tamlīdzīgas tiesības	4 415	1 986	48 346	14 781	11 428	4 345
Zeme un būves	160 552 756	202 110 856	188 290 622	17 913 864	14 145 800	12 600 168
Tehnoloģiskās iekārtas un mašīnas	51 440	37 452	10 563	9 807	378	378
Pārējie pamatlīdzekļi	1 906 748	2 526 989	626 255	132 063	115 599	98 647
Turējumā nodotie valsts un pašvaldību īpašumi	356 415	1 251 415	5 070 835	729 224	557 728	447 158
Bioloģiskie un pazemes aktīvi	570 160	568 215	2 463	810	644	531
Ieguldījuma īpašumi	167 909 419	164 215 475	71 700 550	9 048 971	8 704 836	8 007 850
Turējumā nodotie ieguldījuma īpašumi	1 700 061	1 616 708	678 120	206 429	130 225	80 196

Kontu grupa	Aktīva atlikusi vērtība (bilances vērtība)		Saņemamie maksājumi			
	pārskata perioda sākumā	pārskata perioda beigās	kopā līdz līguma termiņa beigām	2025	2026	2027
A	1	2	3	4	5	6
Bioloģiskie aktīvi lauksaimnieciskajai darbībai	6 219	6 465	3 034	37	37	37
Apgrozāmie līdzekļi	6 369	3 552	135 519	52 285	35 875	32 538
Inventārs	6 369	3 552	135 519	52 285	35 875	32 538

Piezīme Nr. V4. Informācija par operatīvajā nomā saņemtajiem aktīviem un veicamajiem maksājumiem

Saskaņā ar ministriju, centrālo valsts iestāžu un pašvaldību sniegto informāciju par operatīvajā nomā saņemtajiem aktīviem pārskata periodā atzītie izdevumi ir 95,5 milj. *euro* vērtībā un pārskata perioda beigās neatceļamās nomas maksājumi ir 18,0 milj. *euro* vērtībā, to sadalījums pa aktīvu bilances posteņiem un nākotnes maksājumiem norādīts 1.28. tabulā:

1.28. tabula. Informācija par operatīvajā nomā saņemtajiem aktīviem un veicamajiem maksājumiem (*euro*)

Kontu grupa	Pārskata periodā atzītie izdevumi par nomu	Neatceļamās nomas maksājumi				Neatceļamā apakšnoma (ieņēmumi)
		pārskata perioda beigās	2024	2025	2026	
A	1	2	3	4	5	6
Ilgtermiņa ieguldījumi	92 203 394	17 957 938	12 201 738	9 857 755	10 702 623	0
Licences, koncesijas un patenti, preču zīmes un tamlīdzīgas tiesības	2 876 331	47 021	47 021	0	0	0
Pārējie nemateriālie ieguldījumi	13 605	0	0	0	0	0
Zeme un būves	71 405 615	15 516 672	10 175 745	8 570 522	9 621 056	0
Tehnoloģiskās iekārtas un mašīnas	341 131	154 440	154 440	0	0	0
Pārējie pamatlīdzekļi	17 460 278	2 110 615	1 695 342	1 287 233	1 081 567	0
Ilgtermiņa ieguldījumi nomātajos pamatlīdzekļos	106 434	129 190	129 190	0	0	0
Apgrozāmie līdzekļi	3 333 845	14 450	14 341	7 199	6 249	0
Inventārs	3 333 845	14 450	14 341	7 199	6 249	0

Piezīme Nr. V5. Valsts ieņēmumu dienesta administrēto nodokļu, nodevu un citu tā administrēto uz valsts budžetu attiecināmu maksājumu rezultāts

Pārskata gada beigās nodokļu prasību bruto summa ir 2 297,7 milj. *euro*, bet nodokļu saistību summa ir 1 073,9 milj. *euro*, kas veido lielāko daļu no valsts budžeta ieņēmumu prasībām un saistībām.

Nodokļu prasību kopsumma pret nodokļu maksātājiem, pret kuriem prasības apjoms pārsniedz 1 milj. *euro*, ir 260,4 milj. *euro*. Lielākā daļa nodokļu prasību apmaksas termiņš ir viena gada laikā pēc bilances datuma. Lielāko nodokļu prasību pieaugumu pārskata gadā veido ieņēmumi no iedzīvotāju ienākuma nodokļa un solidaritātes nodokļa – 83,7 milj. *euro* un ieņēmumi no juridisko personu ienākuma nodokļa – 65,0 milj. *euro*.

Nodokļu saistību pieaugumu pārskata gadā veido galvenokārt saistības par pievienotās vērtības nodokli 123,0 milj. *euro*, par iedzīvotāju ienākuma nodokli 41,7 milj. *euro*, par muitas nodokli 5,0 milj. *euro*.

Detalizēta informācija par nodokļu prasību sadalījumu atbilstoši apmaksas termiņiem, nodokļu prasību struktūras izmaiņām un prasībām, kas pārsniedz 1 milj. *euro*, ir pieejama Valsts kases tīmekļvietnē sadaļā “Pārskati un tāmes” → Latvijas Republikas gada pārskats → 2024. gada pārskats → ePārskatu informācija → Finanšu pārskata posteņu skaidrojums → V5.piezīme.

Piezīme Nr. V6. Tiesvedības

Saskaņā ar budžeta iestāžu novērtējumu un sniegto informāciju ārvalstu un starptautiskajās tiesu institūcijās notiekošām tiesvedībām izveidoti uzkrājumi 4,8 milj. *euro* vērtībā, lielākie uzkrājumi izveidoti Ogres novada pašvaldībai. Citām tiesvedībām lielākie uzkrājumi izveidoti Iekšlietu ministrijai 5,1 milj. *euro* vērtībā. Lielākās zembilances saistības par citām tiesvedībām uzskaitītas Finanšu ministrijai 6,0 milj. *euro* vērtībā, Ekonomikas ministrijai 2,6 milj. *euro* un Rīgas pilsētas pašvaldībai 1,3 milj. *euro* vērtībā. Pārskata gadā lielākie izdevumi saistībā ar tiesvedībām bijuši Ministru kabinetam 2,2 milj. *euro* vērtībā.

Piezīme Nr. V7. Informācija par publisko un privāto partnerību

Piezīme Nr. V7. Informācija par partnerības līgumu

Publiskās un privātās partnerības līgumus par pirmsskolas izglītības iestāžu būvniecību īstenojušas Mārupes novada pašvaldība saskaņā ar līgumu Nr.5-25/134-2009, Ķekavas novada pašvaldība – līgums Nr.133/2009 un Tukuma novada pašvaldība – līgums Nr.391.

Publiskās un privātās partnerības līgumu Nr. SM2021/-26 par autoceļa E67/A7 Rīga-Bauska-Lietuvas robeža posma (Ķekavas apvedceļa) projektēšanu, būvniecību un uzturēšanu īstenojusi Satiksmes ministrija.

Piezīme Nr.V7. Informācija par pamatlīdzekļiem, kas analītiski nodalīti par partnerības aktīviem

Pārskata gadā atbilstoši noslēgtajam līgumam Satiksmes ministrijas un pašvaldību uzskaitē analītiski nodalīti partnerības aktīvi un nepabeigtā būvniecība, par ko sniegta informācija 1.29.tabulā.

1.29. tabula. Informācija par pamatlīdzekļiem, kas analītiski nodalīti par partnerības aktīviem (euro)

Kontu grupa	Pārskata periodā			Iepriekšējā pārskata periodā		
	sākotnējā vērtība (+)	nolietojums (-)	vērtības samazinājums (+,-)	sākotnējā vērtība (+)	nolietojums (-)	vērtības samazinājums (+,-)
A	1	2	3	4	5	6
Pamatlīdzekļi	168 031 110	-9 867 169	0	129 470 481	-1 526 542	0
Zeme un būves	167 073 131	-9 724 807	0	129 167 452	-1 390 717	0
Pārējie pamatlīdzekļi	170 756	-142 362	0	171 708	-135 825	0
Pamatlīdzekļu izveidošana un nepabeigtā būvniecība	770 945	0	0	115 043	0	0
Bioloģiskie un pazemes aktīvi	16 278	0	0	16 278	0	0

Piezīme Nr. V7. Informācija par saistībām un privātā partnera sniegtajiem pakalpojumiem partnerības līguma ietvaros

Pārskata gada beigās partnerības līguma ietvaros saistības pret piegādātājiem un darbuzņēmējiem par sniegtajiem pakalpojumiem ir atzītas 271,9 milj. *euro* vērtībā un 1.30. tabulā sniegta informācija par to nākotnes maksājumiem un par izdevumiem līdz līguma termiņa beigām.

1.30. tabula. Informācija par saistībām un privātā partnera sniegtajiem pakalpojumiem partnerības līguma ietvaros (euro)

Kontu grupa	Uzskaites vērtība		Nākotnes maksājumi			
	pārskata perioda beigās	pārskata perioda sākumā	kopā līdz līguma termiņa beigām	2025	2026	2027
A	1	2	3	4	5	6
Saistības pret piegādātājiem un darbuzņēmējiem	271 881 589	272 433 545	271 881 589	14 124 639	14 002 917	14 041 341
Izdevumi	x	x	55 412 096	3 594 284	3 268 439	3 297 070

Piezīme Nr. V8. Informācija par radniecīgo un asociēto kapitālsabiedrību pārvaldību

Saskaņā ar ministriju un pašvaldību sniegto informāciju nākamajos pārskata gados plānotais finansējums kapitālsabiedrībām ir apkopots 1.31.tabulā:

1.31. tabula. Informācija par kapitālsabiedrību pārvaldību (euro)

Finansējuma veids	Apstiprinātais finansējums		
	2025	2026	2027
A	1	2	3
Aizņēmums no valsts budžeta vai komercbankām	859 905 928	1 150 746 729	1 838 280 183
Subsīdijas, dotācijas, ieguldījums kapitālā	1 315 035 430	541 727 128	516 101 183
Kopā	2 174 941 358	1 692 473 857	2 354 381 366

Lielākie aizņēmumi nākamajā gadā plānoti:

- AS “Latvenergo” 722,7 milj. *euro* vērtībā investīciju projektu realizēšanai;
- SIA “Rīgas ūdens” 35,0 milj. *euro* vērtībā ūdenssaimniecības infrastruktūras investīciju projektu finansēšanai;
- AS “Rīgas Siltums” 41,7 milj. *euro* vērtībā remontdarbu finansēšanai un refinansēšanai.

Lielākais finansējums subsīdiju, dotāciju un ieguldījumu veidā nākamajā gadā plānots:

- VAS “Latvijas Valsts ceļi” 249,5 milj. *euro* vērtībā valsts autoceļu uzturēšanai un atjaunošanai;
- SIA “Rīgas Austrumu klīniskā universitātes slimnīca” 195,4 milj. *euro* vērtībā stacionārai un ambulatorai palīdzībai un citiem pakalpojumiem;
- Rīgas pašvaldības SIA “Rīgas satiksme” 156,2 milj. *euro* vērtībā sabiedriskā transporta pakalpojumu sniegšanai Rīgas pilsētas sabiedriskā transporta maršrutu tīklā;
- VSIA “Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca” 163,2 milj. *euro* vērtībā stacionārai un ambulatorai palīdzībai un citiem pakalpojumiem.

Piezīme Nr. V9. Informācija par finanšu instrumentiem

Piezīme Nr. V9. Informācija par finanšu aktīvu un finanšu saistību sadalījumu pa finanšu instrumentu kategorijām un instrumentiem un cita informācija

Informācija par ministriju, centrālo valsts iestāžu, pašvaldību un valsts budžeta finanšu uzskaitē atzītiem finanšu aktīviem un finanšu saistībām sniegta 1.32.tabulā sadalījumā pa:

- finanšu instrumentu kategorijām;
- finanšu instrumentiem.

Informācija piezīmē konsolidēta par savstarpējiem valsts budžeta finanšu uzskaites un valsts un pašvaldību budžeta iestāžu aktīvu un saistību atlikumiem.

1.32. tabula. Informācija par finanšu aktīvu un finanšu saistību sadalījumu pa finanšu instrumentu kategorijām un instrumentiem un cita informācija (euro)

Finanšu instrumentu kategorijas un finanšu instrumenta nosaukums	Pārskata perioda beigās	Pārskata perioda sākumā
A	1	2
Finanšu aktīvi	1 366 251 641	1 253 291 940
Patiesajā vērtībā novērtēti finanšu aktīvi	40 907 014	6 194
Atvasinātie finanšu instrumenti	40 901 913	0
Vērtspapīri	5 101	6 194
Līdz termiņa beigām turēti ieguldījumi	132 854 187	42 356 005
Vērtspapīri	50 945 652	0
Noguldījumi	81 908 535	42 356 005
Aizdevumi un prasības	415 840 966	451 743 956
Aizdevumi	409 451 204	446 940 721
Prasības, kas ir finanšu instrumenti	6 388 961	4 801 922
Pārējie finanšu instrumenti	801	1 313
Pārdošanai pieejami finanšu aktīvi	776 649 474	759 185 785
Vērtspapīri	164	0
Pārējie finanšu instrumenti	776 649 310	759 185 785
Finanšu saistības	19 314 180 063	17 788 808 952
Patiesajā vērtībā novērtētas finanšu saistības	607 394 086	606 361 912
Atvasinātie finanšu instrumenti	53 840 609	67 391 020
Pārējie finanšu instrumenti	553 553 477	538 970 892
Pārējās finanšu saistības	18 706 785 977	17 182 447 040
Emitētie vērtspapīri	17 062 952 904	15 373 784 449
Aizņēmumi	1 191 098 662	1 382 890 991
Pieņemtie noguldījumi	77 728 519	45 426 401
Pārējie finanšu instrumenti	375 005 892	380 345 199
Zembilances posteņos iekļautie finanšu instrumenti	34 156 478	36 922 165
Garantijas	34 156 478	36 922 165

Ministru kabineta 2018.gada 13.februāra noteikumi Nr.87 “Grāmatvedības uzskaites kārtība budžeta iestādēs” nosaka finanšu instrumentu patiesās vērtības vērtēšanas metodes:

- konkrētā finanšu instrumenta darījuma cena vai identisku aktīvu vai saistību kotētās cenas aktīvos tirgos (patiesās vērtības hierarhijas 1. līmenis);
- ja finanšu instrumentam nav tirgus cenas, bet šāda cena ir atsevišķām tā komponentēm vai līdzīgiem finanšu instrumentiem, šī instrumenta tirgus cenu var noteikt, ņemot vērā tā

komponenšu vai līdzīgo finanšu instrumentu tirgus cenu (patiesās vērtības hierarhijas 2. līmenis);

- ja nav iespējams noteikt finanšu instrumenta tirgus cenu, tā patieso vērtību nosaka, pamatojoties uz vērtību, kas aprēķināta, izmantojot vispāratzītas un piemērotas novērtēšanas metodes, ja aprēķinātā vērtība parāda šī instrumenta iespējamo tirgus cenu. Patiesās vērtības novērtēšanas metodi izstrādā komisija vai speciālists. Novērtēšanas metodes aktualitāti pārskata ne retāk kā reizi pārskata gadā (patiesās vērtības hierarhijas 3. līmenis).

Saimnieciskā gada pārskatā patiesajā vērtībā novērtētie finanšu instrumenti, kas ir finanšu aktīvi, 1,7 milj. euro vērtībā uzrādīti patiesās vērtības hierarhijas 1. līmenī, 40,9 milj. euro vērtībā – patiesās vērtības hierarhijas 2. līmenī, savukārt finanšu saistībās uzrādītie finanšu instrumenti 53,8 milj. euro vērtībā – patiesās vērtības hierarhijas 3. līmenī. Finanšu ministrijas pārdošanai pieejamie finanšu aktīvi 774,7 milj. euro vērtībā novērtēti izmaksu vērtībā.

Piezīme Nr. V9. Informācija par ieķīlātajiem aktīviem saistību vai iespējamo saistību nodrošinājumam sadalījumā pa finanšu instrumentiem

Saskaņā ar budžeta iestāžu sniegto informāciju (1.33.tabulā) lielāko nekustamā īpašuma nodrošinājumu par saņemtajiem aizņēmumiem sniegušas Rīgas pilsētas pašvaldība 40,7 milj. euro, Izglītības un zinātnes ministrija – Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmija 15,4 milj. euro un Latvijas Universitāte 3,4 milj. euro vērtībā.

1.33. tabula. Informācija par ieķīlātajiem aktīviem saistību vai iespējamo saistību nodrošinājumam sadalījumā pa finanšu instrumentiem (euro)

Finanšu instrumenta/ konta nosaukums	Aktīva uzskaites (atlikusi) vērtība	
	pārskata perioda beigās	pārskata perioda sākumā
A	1	2
Finanšu saistību nodrošinājums	59 745 520	62 390 724
Aizņēmumu nodrošinājums	59 745 520	62 390 724
Zeme un būves	15 684 324	17 277 677
Tehnoloģiskās iekārtas un mašīnas	3 375 270	4 081 844
Turējumā nodotie valsts un pašvaldību īpašumi	40 685 926	41 031 203

Piezīme Nr. V9. Informācija par finanšu instrumentu maksimālo pakļautību kredītriskam un to kredītqualitāti, sadalījumā pa termiņa kavējuma dienām

Informācija par ministriju un pašvaldību, kā arī valsts budžeta finanšu uzskaitē atzīto finanšu aktīvu apmaksas vai izpildes termiņu kavējumu un izveidoto vērtības samazinājumu sadalījumā pa finanšu instrumentu veidiem sniegta 1.34.tabulā.

1.34. tabula. Informācija par finanšu instrumentu maksimālo pakļautību kredītriskam un to kredītqualitāti, sadalījumā pa termiņa kavējuma dienām (euro)

Finanšu instrumenta nosaukums, maksimālās pakļautības kredītriskam apraksts, termiņa kavējuma sadalījums	Pārskata perioda beigās			Pārskata perioda sākumā		
	bruto (+)	vērtības samazinājums (+,-)	uzskaites vērtība	bruto (+)	vērtības samazinājums (+,-)	uzskaites vērtība
A	1	2	3	4	5	6
Finanšu aktīvi	1 735 864 784	-420 558 795	1 315 305 989	1 674 442 066	-421 150 126	1 253 291 940
<i>termiņš nav kavēts, bet finanšu instrumentiem gan ir, gan arī nav aprēķināts vērtības samazinājums;</i>	1 316 326 210	-2 048 511	1 314 277 699	1 254 957 720	-2 373 101	1 252 584 619

FINANŠU PĀRSKATA PIELIKUMS

Finanšu instrumenta nosaukums, maksimālās pakļautības kreditriskam apraksts, termiņa kavējuma sadalījums	Pārskata perioda beigās			Pārskata perioda sākumā		
	bruto (+)	vērtības samazinājums (+,-)	uzskaites vērtība	bruto (+)	vērtības samazinājums (+,-)	uzskaites vērtība
A	1	2	3	4	5	6
Atvasinātie finanšu instrumenti	40 901 913	0	40 901 913	0	0	0
Vērtspapīri	164	0	164	1 093	0	1 093
Noguldījumi	81 908 535	0	81 908 535	42 356 005	0	42 356 005
Aizdevumi	410 404 882	-959 879	409 445 003	447 950 261	-1 016 343	446 933 918
Prasības, kas ir finanšu instrumenti	6 434 637	-1 062 664	5 371 973	5 309 779	-1 203 274	4 106 505
Pārējie finanšu instrumenti	776 676 079	-25 968	776 650 111	759 340 582	-153 484	759 187 098
<i>termiņš ir kavēts, bet finanšu instrumentu vērtība nav samazinājusies, sadalījumā pa kavējuma termiņiem;</i>	660 533	x	660 533	609 793	x	609 793
līdz 30 dienām	647 420	x	647 420	591 692	x	591 692
no 31 līdz 90 dienām	1 609	x	1 609	2 178	x	2 178
no 91 līdz 180 dienām	0	x	0	3 009	x	3 009
vairāk par 360 dienām	11 504	x	11 504	12 914	x	12 914
Vērtspapīri	5 101	x	5 101	5 101	x	5 101
vairāk par 360 dienām	5 101	x	5 101	5 101	x	5 101
Prasības, kas ir finanšu instrumenti	655 432	x	655 432	604 692	x	604 692
līdz 30 dienām	647 420	x	647 420	591 692	x	591 692
no 31 līdz 90 dienām	1 609	x	1 609	2 178	x	2 178
no 91 līdz 180 dienām	0	x	0	3 009	x	3 009
vairāk par 360 dienām	6 403	x	6 403	7 813	x	7 813
<i>termiņš ir kavēts un finanšu instrumentu vērtība ir samazinājusies, sadalījumā pa kavējuma termiņiem;</i>	418 878 041	-418 510 284	367 757	418 874 553	-418 777 025	97 528
līdz 30 dienām	248 550	-7 292	241 258	8 586	-5 631	2 955
no 31 līdz 90 dienām	23 452	-12 523	10 929	16 577	-10 590	5 987
no 91 līdz 180 dienām	136 856	-34 811	102 045	98 890	-24 600	74 290
no 181 līdz 360 dienām	9 922	-8 614	1 308	22 566	-20 697	1 869
vairāk par 360 dienām	418 459 261	-418 447 044	12 217	418 727 934	-418 715 507	12 427
Vērtspapīri	22 457 000	-22 457 000	0	22 457 000	-22 457 000	0
vairāk par 360 dienām	22 457 000	-22 457 000	0	22 457 000	-22 457 000	0
Aizdevumi	964 368	-958 167	6 201	1 000 500	-993 697	6 803
vairāk par 360 dienām	964 368	-958 167	6 201	1 000 500	-993 697	6 803
Prasības, kas ir finanšu instrumenti	395 456 673	-395 095 117	361 556	395 417 053	-395 326 328	90 725
līdz 30 dienām	248 550	-7 292	241 258	8 586	-5 631	2 955
no 31 līdz 90 dienām	23 452	-12 523	10 929	16 577	-10 590	5 987
no 91 līdz 180 dienām	136 856	-34 811	102 045	98 890	-24 600	74 290
no 181 līdz 360 dienām	9 922	-8 614	1 308	22 566	-20 697	1 869
vairāk par 360 dienām	395 037 893	-395 031 877	6 016	395 270 434	-395 264 810	5 624

FINANŠU PĀRSKATA PIELIKUMS

Finanšu instrumenta nosaukums, maksimālās pakļautības kredītriskam apraksts, termiņa kavējuma sadalījums	Pārskata perioda beigās			Pārskata perioda sākumā		
	bruto (+)	vērtības samazinājums (+,-)	uzskaites vērtība	bruto (+)	vērtības samazinājums (+,-)	uzskaites vērtība
A	1	2	3	4	5	6
Zembilances posteņos iekļautie finanšu instrumenti	2 425 551 764	0	2 425 551 764	2 408 806 532	0	2 408 806 532

Informācija piezīmē konsolidēta par savstarpējiem valsts budžeta finanšu uzskaites un valsts un pašvaldību budžeta iestāžu aktīvu un saistību atlikumiem.

Piezīme Nr. V9. Informācija par nodrošinātajiem finanšu aktīviem, kas pakļauti kredītriskam, sadalījumā pa finanšu instrumentiem

Informācija par valsts un pašvaldību budžeta iestāžu, kā arī valsts budžeta finanšu uzskaitē atzītajiem nodrošinātajiem finanšu aktīviem sadalījumā pa finanšu instrumentu veidiem sniegta 1.35. tabulā.

1.35. tabula. Informācija par nodrošinātajiem finanšu aktīviem, kas pakļauti kredītriskam, sadalījumā pa finanšu instrumentiem (euro)

Finanšu instrumenta nosaukums	Uzskaites (atlikusī) vērtība	
	pārskata perioda beigās	pārskata perioda sākumā
A	1	2
Finanšu aktīvi	1 315 305 990	1 253 291 938
Atvasinātie finanšu instrumenti	40 901 913	0
Vērtspapīri	5 265	6 194
Noguldījumi	81 908 535	42 356 005
Aizdevumi	409 451 205	446 940 719
Prasības, kas ir finanšu instrumenti	6 388 961	4 801 922
Pārējie finanšu instrumenti	776 650 111	759 187 098

Informācija piezīmē konsolidēta par savstarpējiem valsts budžeta finanšu uzskaites un valsts un pašvaldību budžeta iestāžu atlikumiem.

Finanšu aktīvu nodrošinājuma (nekustamais īpašums, citi nefinanšu aktīvi, finanšu aktīvi un cits nodrošinājums) vērtība pārskata gada beigās ir 2 354,6 milj. euro, tai skaitā aizdevumiem – ir 2 353,3 milj. euro un prasībām, kas ir finanšu instrumenti – 1,3 milj. euro.

Piezīme Nr. V9. Informācija par finanšu saistību nediskontēto nākotnes naudas plūsmas termiņstruktūru sadalījumā pa finanšu instrumentiem

Informācija par ministriju un pašvaldību, kā arī valsts budžeta finanšu uzskaitē atzītajām nediskontētām finanšu saistībām (naudas plūsmu) sadalījumā pa finanšu instrumentu veidiem sniegta 1.36. tabulā.

1.36. tabula. Informācija par finanšu saistību nediskontēto nākotnes naudas plūsmas termiņstruktūru sadalījumā pa finanšu instrumentiem (euro)

Finanšu saistību un instrumenta nosaukums	Pārskata perioda beigās				Pārskata perioda sākumā			
	līdz 1 gadam	no 1 gada līdz 5 gadiem	vairāk par 5 gadiem	kopā	līdz 1 gadam	no 1 gada līdz 5 gadiem	vairāk par 5 gadiem	kopā
A	1	2	3	4	5	6	7	8
Finanšu saistības	2 814 003 505	11 686 746 765	11 308 743 697	25 809 493 967	2 301 857 873	12 042 081 796	9 669 241 985	24 013 181 654
Neatvasinātās finanšu saistības	2 798 043 505	11 646 846 765	11 308 743 697	25 753 633 967	2 285 897 873	11 986 221 796	9 669 241 985	23 941 361 654
Emitētie vērtspapīri	1 613 235 147	9 429 080 680	8 433 289 868	19 475 605 695	1 779 482 451	9 310 154 849	6 740 343 346	17 829 980 646
Aizņēmumi	620 860 794	1 090 154 867	1 954 361 444	3 665 377 105	427 612 531	1 499 817 469	2 015 693 446	3 943 123 446
Pieņemtie noguldījumi	545 214 782	1 104 631 267	0	1 649 846 049	50 645 199	1 127 755 067	0	1 178 400 266
Pārējie finanšu instrumenti	18 732 782	22 979 951	921 092 385	962 805 118	28 157 692	48 494 411	913 205 193	989 857 296
Atvasinātās finanšu saistības	15 960 000	39 900 000	0	55 860 000	15 960 000	55 860 000	0	71 820 000
Atvasinātie finanšu instrumenti	15 960 000	39 900 000	0	55 860 000	15 960 000	55 860 000	0	71 820 000

Atvasinātie finanšu instrumenti

Konsolidētajā bilanci uzrādīti Valsts kases un Rīgas valstspilsētas pašvaldības izmantotie atvasinātie finanšu instrumenti.

Rīgas pilsētas pašvaldības izmantotais atvasinātais finanšu instruments 2024. gada pārskatā klasificēts finanšu instrumentu kategorijā “Patiesajā vērtībā novērtētas finanšu saistības” (skatīt 1.32.tabulu) un uzrādīts bilances postenī “Ilgtērmiņa saistības par atvasinātajiem finanšu instrumentiem” un “Pārējās īstermiņa saistības” tā patiesajā vērtībā 53,8 milj. euro, ņemot vērā tirgus cenu perioda beigu dienā un balstoties uz Rīgas pilsētas pašvaldības izstrādātu aprēķinu metodoloģiju un principiem, un tas ietilpst patiesās vērtības hierarhijas 3. līmenī.

Valsts kase pārskata gadā noslēgusi jaunu valūtu un procentu likmju mijmaiņas darījumu – CCIRS atvasināto finanšu instrumentu, kura ietvaros notiek apmaiņa ar naudas plūsmām dažādās valūtās (procentu un pamatsummas maksājumiem). Atvasinātais finanšu instruments ir klasificēts kā riska ierobežošanas instruments un tas 2024.gada pārskatā uzrādīts bilances postenī “Ilgtērmiņa prasības par atvasinātajiem finanšu instrumentiem” tā patiesajā vērtībā 40,9 milj. euro, kas tiek aprēķināta kā diskontētā instrumenta naudas plūsma. Valsts kases izmantotais atvasinātais finanšu instruments ietilpst patiesās vērtības hierarhijas 2. līmenī, jo tā patiesās vērtības novērtēšanas metode balstīta uz tirgus cenām.

Riska ierobežošanas uzskaitē

Valsts budžeta finanšu uzskaitē atvasinātam finanšu instrumentam – valūtu un procentu likmju mijmaiņas darījumam (CCIRS) Valsts kase piemēroja naudas plūsmas riska ierobežošanu.

CCIRS darījums tika noslēgts, lai nodrošinātu tīrā parāda valūtu kompozīcijas ievērošanu pieļaujamās robežās, kā arī izslēgtu valūtu svārstību risku procentu maksājumiem par ne euro valūtā emitētām obligācijām. Slēdzot attiecīgo atvasināto finanšu instrumenta darījumu vērtspapīru emisijas brīdī ne euro valūtā, tiek fiksēts valūtas kurss, par kuru darījuma puses apmainās ar darījuma pamatsummām (attiecīgi emisijas brīdī un vēlāk emisijas dzēšanas brīdī), kā arī par kuru efektīvi tiek veikti un attiecīgi saņemti līdzekļi procentu maksājumu veikšanai – tādējādi izslēdzot valūtu svārstību risku procentu (kupona) maksājumiem.

Piezīme Nr. V10. Nekoriģējošie notikumi pēc bilances datuma

Ministru kabineta gada pārskatā ir sniegta informācija par starptautisko tiesvedības procesu virzības gaitu, vienlaicīgi nav pietiekamas informācijas, lai ticami aplēstu finansiālo ietekmi nākamajos pārskata gados.

Satversmes tiesā ierosinātajā lietā Nr. 2024-09-01 "Par Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 8.4 panta otrās, trešās (redakcijā, kas bija spēkā no 2024. gada 1. janvāra līdz 2024. gada 4. jūnijam), ceturtās, piektās, sestās, desmitās, vienpadsmitās, divpadsmitās, trīspadsmitās, piecpadsmitās daļas un pārejas noteikumu 43. punkta atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 1. pantam un 105. panta pirmajiem trim teikumiem, kā arī Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 8.4 panta desmitās daļas 2. punkta atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 91. panta pirmajam teikumam" līdz 2025.gada 15.jūlijam nav pieņemts lēmums, jo Satversmes tiesa 2025.gada 31.martā pieņēma lēmumu par jautājumu uzdošanu Eiropas Savienības Tiesai prejudiciāla lēmuma pieņemšanai lietā Nr. 2024-09-01. Finanšu ministrijai nav pietiekamas informācijas, lai ticami aplēstu finansiālo ietekmi nākamajos pārskata gados.

Piezīme Nr. CITA. Cita informācija pārskatu lietotājiem

Ministriju un pašvaldību konsolidētajos gada pārskatos ir sniegta informācija par iepirkumu līgumiem 449,2 milj. *euro* vērtībā, kuriem Konkurences padome konstatējusi konkurences pārkāpumus. Iestādes pieņēmušas lēmumu īstenot Konkurences likuma 21. pantā noteiktās tiesības prasīt un saņemt no pārkāpēja zaudējumu atlīdzību 23,6 milj. *euro* apmērā, par darījumiem 290,9 milj. *euro* apmērā iestādes pārskata gada beigās nebija veikušas izvērtējumu par zaudējumu piedziņu, bet par darījumiem 0,9 milj. *euro* apmērā pieņemts lēmums zaudējumus nepiedzīt.

Lielākie zaudējumi 59,1 milj. *euro* vērtībā, iespējams, radušies par noslēgtajiem būvniecības līgumiem, par kuriem pieņemts Konkurences padomes 2021. gada 30. jūlija lēmums Nr. 22 "Par pārkāpuma konstatēšanu un naudas soda uzlikšanu". Minētais lēmums ir pārsūdzēts tiesā. 2024. gada 25. janvārī pieņemts Administratīvās apgabaltiesas lēmums noraidīt prasību atcelt Konkurences padomes lēmumu Nr. 22.

Skaidrojumi bilances posteņu pārklasifikācijai, konsolidācijai un korekcijām

Lai nodrošinātu bilances posteņu salīdzināmību, pārskata gadā veikta salīdzinošās informācijas par ministriju, centrālo valsts iestāžu un pašvaldību bilances posteņu atlikumiem korekcija atbilstoši to iepriekšējos periodos konstatēto kļūdu labojumiem, norādīšanas un klasifikācijas maiņai, kā arī budžeta iestāžu, t.sk. valsts budžeta finanšu uzskaites, savstarpējo darījumu un atlikumu konsolidācija un korekcijas vienotas metodikas pielietošanai un notikumu pēc bilances datuma rezultātā (sk.1.37.tabulu).

FINANŠU PĀRSKATA PIELIKUMS

1.37. tabula. Konsolidētās bilances atlikumu korekcija, konsolidācija un salīdzinošās informācijas maiņa (euro)

Posteņa nosaukums	Korekcija		Konsolidācija		Notikumi pēc bilances datuma		Salīdzinošās informācijas maiņa
	pārskata perioda beigās	pārskata perioda sākumā	pārskata perioda beigās	pārskata perioda sākumā	pārskata perioda beigās	pārskata perioda sākumā	
A	1	2	3	4	5	6	8
Aktīvs							
Ilgtermiņa ieguldījumi	4 293 211	-7 691 092	-2 760 061 502	-2 431 668 291	0	0	1 722 392
Nemateriālie ieguldījumi	0	0	-160	-968	0	0	744 980
Attīstības pasākumi un programmas	0	0	0	0	0	0	-311
Licences, koncesijas un patenti, preču zīmes un tamlīdzīgas tiesības	0	0	0	0	0	0	745 291
Avansa maksājumi par nemateriālajiem ieguldījumiem	0	0	-160	-968	0	0	0
Pamatlīdzekļi	0	0	-5 592	-579	0	0	2 033 956
Zeme un būves	0	0	0	0	0	0	1 108 542
Tehnoloģiskās iekārtas un mašīnas	0	0	0	0	0	0	-22 278
Pārējie pamatlīdzekļi	0	0	0	0	0	0	397 939
Pamatlīdzekļu izveidošana un nepabeigtā būvniecība	0	0	0	0	0	0	-178 368
Avansa maksājumi par pamatlīdzekļiem	0	0	-5 592	-579	0	0	728 121
Ilgtermiņa finanšu ieguldījumi	4 293 211	-7 691 092	-2 720 116 083	-2 423 023 559	0	0	1 017 058
Līdzdalība radniecīgo kapitālsabiedrību kapitālā	596 716 434	551 039 577	0	0	-227 400	-227 400	-1 647 097
Līdzdalība asociēto kapitālsabiedrību kapitālā	-585 675 854	-553 974 400	0	0	227 400	227 400	2 650 697
Ilgtermiņa aizdevumi	0	0	-1 720 116 083	-1 688 088 823	0	0	0
Pārējie ilgtermiņa finanšu ieguldījumi	-6 747 369	-4 756 269	0	0	0	0	13 458
Ilgtermiņa noguldījumi	0	0	-1 000 000 000	-734 934 736	0	0	0
Ilgtermiņa prasības	0	0	-39 939 667	-8 643 185	0	0	-2 034 546
Ilgtermiņa prasības par Eiropas Savienības politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības finansētajiem projektiem (pasākumiem)	0	0	-39 651 457	-8 490 278	0	0	-178 517
Pārējās ilgtermiņa prasības	0	0	-288 210	-152 907	0	0	-1 856 029
Ieguldījuma īpašumi	0	0	0	0	0	0	-39 056
Ieguldījuma īpašumi	0	0	0	0	0	0	-39 056
Apgrozāmie līdzekļi	1 589 899	2 291 090	-3 980 145 538	-3 375 238 193	0	0	8 423 332
Krājumi	0	0	-344	-381	0	0	1 148
Īstermiņa prasības	1 097 951	1 799 787	-406 690 198	-254 438 475	0	0	9 524 965

FINANŠU PĀRSKATA PIELIKUMS

Posteņa nosaukums	Korekcija		Konsolidācija		Notikumi pēc bilances datuma		Salīdzinošās informācijas maiņa
	pārskata perioda beigās	pārskata perioda sākumā	pārskata perioda beigās	pārskata perioda sākumā	pārskata perioda beigās	pārskata perioda sākumā	
A	1	2	3	4	5	6	8
Nākamo periodu izdevumi un avansa maksājumi par pakalpojumiem un projektiem	491 948	491 303	-216 150 526	-208 566 576	0	0	-1 102 781
Īstermiņa finanšu ieguldījumi	0	0	-637 751 338	-163 572 562	0	0	0
Naudas līdzekļi	0	0	-2 719 553 132	-2 748 660 199	0	0	0
BILANCE (1000+2000)	5 883 110	-5 400 002	-6 740 207 040	-5 806 906 484	0	0	10 145 724
Pasīvs							
Pašu kapitāls	5 883 110	-5 400 002	0	0	0	0	13 612 201
Rezerves	0	0	0	0	0	0	14 212 368
Budžeta izpildes rezultāti	5 883 110	-5 400 002	0	0	0	0	-600 167
Iepriekšējo pārskata gadu budžeta izpildes rezultāts	-5 382 287	-5 176 813	0	0	0	0	270 187
Pārskata gada budžeta izpildes rezultāts	11 265 397	-223 189	0	0	0	0	-870 354
Uzkrājumi	0	0	0	0	0	0	-2 570 380
Saistības	0	0	-6 740 207 040	-5 806 906 484	0	0	-896 097
Ilgtermiņa saistības	0	0	-2 759 725 324	-2 431 860 775	0	0	-648 378
Ilgtermiņa aizņēmumi	0	0	-1 720 170 335	-1 687 987 446	0	0	0
Ilgtermiņa saistības pret piegādātājiem un darbuzņēmējiem	0	0	-27 723	-81 265	0	0	693 425
Ilgtermiņa uzkrātās saistības	0	0	0	0	0	0	-51 431 020
Ilgtermiņa nākamo periodu ieņēmumi un saņemtie avansa maksājumi	0	0	-36 546 894	-7 900 536	0	0	377 874
Saņemtie ilgtermiņa noguldījumi	0	0	-1 000 000 000	-734 934 736	0	0	0
Ilgtermiņa saistības par atvasinātajiem finanšu instrumentiem	0	0	0	0	0	0	51 431 020
Pārējās ilgtermiņa saistības	0	0	-2 980 372	-956 792	0	0	-1 719 677
Īstermiņa aizņēmumi un ilgtermiņa aizņēmumu īstermiņa daļa	0	0	-159 120 291	-151 918 340	0	0	0
Īstermiņa saistības pret piegādātājiem un darbuzņēmējiem	0	0	-1 670 649	-1 410 322	0	0	512 568
Īstermiņa uzkrātās saistības	0	0	-26 140 230	-12 393 113	0	0	-16 077 180
Valsts budžeta finanšu uzskaites īstermiņa saistības	0	0	-478 576 796	-11 212 580	0	0	0
Norēķini par darba samaksu un ieturējumiem (izņemot nodokļus)	0	0	-715	-489	0	0	72 820

FINANŠU PĀRSKATA PIELIKUMS

Posteņa nosaukums	Korekcija		Konsolidācija		Notikumi pēc bilances datuma		Salīdzinošās informācijas maiņa
	pārskata perioda beigās	pārskata perioda sākumā	pārskata perioda beigās	pārskata perioda sākumā	pārskata perioda beigās	pārskata perioda sākumā	
A	1	2	3	4	5	6	8
Saistības par nodokļiem, nodevām un citiem maksājumiem	0	0	0	0	0	0	270 736
Pārējās īstermiņa saistības	0	0	-3 098 505 502	-2 990 601 445	0	0	15 665 438
Nākamo periodu ieņēmumi, saņemtie avansa maksājumi un transferti	0	0	-216 467 533	-207 509 420	0	0	-692 101
BILANCE (3000+4000+5000)	5 883 110	-5 400 002	-6 740 207 040	-5 806 906 484	0	0	10 145 724
Zembilance							
Zembilances aktīvi	0	0	0	0	0	0	-5 610 073
Iespējamie aktīvi	0	0	0	0	0	0	-5 610 073
Zembilances pasīvi	0	0	0	0	0	0	3 753 942
Nākotnes saistības saskaņā ar līgumiem, kas noslēgti par ārvalstu finanšu palīdzības un Eiropas Savienības politiku instrumentu finansētajiem projektiem	0	0	0	0	0	0	908 994
Nākotnes saistības saskaņā ar līgumiem un vadības lēmumiem par ilgtermiņa ieguldījumu iegādi un izveidošanu, izņemot tos, kas noslēgti par ārvalstu finanšu palīdzības un Eiropas Savienības politiku instrumentu finansētajiem projektiem	0	0	0	0	0	0	2 844 948

Paskaidrojumi konsolidētā pārskata par darbības finansiālajiem rezultātiem posteņiem**Konsolidētā pārskata par darbības finansiālajiem rezultātiem ieņēmumi**

2.1. tabula. Ieņēmumi (euro)

Posteņa nosaukums	Piezīmes Nr.	Pārskata periods	Iepriekšējais pārskata periods	Palielinājums (+), samazinājums (-) (1. - 2.)	Procentuālās izmaiņas (3./2. * 100)
A	B	1	2	3	4
Ieņēmumi		19 128 703 869	17 479 155 814	1 649 548 055	9.44
Nodokļu ieņēmumi		13 698 714 671	12 630 112 242	1 068 602 429	8.46
Nenodokļu ieņēmumi		966 068 550	907 056 459	59 012 091	6.51
Maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	FD.A13.	619 742 147	511 066 889	108 675 258	21.26
Ārvalstu finanšu palīdzība	FD.A14.	1 789 203 853	1 416 752 955	372 450 898	26.29
Transferti		0	368 910	-368 910	-100.00
Ziedojumi un dāvinājumi		46 520 222	55 399 798	-8 879 576	-16.03
Procentu ieņēmumi		223 919 530	173 777 043	50 142 487	28.85
Pārējie ieņēmumi		1 784 534 896	1 784 621 518	-86 622	0.00

Ieņēmumi salīdzinājumā ar 2023. gadu palielinājušies par 1 649,5 milj. euro.

Nodokļu ieņēmumi sadalījumā pa veidiem norādīti 2.2.tabulā.

2.2. tabula. Nodokļu ieņēmumi (euro)

Nodokļa veids	Pārskata periodā	Iepriekšējā pārskata periodā
A	1	2
Nodokļu ieņēmumi	13 698 714 671	12 630 112 242
Ienākuma nodokļi	3 609 483 874	3 087 968 044
Sociālās apdrošināšanas iemaksas	4 327 994 343	3 983 870 956
Īpašuma nodokļi	237 721 505	235 115 804
Muitas nodoklis	62 705 841	56 795 504
Nodokļi par pakalpojumiem un precēm	5 435 083 502	5 244 761 808
Ieņēmumi no speciālajiem nodokļu režīmiem	25 725 606	21 600 126

Piezīme Nr. FD.A13. Maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi

Lielākais palielinājums šajā postenī veidojās:

- Ekonomikas ministrijai 109,4 milj. euro vērtībā par naftas drošības rezervju pakalpojuma maksu;
- Aizsardzības ministrijai 23,7 milj. euro vērtībā par ieņēmumu palielinājumu no NATO dalībvalstu līdzmaksājumiem par aktivitātēm Latvijas Republikas teritorijā.

Lielākais samazinājums šajā postenī veidojās Tieslietu ministrijai (25,0) milj. euro vērtībā, samazinoties ieņēmumiem par prasībām pret uzturlīdzekļu parādniekiem par izmaksātajiem uzturlīdzekļiem.

Piezīme Nr. FD.A14. Ārvalstu finanšu palīdzība

Lielākās šī posteņa izmaiņas bija valsts budžeta finanšu uzskaitē:

- izmaiņas 361,6 milj. euro vērtībā saistītas ar atzītajiem ieņēmumiem no Eiropas Savienības, tai skaitā no Eiropas Atveseļošanās fonda;

- izmaiņas 106,0 milj. *euro* vērtībā saistītas ar atzītajiem ieņēmumiem no Eiropas Kohēzijas fonda;
- izmaiņas (120,7) milj. *euro* vērtībā par atzītiem ieņēmumiem no Eiropas Reģionālās attīstības fonda.

Procentu ieņēmumi sadalījumā pa darījuma veidiem norādīti 2.3.tabulā.

2.3. tabula. Procentu ieņēmumi (*euro*)

Darījuma apraksts	Pārskata periodā	Iepriekšējā pārskata periodā
A	1	2
Procentu ieņēmumi	223 919 530	173 777 043
Procentu ieņēmumi par kontu atlikumiem un naudas līdzekļu ekvivalentiem	87 135 361	79 116 707
Procentu ieņēmumi par finanšu instrumentiem, izņemot PVFA un PVFS:	130 297 804	89 458 164
Līdz termiņa beigām turētie ieguldījumi	65 844 405	21 222 923
Aizdevumi un prasības	45 032 441	46 730 723
Pārdošanai pieejamie finanšu aktīvi	115 030	75 667
Finanšu saistības, kas novērtētas amortizētajā vērtībā, un citas finanšu saistības	19 305 928	21 428 851
Pārējie procentu ieņēmumi	6 486 365	5 202 172

Informācija par pārējiem ieņēmumiem uzrādīta 2.4. tabulā.

2.4. tabula. Pārējie ieņēmumi (*euro*)

Darījuma apraksts	Pārskata periodā	Iepriekšējā pārskata periodā
A	1	2
Pārējie ieņēmumi	1 166 665 210	1 241 890 913
Ieņēmumi no saistību, kas nav finanšu instrumenti, dzēšanas	10 441 781	7 932 929
Ieņēmumi no ilgtermiņa aktīvu sākotnējās atzīšanas, izņemot bioloģiskos aktīvus lauksaimnieciskajai darbībai	129 400 508	154 077 247
Ieņēmumi no īstermiņa aktīvu sākotnējās atzīšanas, izņemot lauksaimniecības produktus	78 371 005	19 914 205
Ieņēmumi no uzkrājumu norakstīšanas	72 238 630	184 841 779
Ieņēmumi no bioloģisko aktīvu lauksaimnieciskajai darbībai un lauksaimniecības produktu sākotnējās atzīšanas un uzskaites vērtības izmaiņām pārskata perioda beigās	38 680 253	42 123 842
Kompensācija no trešajām pusēm par ilgtermiņa ieguldījuma vērtības samazināšanos, zaudētu vai atdotu ilgtermiņa ieguldījumu	1 334 657	596 890
Ieņēmumi no ilgtermiņa finanšu ieguldījumu pārvērtēšanas vai pārsnieguma	602 605 896	771 046 281
Ieņēmumi no mantiska ieguldījuma radniecīgajās un asociētajās kapitālsabiedrībās	64 151 053	17 199 891
Ieņēmumi no valūtas kursu svārstībām, kas neattiecas uz finanšu instrumentiem	45 337 162	2 648 591
Pārējie darījumi	113 094 376	28 050 372
Ieņēmumi no pārējo rezervju izslēgšanas	11 009 889	13 458 886

Informācija par ieņēmumiem no aktīvu vērtības samazinājuma norakstīšanas uzrādīta 2.5. tabulā.

2.5. tabula. Ieņēmumi no aktīvu vērtības samazinājuma norakstīšanas (euro)

Darījuma apraksts	Pārskata periodā	Iepriekšējā pārskata periodā
A	1	2
Ieņēmumi no aktīvu vērtības samazinājuma norakstīšanas	617 869 686	542 730 605
Ieņēmumi no vērtības samazinājuma norakstīšanas avansa maksājumiem par nefinanšu aktīviem	67 714	820 888
Ieņēmumi no vērtības samazinājuma norakstīšanas nefinanšu aktīviem	668 542	293 838
Ieņēmumi no vērtības samazinājuma norakstīšanas prasībām un avansa maksājumiem par pakalpojumiem	34 091 619	35 848 564
Ieņēmumi no vērtības samazinājuma norakstīšanas prasībām par nodokļiem, nodevām un citiem maksājumiem budžetos	508 698 686	321 811 542
Ieņēmumi no vērtības samazinājuma norakstīšanas finanšu instrumentiem	680 735	20 352 146
Aizdevumi un prasības	8 904	0
Pārdošanai pieejamie finanšu aktīvi	542 360	20 352 146
Ieņēmumi no vērtības samazinājuma norakstīšanas aktīviem, kas nav minēti citur	129 471	0

Konsolidētā pārskata par darbības finansiālajiem rezultātiem izdevumi

Konsolidētā pārskata par darbības finansiālajiem rezultātiem izdevumu posteņu izmaiņas uzrādītas 2.6. tabulā.

2.6. tabula. Izdevumi (euro)

Posteņa nosaukums	Piezīmes Nr.	Pārskata periods	Iepriekšējais pārskata periods	Palielinājums (+), samazinājums (-) (1. – 2.)	Procentuālās izmaiņas (3./2. x 100)
A	B	1	2	3	4
Izdevumi		19 509 043 508	17 451 582 201	2 057 461 307	11.79
Atalgojums	FD.A21.	3 096 601 374	2 774 742 173	321 859 201	11.60
Darba devēja sociālās apdrošināšanas iemaksas, pabalsti un kompensācijas		991 565 376	912 198 873	79 366 503	8.70
Mācību, darba un dienesta komandējumi un dienesta, darba braucieni		44 532 671	44 168 832	363 839	0.82
Pakalpojumi		1 302 153 265	1 303 669 640	-1 516 375	-0.12
Krājumi, materiāli, energoresursi, preces, biroja preces un inventārs, periodika		572 431 773	607 647 353	-35 215 580	-5.80
Nodokļu, nodevu un naudas sodu maksājumi		31 964 948	32 169 847	-204 899	-0.64
Subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti, kārtējie maksājumi Eiropas Savienības budžetā un starptautiskā sadarbība		9 459 415 986	8 890 134 795	569 281 191	6.40
Procentu izdevumi	FD.A28.	508 462 166	374 713 753	133 748 413	35.69
Nolietojuma un amortizācijas izmaksas		896 737 552	817 724 157	79 013 395	9.66
Pārējie izdevumi	FD.A31.	2 605 178 397	1 694 412 778	910 765 619	53.75

Izdevumi salīdzinājumā ar 2023. gadu palielinājušies par 2 057,5 milj. euro.

Piezīme Nr. FD.A21. Atalgojums

Lielākais palielinājums šajā postenī veidojās:

- Rīgas valstspilsētai 49,5 milj. euro vērtībā par atzītiem izdevumiem par atalgojumu, kas saistīts ar minimālās algas palielinājumu un atbilstoši likumā “Valsts un pašvaldību

institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likumā” noteiktajai darba samaksas izlīdzināšanai pašvaldībā strādājošajiem;

- Aizsardzības ministrijai 19,3 milj. *euro* vērtībā par atzītiem izdevumiem par atalgojumu – mēnešalgas palielinājumu karavīriem un papildus piemaksām Nacionālo bruņoto spēku personāla dalībai starptautiskajās operācijās;
- Iekšlietu ministrijai 15,4 milj. *euro* vērtībā par atzītiem izdevumiem par atalgojumu – atbilstoši likumā “Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likumā” noteiktajam;
- Mārupes novadam 6,1 milj. *euro* vērtībā par atzītiem izdevumiem par atalgojumu, jo palielinājās vidējā bruto darba samaksa valstī;
- Ogres novadam 7,2 milj. *euro* vērtībā par atzītiem izdevumiem par atalgojumu, kas saistīts ar minimālās algas palielinājumu valstī, kā arī no 2024. gada 1. marta palielinājās darba alga pašvaldības struktūrās strādājošajiem darbiniekiem.

Piezīme Nr.FD.A28. Procentu izdevumi

Informācija par procentu izdevumiem sadalījumā pa darījuma veidiem norādīta 2.7. tabulā.

2.7. tabula. Procentu izdevumi (*euro*)

Darījuma apraksts	Pārskata periodā	Iepriekšējā pārskata periodā
A	1	2
Procentu izdevumi	508 462 166	374 713 753
Procentu izdevumi par kontu atlikumiem un naudas līdzekļu ekvivalentiem	196	1 643 684
Procentu izdevumi par finanšu instrumentiem, izņemot PVFA un PVFS	474 580 652	335 246 587
t.sk., aizdevumi un prasības	3 110 520	2 375 575
finanšu saistības, kas novērtētas amortizētajā vērtībā, un citas finanšu saistības	471 470 132	332 871 012
Pārējie procentu izdevumi	33 881 318	37 823 482

Procentu izdevumu lielākais palielinājums bija:

- valsts budžeta finanšu uzskaitē:
 - izmaiņas 105,0 milj. *euro* vērtībā saistītas ar atzītiem procentu izdevumiem par ārējā finanšu tirgū emitētiem vērtspapīriem;
 - izmaiņas 25,3 milj. *euro* vērtībā saistītas ar atzītiem procentu izdevumiem par Valsts kases klientu noguldījumiem;
- Labklājības ministrijai 5,1 milj. *euro* vērtībā un Iekšlietu ministrijai 5,1 milj. *euro* vērtībā uzkrājumu izdienas pensijām diskontēšanas rezultātā.

Piezīme Nr. FD.A31. Pārējie izdevumi

FD.A31. postenī iekļauti izdevumi, kas norādīti 2.8. un 2.9. tabulā.

2.8. tabula. Pārējie izdevumi (*euro*)

Darījuma apraksts	Pārskata periodā	Iepriekšējā pārskata periodā
A	1	2
Pārējie izdevumi	2 036 915 805	1 093 581 713
Izdevumi no prasību, kas nav finanšu instrumenti, norakstīšanas	23 093 917	14 673 672

FINANŠU PĀRSKATA PIELIKUMS

Darījuma apraksts	Pārskata periodā	Iepriekšējā pārskata periodā
A	1	2
Izdevumi no nefinanšu aktīvu norakstīšanas un likvidēšanas	126 750 254	145 975 932
Izdevumi no naudas līdzekļu vai to ekvivalentu iztrūkuma	5 063	101
Izdevumi no prasību dzēšanas par nodokļiem, nodevām un citiem maksājumiem budžetos	71 195 587	57 123 708
Izdevumi uzkrājumu veidošanai	997 332 727	162 432 589
Izdevumi no bioloģisko aktīvu lauksaimnieciskajai darbībai un lauksaimniecības produktu sākotnējās atzīšanas un uzskaites vērtības izmaiņām pārskata perioda beigās	20 291 796	24 265 874
Izdevumi no ilgtermiņa finanšu ieguldījumu pārvērtēšanas	150 774 378	88 774 497
Izdevumi no asociētu un radniecīgo kapitālsabiedrību kapitāla daļu pārdošanas un izslēgšanas no uzskaites	29 629 636	7 330 327
Izdevumi no valūtas kursu svārstībām, kas neattiecas uz finanšu instrumentiem	18 777 090	20 946 406
Pārējie darījumi	599 065 357	572 058 607

Informācija par izdevumiem no aktīvu vērtības samazinājuma pa darījuma veidiem norādīta 2.9. tabulā.

2.9. tabula. Izdevumi no aktīvu vērtības samazinājuma (euro)

Darījuma apraksts	Pārskata periodā	Iepriekšējā pārskata periodā
A	1	2
Izdevumi no aktīvu vērtības samazinājuma	568 262 592	600 831 065
Izdevumi no vērtības samazinājuma avansa maksājumiem par nefinanšu aktīviem	324 227	505 082
Izdevumi no vērtības samazinājuma nefinanšu aktīviem	2 261 357	3 647 329
Izdevumi no vērtības samazinājuma prasībām un avansiem par pakalpojumiem	55 359 356	85 744 306
Izdevumi no vērtības samazinājuma prasībām par nodokļiem, nodevām un citiem maksājumiem budžetos	507 136 461	508 419 135
Izdevumi no vērtības samazinājuma finanšu instrumentiem:	63 582	126 131
t.sk., līdz termiņa beigām turētie ieguldījumi	0	3 989
aizdevumi un prasības	40 473	80 457
pārdošanai pieejamie finanšu aktīvi	23 109	41 685
Izdevumi no vērtības samazinājuma aktīviem, kas nav minēti citur	3 117 609	2 389 082

Pārējo izdevumu lielākais palielinājums veidojās:

- Iekšlietu ministrijai 120,5 milj. *euro* vērtībā par atzītiem izdevumiem no uzkrājumu veidošanas amatpersonām ar speciālo dienesta pakāpi izdienas pensijām un izdienas pabalstiem;
- Aizsardzības ministrijai 638,6 milj. *euro* vērtībā par atzītiem izdevumiem no uzkrājumu veidošanas militārpersonu izdienas pensijām un izdienas pabalstiem;
- Labklājības ministrijai 105,1 milj. *euro* vērtībā par atzītiem izdevumiem no uzkrājumu veidošanas izdienas pensijām;
- Satiksmes ministrijai 89,8 milj. *euro* vērtībā par atzītiem izdevumiem no ilgtermiņa finanšu ieguldījumu pārvērtēšanas.

Ieņēmumi un izdevumi neto vērtībā

Ieņēmumu un izdevumu neto vērtību izmaiņas uzrādītas 2.10. tabulā.

2.10. tabula. Ieņēmumu un izdevumu neto vērtību izmaiņas (euro)

Posteņa nosaukums	Piezīmes Nr.	Pārskata periods	Iepriekšējais pārskata periods	Izmaiņas (1. – 2.)	Procentuālās izmaiņas (3/2. x 100)
A	B	1	2	3	4
Ieņēmumi (+) vai izdevumi (-) no finanšu instrumentiem		-35 553 577	12 086 232	-47 639 809	-394.17
Ieņēmumi (+) vai izdevumi (-) no nefinanšu aktīvu atsavināšanas		9 467 335	27 612 443	-18 145 108	-65.71
Budžeta izpildes rezultāts		-406 425 881	67 272 288	-473 698 169	-704.15

Konsolidētajā pārskatā par darbības finansiālajiem rezultātiem 2024. gadā budžeta izpildes rezultāts veidojas (406,4) milj. *euro* vērtībā, izmaiņas pret iepriekšējo pārskata periodu ir (473,7) milj. *euro* vērtībā.

Finanšu instrumentu, izņemot riska ierobežošanas instrumentu, neto rezultāts sadalījumā pa finanšu instrumentu kategorijām un darījumu veidiem norādīts 2.11.tabulā.

2.11. tabula. Finanšu instrumentu neto rezultāts (euro)

Finanšu instrumenta kategorijas nosaukums/darījuma apraksts	Pārskata periodā			Iepriekšējā pārskata periodā		
	atzīts ieņēmums(+)/izdevums (-)	atzīts rezervēs (+;-)	kopā (1.+2.)	atzīts ieņēmums(+)/izdevums (-)	atzīts rezervēs (+;-)	kopā (4.+5.)
A	1	2	3	4	5	6
Neto rezultāts	-60 545 889	0	-60 545 889	12 265 496	0	12 265 496
Finanšu aktīvi	28 821 574	0	28 821 574	27 065 753	0	27 065 753
Patiesajā vērtībā novērtēti finanšu aktīvi	28 305 347	0	28 305 347	27 079 011	0	27 079 011
Aizdevumi un prasības	0	0	0	-13 258	0	-13 258
Pārdošanai pieejamie finanšu aktīvi	516 227		516 227	0	0	0
Finanšu saistības	-89 367 463	0	-89 367 463	-14 800 257	0	-14 800 257
Patiesajā vērtībā novērtētas finanšu saistības	-89 367 463	0	-89 367 463	-14 800 013	0	-14 800 013
Pārējās finanšu saistības	0	0	0	-244	0	-244

2024. gadā procentu ieņēmumi par finanšu instrumentiem, kuriem atzīts vērtības samazinājums, uzrādīti finanšu instrumentu kategorijai “Aizdevumi un prasības” 0,1 milj. *euro* vērtībā. Darījumu izmaksas, kas nav iekļautas procentu likmes noteikšanā, pa finanšu instrumentu kategorijām uzrādītas tikai finanšu instrumentu kategorijā “Pārējās finanšu saistības” 0,9 milj. *euro* vērtībā.

Informācija par finanšu instrumentu, kam piemērota naudas plūsmas riska ierobežošanas uzskaitē, neto rezultātu uzrādīta 2.12. tabulā.

2.12. tabula. Finanšu instrumenti, kam piemērota naudas plūsmas riska ierobežošanas uzskaitē (euro)

Finanšu instrumenta kategorijas nosaukums	Patiesās vērtības izmaiņas							
	pārskata periodā				iepriekšējā pārskata periodā			
	ieņēmumi (+)	izdevumi (-)	rezerves (+;-)	kopā (1.+2.+3.)	ieņēmumi (+)	izdevumi (-)	rezerves (+;-)	kopā (5.+6.+7.)
A	1	2	3	4	5	6	7	8
Finanšu aktīvi/ Atvasinātie finanšu instrumenti, kas noteikti kā riska ierobežošanas instrumenti	43 503 564	-18 511 252	0	24 992 312	977 529	-1 156 793	-1 047 707	-1 226 971

Skaidrojumi finansiālās darbības pārskata posteņu korekcijai, konsolidācijai un salīdzinošās informācijas maiņai

Konsolidētā pārskata par darbības finansiālajiem rezultātiem ieņēmumu posteņu korekcija, konsolidācija un salīdzinošās informācijas maiņa uzrādītas 2.13. tabulā.

2.13. tabula. Konsolidētā pārskata par darbības finansiālajiem rezultātiem ieņēmumu posteņu korekcija, konsolidācija un salīdzinošās informācijas maiņa (euro)

Posteņa nosaukums	Korekcija		Konsolidācija		Salīdzinošās informācijas maiņa
	pārskata periods	iepriekšējais pārskata periods	pārskata periods	iepriekšējais pārskata periods	
A	1	2	3	4	5
Ieņēmumi	-10 294 171 949	-9 920 044 008	-9 164 438 829	-9 495 689 562	7 813 413
Nenodokļu ieņēmumi	0	0	-66 971 699	-49 066 810	2 658 011
Maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	0	0	-23 057 198	-14 829 859	12 426
Ārvalstu finanšu palīdzība	-2 877 333	0	0	0	34 299
Transferti	2 877 333	213 726	-1 655 223 987	-2 525 452 721	368 910
Ziedojumi un dāvinājumi	0	0	0	0	61 118
Dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	-10 306 156 252	-9 918 552 859	-7 895 054	-9 552 632	0
Procentu ieņēmumi	0	0	-45 725 638	-21 247 775	0
Pārējie ieņēmumi	11 984 303	-1 704 875	-7 365 565 253	-6 875 539 765	4 678 649

Konsolidētā pārskata par darbības finansiālajiem rezultātiem izdevumu posteņu korekcija, konsolidācija un salīdzinošās informācijas maiņa uzrādīta 2.14. tabulā.

2.14. tabula. Konsolidētā pārskata par darbības finansiālajiem rezultātiem izdevumu posteņu konsolidācija, korekcijas un salīdzinošās informācijas maiņa (euro)

Posteņa nosaukums	Korekcija		Konsolidācija		Salīdzinošās informācijas maiņa
	pārskata periods	iepriekšējais pārskata periods	pārskata periods	iepriekšējais pārskata periods	
A	1	2	3	4	5
Izdevumi	-10 305 455 061	-9 919 820 819	-9 164 438 829	-9 495 689 562	7 508 778
Atalgojums	0	0	0	0	28 086
Darba devēja sociālās apdrošināšanas iemaksas, pabalsti un kompensācijas	0	0	0	0	5 080
Pakalpojumi	0	0	-1 479 533	-1 907 217	267 089
Krājumi, materiāli, energoresursi, preces, biroja preces un inventārs, periodika	0	0	-296	-6559	767 867
Nodokļu, nodevu un naudas sodu maksājumi	0	0	0	0	46 674
Subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti, kārtējie maksājumi Eiropas Savienības budžetā un starptautiskā sadarbība	0	0	-1 218 622	-960 437	112 401
Procentu izdevumi	0	0	-109 966 516	-67 420 542	0
Transferti	-1 233 204	61 645	-1 686 208 609	-2 549 855 042	0
Nolietojuma un amortizācijas izmaksas	0	0	0	0	83 772
Pārējie izdevumi	-10 304 221 857	-9 919 882 464	-7 365 565 253	-6 875 539 765	6 197 809

Paskaidrojumi konsolidētā naudas plūsmas pārskata posteņiem

Konsolidētajā naudas plūsmas pārskatā dati salīdzināti ar 2023. gada datiem.

2024. gadā konsolidētais naudas līdzekļu ieņēmumu pārsniegums pār izdevumiem uzrādīts 527,5 milj. *euro* vērtībā.

Naudas līdzekļu plūsma no pamatdarbības

3.1. tabula. Ieņēmumi un izdevumi no pamatdarbības (*euro*)

Posteņa nosaukums	Piezīmes Nr.	Pārskata periods	Iepriekšējais pārskata periods	Palielinājums (+), samazinājums (-) (1. - 2.)	Procentuālās izmaiņas (3. / 2. x 100)
A	B	1	2	3	4
Ieņēmumi no pamatdarbības		18 052 042 227	16 413 349 718	1 638 692 509	9.98
Nodokļu ieņēmumi		14 430 239 613	13 376 194 906	1 054 044 707	7.88
Nenodokļu ieņēmumi	NP.A12.	1 010 227 083	907 575 600	102 651 483	11.31
Maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi		533 803 377	493 679 494	40 123 883	8.13
Ārvalstu finanšu palīdzība	NP.A14.	1 863 945 559	1 489 939 693	374 005 866	25.10
Transferti		0	132 454	-132 454	-100.00
Ziedojumi un dāvinājumi		1 837 088	1 840 698	-3 610	-0.20
Aizdevumu atmaksas		91 961 347	33 132 811	58 828 536	177.55
Procentu ieņēmumi		111 075 455	90 508 704	20 566 751	22.72
Citi ieņēmumi no pamatdarbības		8 952 705	20 345 358	-11 392 653	-56.00
Izdevumi no pamatdarbības		16 847 930 650	16 140 304 686	707 625 964	4.38
Atalgojums	NP.A21.	3 056 034 223	2 724 507 048	331 527 175	12.17
Darba devēja sociālās apdrošināšanas iemaksas, pabalsti un kompensācijas	NP.A22.	1 864 767 939	1 641 182 356	223 585 583	13.62
Mācību, darba un dienesta komandējumi un dienesta, darba braucieni		44 628 839	45 051 025	-422 186	-0.94
Pakalpojumi		1 367 452 154	1 458 457 160	-91 005 006	-6.24
Krājumi, materiāli, energoresursi, preces, biroja preces un inventārs, periodika		690 710 272	777 525 852	-86 815 580	-11.17
Nodokļu, nodevu un naudas sodu maksājumi		25 784 354	27 298 872	-1 514 518	-5.55
Subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti, kārtējie maksājumi Eiropas Savienības budžetā un starptautiskā sadarbība		9 744 280 763	9 376 903 458	367 377 305	3.92
Procentu izdevumi		39 149	449 344	-410 195	-91.29
Aizdevumu izsniegšana		53 156 796	85 588 881	-32 432 085	-37.89
Citi izdevumi no pamatdarbības		1 076 161	3 340 690	-2 264 529	-67.79

Valsts budžeta nodokļu un pašvaldību nodokļu ieņēmumu izpilde, t.sk. informācija par izmaiņām, atklāta 2. sējuma skaidrojumā “Skaidrojums par konsolidēto valsts budžeta izpildi” un “Skaidrojums par pašvaldību konsolidētā budžeta izpildi”.

Piezīme Nr. NP.A12. Nenodokļu ieņēmumi

Šī posteņa būtiskākais palielinājums ir Valsts ieņēmumu dienesta administrēto valsts budžeta ieņēmumu uzskaitē par:

- speciāliem mērķiem paredzēto valsts nodevu, kas nav minēta citos koda 9.3.9.0. apakškodos, (Hipotekārā kredīta ņēmēju aizsardzības nodeva) 97,5 milj. *euro* vērtībā;

- ieņēmumiem no dividendēm par valsts kapitāla izmantošanu 34,1 milj. *euro* vērtībā;
- ieņēmumiem no konfiscēto noziedzīgi iegūto līdzekļu un papildsoda – mantas konfiskācija – realizācijas 40,6 milj. *euro* vērtībā.

Lielākais samazinājums nenodokļu ieņēmumos ir valsts budžeta finanšu uzskaitē par:

- ieņēmumiem no valsts nodevas par naftas produktu drošības rezervju uzturēšanu (61,7) milj. *euro* vērtībā;
- iemaksām no konfiscēto noziedzīgi iegūto līdzekļu realizācijas (50,3) milj. *euro* vērtībā;
- ieņēmumiem no budžeta iestādēm atmaksātiem pārējiem debitoru parādiem (27,3) milj. *euro* vērtībā.

Piezīme Nr. NP.A14. Ārvalstu finanšu palīdzība

Šī posteņa būtiskākais palielinājums ir valsts budžeta finanšu uzskaitē par:

- pārējiem ieņēmumiem no Eiropas Savienības, ko galvenokārt veido Eiropas Atveseļošanas un noturības mehānisma (RRF) noslēgtā līguma ietvaros 2024. gadā valsts budžeta ieņēmumos saņemtais finansējums no Eiropas Komisijas 362,7 milj. *euro* vērtībā;
- ieņēmumu palielinājumu no Kohēzijas fonda 108,7 milj. *euro* vērtībā.

Lielākais samazinājums ir valsts budžeta finanšu uzskaitē par:

- ieņēmumiem no Eiropas Sociālā fonda (117,2) milj. *euro* vērtībā;
- ieņēmumiem no Eiropas Reģionālās attīstības fonda (103,1) milj. *euro* vērtībā.

Saskaņā ar ministriju, centrālo valsts iestāžu un pašvaldību sniegto informāciju (3.2.tabulā) būtiskāko citu ieņēmumu no pamatdarbības summu 8,6 milj. *euro* veido citu budžetu līdzekļi, kas uz laiku ir iestādes glabājumā.

3.2. tabula. NP.A19. Citi ieņēmumi no pamatdarbības (*euro*)

Darījuma apraksts	Pārskata periodā	Iepriekšējā pārskata periodā
A	1	2
Citu budžetu līdzekļi, kas uz laiku ir iestādes glabājumā (konkursa vai drošības nauda, vēlēšanu drošības nauda, sociālās aprūpes iestādēs dzīvojošo pensijas, atsavinātie līdzekļi no aizturētajām personām un ieņēmumi par mantas realizāciju no krimināllietām un administratīvo pārkāpumu lietām līdz tiesas lēmumam, ieslodzīto un citu personu personīgā nauda, drošības nauda par kasācijas sūdzību) un nav pieejami iestādei lietošanai	8 617 235	9 294 195
Valsts budžetā saņemts maksājums saskaņā ar Cesijas līgumu par valsts galvotu aizdevumu no SIA "REAP"	0	10 650 000
Citi ieņēmumi no pamatdarbības	335 470	401 163
Kopā	8 952 705	20 345 358

Piezīme Nr. NP.A21. Atalgojums

Izdevumi atlīdzībai galvenokārt ir palielinājušies:

- Rīgas valstspilsētai 57,8 milj. *euro* vērtībā, kas saistīts ar minimālās algas palielinājumu no 620 līdz 700 *euro* un ar papildu finansējumu darba samaksas izlīdzināšanai pašvaldībā strādājošajiem ar vidējo atalgojumu valstī atbilstoši Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likumā noteiktajam, kā arī ar atalgojuma izmaiņām pedagogiem no 2024. gada 1. janvāra un Ukrainas atbalsta centra darbības nodrošināšanai;
- Iekšlietu ministrijai 9,6 milj. *euro* vērtībā, kas saistīts ar Valsts policijai papildus piešķirto finansējumu amatpersonām ar speciālajām dienesta pakāpēm, kas nodrošina valsts iekšējās drošības stiprināšanas pasākumu īstenošanu;

- Ogres novadam 11,9 milj. *euro* vērtībā saistībā ar darba algu palielinājumu sakarā ar algu palielinājumu no 2024.gada 1.marta un minimālās algas palielinājumu no 620 līdz 700 *euro*;
- Jelgavas valstspilsētai 6,2 milj. *euro* vērtībā saistībā ar izdevumiem darbinieku mēnešalgām, kas skaidrojams ar valstī noteiktās minimālās darba algas paaugstināšanu no 620 līdz 700 *euro*, kā arī pedagogu zemākās darba samaksas likmes paaugstināšanu, pakalpojumu nodošanas rezultātā nevalstiskai organizācijai (NVO) – palielinājās atbrīvoto darbinieku kompensācijas un invalīdu asistentu un bērnu invalīdu aprūpētāju skaita un izmaksu pieaugums;
- Bauskas novadam 6,5 milj. *euro* vērtībā saistībā ar darbinieku mēnešalgām, kas saistīts galvenokārt ar pedagogu minimālās algas likmes palielinājumu par 12% un vispārējās minimālās algas palielinājumu no 620 uz 700 *euro*.

Piezīme Nr. NP.A22. Darba devēja valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas, pabalsti un kompensācijas

Būtiskākās izmaiņas šajā postenī veido:

- Labklājības ministrijai 74,8 milj. *euro* vērtībā, tai skaitā par uzkrātā fondētā pensijas kapitāla maksājumiem mantiniekiem saskaņā ar Civillikumu 2,6 milj. *euro* vērtībā, par ieguldītajām iemaksām un fondētās pensijas kapitāla daļas ieguldījumu sakarā ar dalībnieka nāvi valsts fondēto pensiju shēmā 71,2 milj. *euro* vērtībā;
- Iekšlietu ministrijai 42,5 milj. *euro* vērtībā, izdevumu palielinājums, t.sk. prioritārajā pasākumā “Atlīdzība Iekšlietu ministrijas un Tieslietu ministrijas institūcijās nodarbinātajiem”, veselības izdevumu kompensāciju izmaksai, atlaišanas (atvaļināšanas) pabalsta izmaksai, veselības apdrošināšanas polisēm 11,2 milj. *euro*, amatpersonām ar speciālajām dienesta pakāpēm sakarā ar pabalsta pēc katriem pieciem nepārtrauktas izdienas gadiem pārrēķināšanu 31,3 *euro*;
- Aizsardzības ministrijai 15,9 milj. *euro* vērtībā par izdevumiem darba devēja pabalstiem, kompensācijām un citiem maksājumiem saistībā ar minimālās mēneša darba algas palielināšanu no 620 *euro* uz 700 *euro*, ka arī izmaiņas pārdalot finansējumu nodrošinājuma reformas III kārtas ietvaros pārņemto funkciju nodrošināšanai un tehnisko specifikāciju departamenta izveidei;
- Rīgas valstspilsētai 15,0 milj. *euro* vērtībā izdevumi darba devēja valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām, pabalstiem un kompensācijām, kas saistīts ar minimālās algas palielinājumu līdz 700 *euro* un ar papildu finansējumu darba samaksas izlīdzināšanai pašvaldībā strādājošajiem ar vidējo atalgojumu valstī, atbilstoši Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likumā noteiktajam, kā arī ar atalgojuma izmaiņām pedagogiem no 2024. gada 1. janvāra un Ukrainas atbalsta centra darbības nodrošināšanai.

Būtiskāko citu izdevumu no pamatdarbības summu 1,1 milj. *euro* vērtībā veido izdevumi ieguldījuma īpašumu izveidošanai un nepabeigtajai būvniecībai (3.3.tabula).

3.3. tabula. NP.A33. Citi izdevumi no pamatdarbības (*euro*)

Darījuma apraksts	Pārskata periodā	Iepriekšējā pārskata periodā
A	1	2
Ieguldījuma īpašumu iegāde un avansa maksājumi par ieguldījumu īpašumiem	179 579	138 756
Ieguldījuma īpašumu izveidošana un nepabeigtā būvniecība	0	3 201 934
Drošības nauda un citi līdzekļi iestādes glabājumā	896 582	0
Kopā	1 076 161	3 340 690

Naudas līdzekļu plūsma no ieguldījumu darbības

3.4. tabula. NP.B. Ieguldījumu darbības ieņēmumi un izdevumi (euro)

Posteņa nosaukums	Piezīmes Nr.	Pārskata periods	Iepriekšējais pārskata periods	Palielinājums (+), samazinājums (-) (1. – 2.)	Procentuālās izmaiņas (3. / 2. x 100)
A	B	1	2	3	4
Ieņēmumi no ieguldījumu darbības		1 814 048 682	106 566 795	1 707 481 887	1602.26
Nemateriālo ieguldījumu pārdošana un atmaksātie avansa maksājumi par nemateriālajiem ieguldījumiem		1 361	104 656	-103 295	-98.70
Pamatlīdzekļu pārdošana un atmaksātie avansa maksājumi par pamatlīdzekļiem		41 055 528	48 418 616	-7 363 088	-15.21
Līdzdalības kapitālsabiedrību kapitālā, akciju un vērtspapīru pārdošana		1 103 138	87 495	1 015 643	1160.80
Procentu ieņēmumi		20 172 396	332 276	19 840 120	5970.98
Citi ieņēmumi no ieguldījumu darbības	NP.B15.	1 751 716 259	57 623 752	1 694 092 507	2939.92
Izdevumi no ieguldījumu darbības		3 469 184 367	1 595 109 579	1 874 074 788	117.49
Nemateriālo ieguldījumu iegāde un avansa maksājumi par nemateriālajiem ieguldījumiem		37 452 683	43 299 986	-5 847 303	-13.50
Nemateriālo ieguldījumu izveidošana		45 884 215	53 966 223	-8 082 008	-14.98
Pamatlīdzekļu iegāde un avansa maksājumi par pamatlīdzekļiem	NP.B23.	797 925 041	687 945 771	109 979 270	15.99
Pamatlīdzekļu izveidošana un nepabeigtā būvniecība		668 530 414	668 917 116	-386 702	-0.06
Līdzdalības kapitālsabiedrību kapitālā, akciju un vērtspapīru iegāde		138 638 553	51 961 129	86 677 424	166.81
Procentu izdevumi		1 648 448	1 014 222	634 226	62.53
Citi izdevumi no ieguldījumu darbības	NP.B27.	1 779 105 013	88 005 132	1 691 099 881	1921.59

Piezīme Nr. NP.B15. Citi ieņēmumi no ieguldījumu darbības

Šī posteņa palielinājums veidojas, jo pārskata gadā veiksmīgi īstenojot likviditātes vadību:

- valsts budžeta finanšu uzskaitē palielinājumu veido fiksētas likmes īstermiņa noguldījumu izņemšana no ārvalstu kredītiestādēm 1 645,0 milj. *euro* vērtībā;
- Veselības ministrijai (Rīgas Stradiņa universitātei) palielinājums 31,0 milj. *euro* vērtībā, 2024. gadā regulāri izmantotais termiņnoguldījumu pakalpojums veicināja uzkrāto līdzekļu pieaugumu;
- Izglītības un zinātnes ministrijai (Latvijas Universitātes) izmaiņu palielinājums saistīts ar termiņnoguldījumu izņemšanu 18,0 milj. *euro* vērtībā.

Citu ieņēmumu veidi no ieguldījumu darbības norādīti 3.5. tabulā.

3.5. tabula. NP.B15. Citi ieņēmumi no ieguldījumu darbības (euro)

Darījuma apraksts	Pārskata periodā	Iepriekšējā pārskata periodā
A	1	2
Ieņēmumi no dividendēm	11 711 127	11 238 368
Termiņnoguldījumu, kuru sākotnējais termiņš pārsniedz 90 dienas, izņemšana	1 740 005 132	46 005 198
Citi ieņēmumi no ieguldījumu darbības	0	380 186
Kopā	1 751 716 259	57 623 752

Piezīme Nr. NP.B23. Pamatlīdzekļu iegāde un avansa maksājumi par pamatlīdzekļiem

Būtiskāko palielinājumu šajā postenī veido:

- Aizsardzības ministrijai 191,3 milj. *euro* vērtībā, izmaiņu palielinājumu veido darījumi, t.sk. par militārās tehnikas, bezpilotu līdaparātu un citu iekārtu iegādi 29,4 milj. *euro*, par datortehnikas, sakaru un citas biroja tehnikas un pārējo pamatlīdzekļu iegādi, par vidējās darbības pretgaisa aizsardzības sistēmas iegādi, par izdevumiem par inženierbūvēm 145,7 milj. *euro*, par servertehnikas, datoru un biroju tehnikas iegādem informācijas tehnoloģijas darbu nodrošināšanai, par tehnoloģiskās iekārtu un mašīnu iegādi tipogrāfijas un ģeodēzijas darbu izpildi 1,2 milj. *euro*, par avansa maksājumiem par militārās tehnikas piegādi 14,9 milj. *euro*;
- Iekšlietu ministrijai 31,0 milj. *euro* vērtībā, izdevumu palielinājums, t.sk. par Eiropas Savienības projektu ietvaros iegādātajiem pamatlīdzekļiem un avansa maksājumiem 4,3 milj. *euro*, par pasākuma "Valsts investīcijas valsts aizsardzības spēju attīstības un iekšējās drošības stiprināšanas pasākumu īstenošana" ietvaros iegādātajiem pamatlīdzekļiem 2,1 milj. *euro*, par speciālo ugunsdzēsības un glābšanas transportlīdzekļu iegādi 23,5 milj. *euro*, par konvojējamo personu pārvadāšanai nepieciešamo transportlīdzekļu iegādi 1,3 milj. *euro*.

Būtiskāko samazinājumu šajā postenī veido:

- Aizsardzības ministrijai (55,3) milj. *euro* vērtībā par transportlīdzekļu iegādi iepriekšējā saimnieciskajā gadā;
- Finanšu ministrijai (31,6) milj. *euro* vērtībā, par VAS "Valsts nekustamie īpašumi" realizēto būvniecības projektu 2023. gadā un pasākumu 2024. gadā plānotā finansējuma izmaiņām;
- Izglītības un zinātnes ministrijai (13,3) milj. *euro* vērtībā, izmaiņas saistītas ar iepirkumu samazinājumu, piešķirtā finansējuma samazinājumu kapitāliem izdevumiem, kā arī izdevumu samazinājumu biroja tehnikas iegādei iepriekšējā periodā projekta "Izglītības iestāžu digitalizācija 7.-9.klasēm" ietvaros nodošanai pašvaldībām un padotības iestādēm.

Piezīme Nr. NP.B27. Citi izdevumi no ieguldījumu darbības

Citu izdevumu no ieguldījumu darbības palielinājumu 1 691,1 milj. *euro* vērtībā galvenokārt veido fiksētas likmes īstermiņa noguldījumu veikšana ārvalstu kredītiestādēs 1 645,0 milj. *euro* vērtībā valsts budžeta finanšu uzskaitē, Izglītības un zinātnes ministrijas (Latvijas Universitātes) termiņnoguldījums kredītiestādē 25,7 milj. *euro* vērtībā un Veselības ministrijas (Rīgas Stradiņa universitātes) termiņnoguldījums kredītiestādē 19,1 milj. *euro* vērtībā.

Informācija par citiem izdevumiem no ieguldījumu darbības sniegta 3.6. tabulā.

3.6. tabula. NP.B27. Citi izdevumi no ieguldījumu darbības (*euro*)

Darījuma apraksts	Pārskata periodā	Iepriekšējā pārskata periodā
A	1	2
Termiņnoguldījumu, kuru sākotnējais termiņš pārsniedz 90 dienas, veikšana	1 779 105 013	88 005 132
Kopā	1 779 105 013	88 005 132

Naudas līdzekļu plūsma no finansēšanas darbības

3.7. tabula. NP.C. Finansēšanas ieņēmumi un izdevumi (euro)

Posteņa nosaukums	Piezīmes Nr.	Pārskata periods	Iepriekšējais pārskata periods	Palielinājums (+), samazinājums (-) (1. – 2.)	Procentuālās izmaiņas (3. / 2. x 100)
A	B	1	2	3	4
Ieņēmumi no finansēšanas darbības		3 167 704 249	3 619 042 224	-451 337 975	-12.47
Aizņēmumi un emitētie parāda vērtspapīri	NP.C11.	3 091 172 524	3 568 271 333	-477 098 809	-13.37
Procentu ieņēmumi		31 531 725	4 418 077	27 113 648	613.70
Citi ieņēmumi no finansēšanas darbības		45 000 000	46 352 814	-1 352 814	-2.92
Izdevumi no finansēšanas darbības		2 145 825 630	2 325 059 204	-179 233 574	-7.71
Aizņēmumi un emitētie parāda vērtspapīri	NP.C21.	1 729 168 770	2 096 767 977	-367 599 207	-17.53
Procentu izdevumi	NP.C22.	371 656 860	228 291 227	143 365 633	62.80
Citi izdevumi no finansēšanas darbības		45 000 000	0	45 000 000	x

Piezīme Nr. NP.C11. Aizņēmumi un emitētie parāda vērtspapīri

Valsts budžeta finanšu uzskaitē aizņēmumu un emitēto parāda vērtspapīru naudas plūsmas ieņēmumu būtisku samazinājumu galvenokārt veido fiksētas likmes parāda vērtspapīru emisijas samazinājums salīdzinājumā ar iepriekšējo pārskata gadu (311,3) milj. *euro* vērtībā un (200,0) milj. *euro* apmērā samazinājās saņemtie aizņēmumi.

Citu ieņēmumu veidi no finansēšanas darbības norādīti 3.8. tabulā.

3.8. tabula. NP.C13. Citi ieņēmumi no finansēšanas darbības (euro)

Darījuma apraksts	Pārskata periodā	Iepriekšējā pārskata periodā
A	1	2
Valsts budžeta finanšu uzskaites ieņēmumi no atvasināto finanšu instrumentu rezultāta	0	1 352 814
Valsts budžeta finanšu uzskaites ieņēmumi no nefinanšu institūcijām	45 000 000	45 000 000
Kopā	45 000 000	46 352 814

Piezīme Nr. NP.C21. Aizņēmumi un emitētie parāda vērtspapīri

Šī posteņa būtiskas izmaiņas veido valsts budžeta finanšu uzskaitē:

- izdevumu palielinājums no krājobligāciju dzēšanas 188,8 milj. *euro* vērtībā;
- izejošās naudas plūsmas samazinājums no vidējā un ilgtermiņa parāda vērtspapīru dzēšanas 202,2 milj. *euro* vērtībā un no aizņēmuma atmaksām 348,9 milj. *euro* vērtībā.

Piezīme Nr. NP.C22. Procentu izdevumi

Šī posteņa būtiskas izmaiņas veido izdevumu palielinājums valsts budžeta finanšu uzskaitē ārvalstu un starptautiskajām finanšu institūcijām par aizņēmumiem un vērtspapīriem 135,1 milj. *euro* vērtībā, par aizņēmumiem un vērtspapīriem no iekšzemes finanšu institūcijām 4,7 milj. *euro*, par depozītiem un kontu atlikumu izmantošanu saskaņā ar noslēgtajiem līgumiem 12,2 milj. *euro* vērtībā.

Citu izdevumi veidi no finansēšanas darbības norādīti 3.9. tabulā.

3.9. tabula, NP.C23. Citi izdevumi no finansēšanas darbības (euro)

Darījuma apraksts	Pārskata periodā	Iepriekšējā pārskata periodā
A	1	2
Valsts budžeta finanšu uzskaites izdevumi nefinanšu institūcijām	45 000 000	0
Kopā	45 000 000	0

Informācija par valsts budžeta iestāžu naudas plūsmas ieņēmumiem un izdevumiem atklāta konsolidētā saimnieciskā gada pārskata 6. – 11. tabulā.

Informācija par pašvaldību budžeta iestāžu naudas plūsmas ieņēmumiem un izdevumiem atklāta konsolidētā saimnieciskā gada pārskata 20. – 22. tabulā.

Naudas līdzekļu plūsma no piesaistītajiem līdzekļiem

3.10. tabula, NP.DBD. Piesaistītie naudas līdzekļi (euro)

Posteņa nosaukums	Piezīmes Nr.	Pārskata periods	Iepriekšējais pārskata periods	Palielinājums (+), samazinājums (–) (1. – 2.)	Procentuālās izmaiņas (3. / 2. x 100)
A	B	1	2	3	4
Naudas līdzekļu plūsma no piesaistītajiem līdzekļiem	NP.D.	-43 341 170	-74 393 153	31 051 983	-41.74
Ieņēmumi no piesaistītajiem līdzekļiem		9 883 146 410	8 936 045 923	947 100 487	10.60
Izdevumi no piesaistītajiem līdzekļiem		9 926 487 580	9 010 439 076	916 048 504	10.17

Piezīme Nr. NP.D. Naudas līdzekļu plūsmu no piesaistītajiem līdzekļiem

Šajā postenī uzrāda valsts budžeta finanšu uzskaites darījumus par piesaistītajiem līdzekļiem (naudas līdzekļi Valsts kases klientu kontos un depozītu kontos). Salīdzinot ar iepriekšējo pārskata periodu, šī naudas plūsma ir palielinājusies 31,1 milj. euro vērtībā.

Skaidrojumi naudas plūsmas pārskata posteņu korekcijai un konsolidācijai

3.11. tabula. Konsolidētā naudas plūsmas pārskata posteņu konsolidācija, korekcija un salīdzinošās informācijas maiņa (euro)

Posteņa nosaukums	Korekcija		Konsolidācija	
	pārskata periods	iepriekšējais pārskata periods	pārskata periods	iepriekšējais pārskata periods
A	1	2	3	4
I. Ieņēmumi kopā	0	0	-22 676 309 131	-20 679 404 435
II. Izdevumi kopā	0	0	-33 161 976 120	-30 592 309 883
Naudas līdzekļu plūsma no pamatdarbības	0	4	7 194 147 022	6 947 475 933
Ieņēmumi no pamatdarbības	0	5	-1 799 430 983	-1 677 962 658
Nenodokļu ieņēmumi	0	0	-10 654 742	-33 705 364
Maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	0	5	-9 139	0
Ārvalstu finanšu palīdzība	0	0	-7 400 246	-14 234 269
Transferti	0	0	-1 553 459 180	-1 438 515 400
Aizdevumu atmaksas	0	0	-155 169 714	-150 888 093
Procentu ieņēmumi	0	0	-72 737 962	-40 619 532
Izdevumi no pamatdarbības	0	1	-8 993 578 005	-8 625 438 591
Mācību, darba un dienesta komandējumi un dienesta, darba braucieni	0	0	-269	0

FINANŠU PĀRSKATA PIELIKUMS

Posteņa nosaukums	Korekcija		Konsolidācija	
	pārskata periods	iepriekšējais pārskata periods	pārskata periods	iepriekšējais pārskata periods
A	1	2	3	4
Pakalpojumi	0	1	-3 120 982	-2 765 460
Krājumi, materiāli, energoresursi, preces, biroja preces un inventārs, periodika	0	0	399	76
Subsīdijas, dotācijas un sociālie pabalsti, kārtējie maksājumi Eiropas Savienības budžetā un starptautiskā sadarbība	0	0	-3 364 958	-2 193 024
Transferti	0	0	-1 568 139 050	-1 470 027 816
Transferti uzturēšanas izdevumiem	0	0	-1 423 778 838	-1 283 145 638
Transferti kapitālajiem izdevumiem	0	0	-144 360 212	-186 882 178
Aizdevumu izsniegšana	0	0	-194 565 466	-234 982 627
Citi izdevumi no pamatdarbības	0	0	-7 224 387 679	-6 915 469 740
Naudas līdzekļu plūsma no ieguldījumu darbības	0	0	686 133 540	-34 677 885
Ieņēmumi no ieguldījumu darbības	0	0	-17 166 460	-339 277 885
Procentu ieņēmumi	0	0	-12 566 460	-1 677 885
Citi ieņēmumi no ieguldījumu darbības	0	0	-4 600 000	-337 600 000
Izdevumi no ieguldījumu darbības	0	0	-703 300 000	-304 600 000
Citi izdevumi no ieguldījumu darbības	0	0	-703 300 000	-304 600 000
Naudas līdzekļu plūsma no finansēšanas darbības	0	-4	-655 892 883	-11 562 577
Ieņēmumi no finansēšanas darbības	0	-5	-897 865 466	-539 582 627
Aizņēmumi un emitētie parāda vērtspapīri	0	-5	-194 565 466	-234 982 627
Citi ieņēmumi no finansēšanas darbības	0	0	-703 300 000	-304 600 000
Izdevumi no finansēšanas darbības	0	-1	-241 972 583	-528 020 050
Aizņēmumi un emitētie parāda vērtspapīri	0	-1	-155 169 718	-150 888 093
Procentu izdevumi	0	0	-82 202 865	-39 531 957
Citi izdevumi no finansēšanas darbības	0	0	-4 600 000	-337 600 000
Naudas līdzekļu plūsma no piesaistītajiem līdzekļiem	0	0	3 261 279 310	3 011 669 977
Ieņēmumi no piesaistītajiem līdzekļiem	0	0	-19 961 846 222	-18 122 581 265
Izdevumi no piesaistītajiem līdzekļiem	0	0	-23 223 125 532	-21 134 251 242
III. Naudas līdzekļu plūsma kopā (I. - II.)	0	0	10 485 666 989	9 912 905 448
DOT Dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	0	0	-10 456 559 922	-10 049 552 744
IV. Naudas plūsma kopā (III. + DOT)	0	0	29 107 067	-136 647 296
VI. Naudas līdzekļu un noguldījumu izmaiņas pārskata periodā	0	0	-29 107 067	136 647 296
Naudas līdzekļu un noguldījumu atlikums perioda sākumā	0	0	-2 748 660 199	-2 612 012 903
Naudas līdzekļu un noguldījumu atlikums perioda beigās	0	0	-2 719 553 132	-2 748 660 199